

ئابدۇللا ياقۇپ

تەلەپپە، تەلەپپە

قەشقەر ئۇيغۇر نەشر مائىنى

ئابدۇللا ياقۇپ

تەلەپپە، تەلەپپە

(ساتىرىك شېئىرلار)

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

口是心非:维吾尔文/阿布杜拉·亚库甫著. —喀什:喀什维吾尔文出版社, 2000. 5

ISBN7—5373—0769—5

I. 口... II. 阿... III. 讽刺诗—作品集—中国—当代—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I227.9

中国版本图书馆CIP数据核字(2000)第26990号

喀什维吾尔文出版社出版发行

(喀什市塔吾古孜路14号 邮编:844000)

各地新华书店经销

喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷

787×1092毫米 1/32开本 4.3125印张 1插页

2000年5月第1版 2000年5月第1次印刷

印数:1 — 3110

定价:6.50元

نەشرىياتتىن

ئابدۇللا ياقۇپ 1947 - يىلى يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ بازار ئىچى ئاق مەسچىت مەھەللىسىدە تىجارەتچى ئائىلىدە تۇغۇلغان .
1964 - يىلى قەشقەر دارىلمۇئەللىمىنى پۈتتۈرۈپ ، ناھىيە تەۋەسىدىكى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ، كېيىن ناھىيىلىك ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپىدە تىل - ئەدەبىيات ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ ئىشلىگەن .

ئابدۇللا ياقۇپنىڭ ئىجادىي پائالىيىتى قەشقەر دارىلمۇئەللىمىندە ئوقۇۋاتقان چېغىدا باشلانغان بولۇپ ، تۇنجى شېئىرى « تاغ سۈيى » 1962 - يىلى « شىنجاڭ گېزىتى » دە ئېلان قىلىنغان ؛ 1962 - يىلىدىن ھازىرغىچە ئۇنىڭ 1200 پارچىدىن ئارتۇق شېئىرى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى مەتبۇئاتلاردا ئېلان قىلىنغان ؛ 1986 - يىلى قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى تەرىپىدىن « ھايات كۈيلىرى » (شائىر ئابدۇرېھىم ئىسمائىل بىلەن بىللە) ، 1987 - يىلى مەركىزىي مىللەتلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن « ياش ئەۋلاد » (باشقىلار بىلەن بىللە) ، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن « سالام يۇلتۇزلار » (باشقىلار بىلەن بىللە) قاتارلىق شېئىر توپلاملىرى نەشر قىلىنغان .

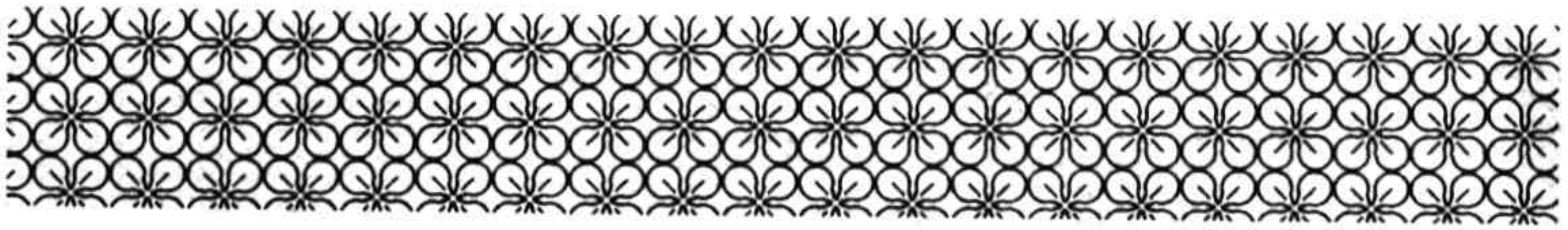
ئابدۇللا ياقۇپ ھازىر شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ، قەشقەر ۋىلايەتلىك يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى .

مۇندەرىجە

- 1 ..... ماختىسا ۋە تىللىسا
- 2 ..... بىز جاھانغا ئەمەسمىز باقىي
- 3 ..... شائىر ئۆلسە ئۆلدى دېمەڭلار
- 4 ..... چىۋىن
- 5 ..... « كولىغۇچ » قا
- 6 ..... كۆز ۋە قاڭشار
- 7 ..... « تەخسىكەش » دەپ
- 8 ..... سۇ ۋە ئوت
- 9 ..... ئىككى ئىت
- 10 ..... ئاغزى دۇئادا، كۆزى قۇيماقتا
- 12 ..... مەنسەپخۇمارنىڭ تەمەسى
- 14 ..... پەندىيات
- 17 ..... تېلېۋىزوردىكى كۆرۈنۈش
- 18 ..... قامچا سالسام
- 19 ..... نابۇت قىلما ياشلىقنى
- 21 ..... بىزار بولدۇم قوشنامدىن
- 23 ..... قېنى ئىنساپ - دىيانەت
- 25 ..... توي قىلىپ
- 28 ..... باشلىق بولدۇم
- 31 ..... قاغىدۇق ۋە ماختىدۇق

- 33 ..... شائىر ئەمەس ، شېئىر زاۋۇتى
- 34 ..... سەھنىدە
- 36 ..... توپا باستى
- 38 ..... « روھىي گاداىكەنسەن » دېدى
- 39 ..... توپىدىكى پاراڭلار
- 40 ..... ئۆي سالدېم
- 42 ..... پۇل بولسا
- 43 ..... ھەقىقىي ھەق دېسەم
- 44 ..... كارىم يوق
- 47 ..... تىلدا دىيانەت ، دىلدا خىيانەت
- 49 ..... بۇزۇق
- 51 ..... ئۆسمە
- 53 ..... قويمىچىغا
- 56 ..... بىزنىڭ ئىشخانا
- 57 ..... چەكمىگىن
- 59 ..... ئادەممۇ ؟
- 61 ..... خارلىما
- 63 ..... بىر تۈزكۈرغا
- 65 ..... تويمىدىم
- 66 ..... ئالدامچى تېۋىپقا
- 68 ..... قاچ نېرى
- 69 ..... ماختىما مېنى
- 71 ..... بىزنىڭ كەنتتە
- 73 ..... ھەسەتخورلۇق يوقلار قاچان
- 75 ..... ناھەق ئىشقا گېپىم بار

77	.....	سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات
80	.....	چىقسا
82	.....	سەنمۇ ھەم مەنمۇ
84	.....	ئۆكۈنمە ، دوستۇم
86	.....	پۇل تاپساڭ
89	.....	ھەر ئۈچ كۈندە كىيەمدۇق بىرنى
92	.....	مېنىڭ سوۋغام
93	.....	مەنسەپ تۇتۇپ
95	.....	قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق
98	.....	يالغاننى يازماڭ
101	.....	ئۆزۈڭ چايان ، يازغىنىڭ ھەسەل
103	.....	ئوبزور يېزىپ قوي
105	.....	ياخشىلىق قىلما
106	.....	قاقتىپ
107	.....	ساختىلىق - يالغانچىلىق
108	.....	پۇل بەرسەڭ
110	.....	ماختاش ئالدىدا
111	.....	قىشتا تېگىپ ، يازدا ئاچرىشىپ
113	.....	ئېگىلگەنلەر غادايدى يەنە
115	.....	ئۆگەي ئانىغا
117	.....	« كەسمەس » نىڭ ئېيتقانلىرى
118	.....	قىچىشتۇرمىسا يا ئېچىشتۇرمىسا
120	.....	ۋاقتىدا قۇتۇلايلى جاراھەتتىن
124	.....	رۇبائىيلار ۋە پارچىلار

ماختسا ۋە تىللسا

بىرسى دېدى مېنى : « زەر - گوھەر » ،

بىرسى دېدى : « كېرەكسىز چالما » .

بىرسى دېدى : « مېۋىسىز بىر شاخ » ،

بىرسى دېدى : « قىزارغان ئالما » .

ماختىغانغا ئۇچۇپ كەتمىدىم ،

تىللىغانغا قىلمىدىم پەرۋا .

پۈۋلىگەنگە سەمرىپ كەتمىدىم ،

غاجىغانغا بولمىدىم ئەرۋاھ .

ئويلاپ كۆرسەم خىلمۇخىل گەپ - سۆز ،

قىسمەتلەرگە تولغانكەن ئالەم .

بىرسى « ياخشى » ، بىرسى « يامان » دەپ ،

ئۆتكۈزەر كەن ئۆمرىنى ئادەم .

1985 - يىل 2 - ئاي

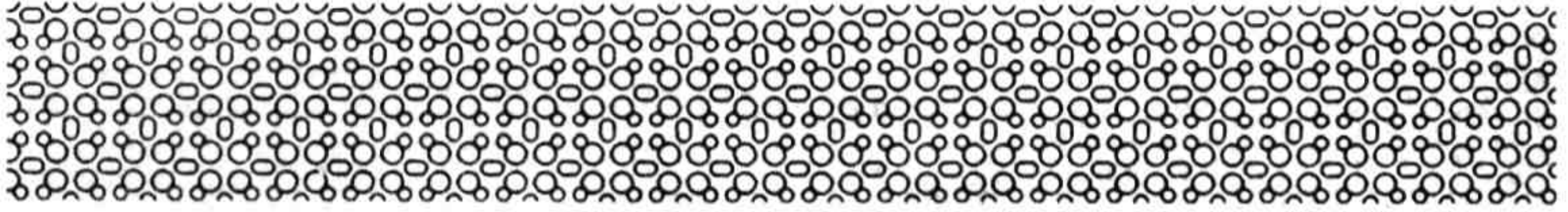
بىز جاھانغا ئەمەسمىز باقىي

بۇرادەر جاھانغا ئەمەسمىز باقىي ،
كۆز يۇمىساق بۇ دۇنيا قالار كەن بىزدىن .
سىڭمەسمۇ بەدەنگە يېگەن ئېشىمىز ،
مۇبادا خەس - ئەخلەت تەرمىسەك ئىزدىن ،

بۇرادەر جاھانغا ئەمەسمىز باقىي ،
ئاقىۋەت كۆز يۇمىساق بولىمىز مۇردا .
ھاياتتا جاھانغا سىغىشماي ئۆتسەك ،
ئاللىقانچە يەرگە سىغارمىز گۆردە .

ئانىدىن تۇغۇلماس ئىنسان مىڭ قېتىم ،
قۇرمايلى ئۆزئارا قاپقان ۋە تۇزاق .
ياشايمىز تەڭمۇتەڭ ئېچىلغان گۈلدەك ،
ئىناقلىق بېغىدا چېچىپ خۇش پۇراق .

1985 - يىل 3 - ئاي

شائىر ئۆلسە ئۆلدى دېمەڭلار

شائىر دېگەن ئۆلمەيدۇ پەقەت ،
شائىر دېگەن قۇرۇماس دېڭىز .
شائىر دېگەن ئۇپرىماس چوققا ،
شۇنچە يۈكسەك ، شۇنچە بەك ئېگىز .

شائىر دېگەن ئۇلۇغدۇر راستلا ،
تەڭ قىلغىلى بولماس خان بىلەن .
شائىر ئۆلسە « ئۆلدى » دېمەڭلار ،
شائىر ھايات ياشار شان بىلەن .

نابۇت بولسا ئۇنىڭ قەلىمى ،
خالايقنىڭ جېنى يىغلايدۇ .
ئامبال ئۆلسە ئاران ئون كىشى ،
شائىر ئۆلسە مىڭى يىغلايدۇ .

1985 - يىل 3 - ئاي

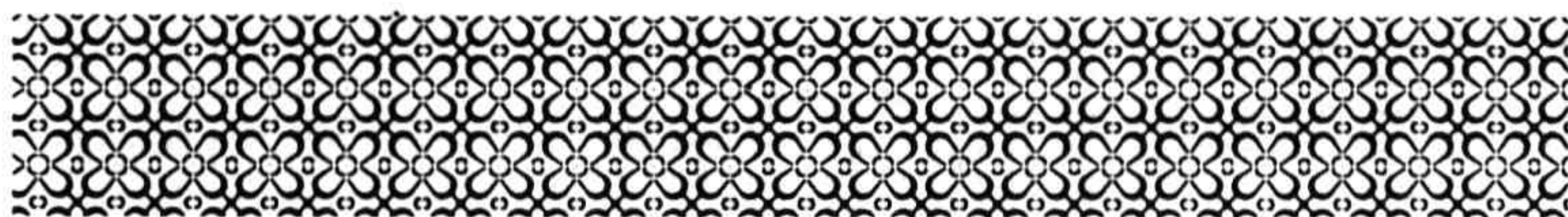
چىۋىن

چىۋىن ئۈچۈن ئەتىۋار كەن نىجاسەت ،
چىۋىن ئامراق ئىكەن زەرداپ يېغىرغا .
ئۇ دەيدىكەن قونسا ئاڭا مۇبادا ،
ئۇچراشتىمغۇ ئەمدى تاتلىق يېغىرغا .

توۋا دەيمەن ، نەزەر سالىسام تۇرمۇشقا ،
بەزىلەردە چىۋىن خۇيى ئېغىر كەن .
يۈرەر ئىكەن دائىم ئىزدەپ نىجاسەت ،
ئەتىۋارلاپ يېپىشقىنى يېغىر كەن .

1985 - يىل 4 - ئاي

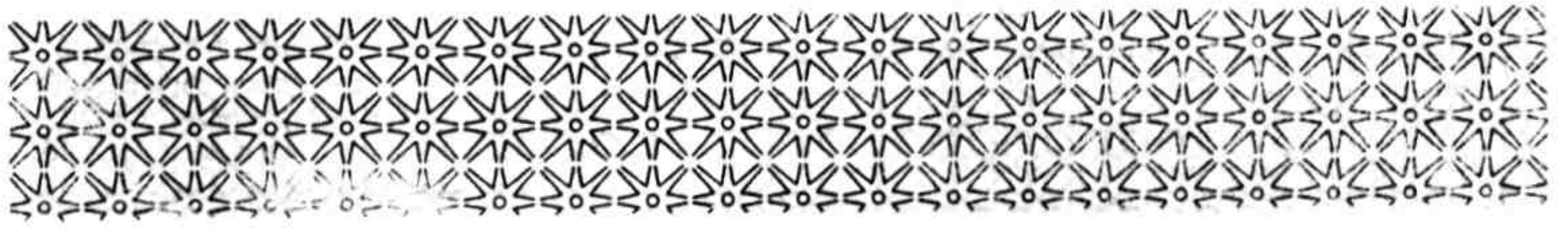
« كولىغۇچ » قا

غەيۋىتىمنى قىلدىڭ مېنىڭ تالاي قېتىم ،
« خەقلەر مېنى ياخشى ئادەم دەرمىكىن » دەپ .
« قىلىپ دائىم ئابروۋيۇمنى - ئىززىتىمنى ،
سورۇنلاردا بىللە ئىچىپ ، يەرمىكىن » دەپ .

ئالمەن دەپ مېنى شۇنداق يانپىشىڭغا ،
بىراق ئۆزۈڭ غۇلاپ چۈشتۈڭ قاتتىق تاشقا .
مەن سۈنمىدىم ئۆزۈڭ سۈندۈڭ بىلدىڭمىكىن ،
پېشانەڭدە « كولىغۇچ » دەپ قالدى قاشقا .

1985 - يىل 4 - ئاي

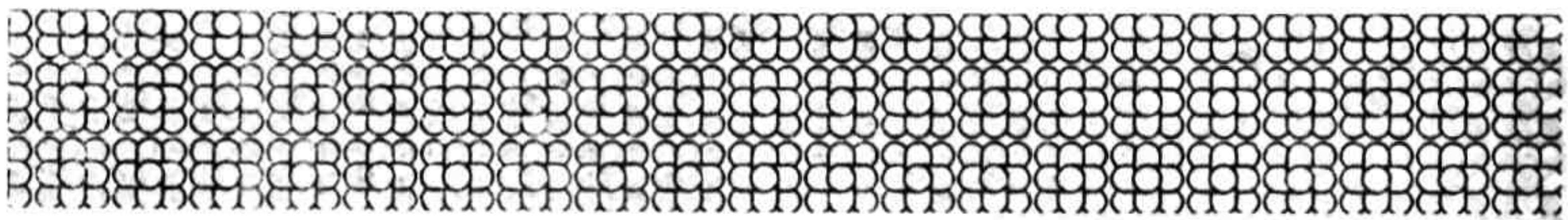
كۆز ۋە قاڭشار

كۆزلەر دېدى : « تۆرەلسە كمۇ جۈپ ،
قېنىشمىدۇق ئۆزئارا قاراپ .
نېچۈن ، قاڭشار ، قىلىپ كۈنداшлиق ،
ئارىمىزنى تۇرسەن توساپ ؟ »

قاڭشار دېدى : « ئېيتاي راستىنى ،
تېرىكمىگىن ، كۆزلەر ، ئاھ ئۇرۇپ .
مەن بولمىسام ئارىدا شۇنداق ،
بىر - بىرىڭنى يەر ئىدىڭ ئويۇپ . »

1985 - يىل 4 - ئاي

« تەخسكەش » دەپ ...

« تەخسكەشكە » دېگەن شېئىرىم بېسىلسا ،
ئوقۇپ ئۇنى دەپسەن : « مېنى يېزىپتۇ .
ئاشۇ شائىر سەپرايىمنى ئۆرلىتىپ ،
بىر غەلىتە سۈرىتىمنى نىزىپتۇ » .

نېچۈن بۇنچە چىچاڭلايسەن ، بۇرادەر ،
شېئىرىم تۈزدەك قۇيۇلدىمۇ ياراڭغا .
ياكى راستىن تەخسكەشلىك - قۇللۇقنىڭ
پېلىكىنى ئالغانىدىڭ ياراڭغا .

يا بولدىمۇ شېئىرىم ساڭا بىر ئەينەك ،
سەن كۆردۈڭمۇ ئۇندا ئەپتىڭ - جىسمىڭنى .
بىلەلمىدىم يا ئەسلىدە خالايق ،
« تەخسكەش » دەپ قويغانىدى ئىسمىڭنى .

1986 - يىلى 5 - ئاي

سۇ ۋە ئوت

قازاندىكى سۇغا دېدى ئوت ،
« ھەيۋىتىم بار ، جاسارىتىم بار .
بىلىپ قويغىن قىزىتىپ سېنى ،
قايناتقۇدەك ھارارىتىم بار » .

سۇمۇ ئېيتتى « كۆيسەڭ كۆي قانچە ،
قايناپ - قايناپ تېشىپ كېتىمەن .
ئاخىر سېنى ئۆچۈرۈپ تامام ،
ھەيۋىتىڭنى بېسىپ كېتىمەن » .

1987 - يىلى 2 - ئاي

ئىككى ئىت

يول ئۈستىدە ئۇ چىرىشىپلا ئىككى ئىت ،

بىر - بىرىگە ئېتىلىشتى پىرقىراپ .

غەزەپلىنىپ چىشلىرىنى ھىنگايتىپ ،

تالشىشقا ئاتلاندى تېز خىرقىراپ .

سالدى سۈرەن ئىتپەرەسلەر ئولشىپ ،

« بۇ ئىككى ئىت تالشىدۇ ياخشى » دەپ .

« مەرزە قىلىپ كۆرمەيلىمۇ تاماشا ،

ئاقىۋەتتە قايسى بولار پاخشە » دەپ .

ئىككى ئىتنىڭ بىرسى ئالسا پاچاقتىن ،

بىرسى چىشلەپ ئۈزدى گۆشنى بويۇندىن .

ئىتلار قانغا بويالغاندا بەزىلەر

ھۈزۈرلاندى بۇ تاماشا - ئويۇندىن .

ئويلاپ قالدىم شۇ تالاشقان ئىتلارنىڭ

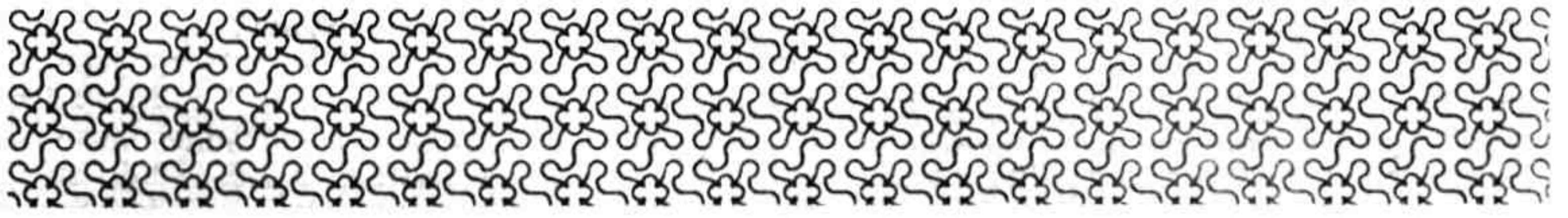
نەسلى - زاتى بىر كەن قەدىم زاماندىن .

لېكىن ئاشۇ رەزىل قىلمىش ئۇلارغا

ئادەت بولۇپ كەلگەن ئىكەن قاچاندىن ؟

1987 - يىلى 2 - ئاي

ئاغزى دۇغادا ، كۆزى قۇيماقتا

يۇقىرىدىن كەلگەن بىر باشلىق ،
ئاچتى مەجلىس ئالتە كۈن سۆزلەپ .
دېدى بىزگە : « بولۇڭلار ئادىل ،
ئىش قىلىڭلار ئومۇمنى كۆزلەپ .

چىرىكلىشىپ پاتماڭلار لايغا ،
پارىخورلۇق ھەممىدىن يامان .
پاش قىلىڭلار ، تەنقىد قىلىڭلار ،
بۇنداق قىلمىش سېزىلگەن ھامان .

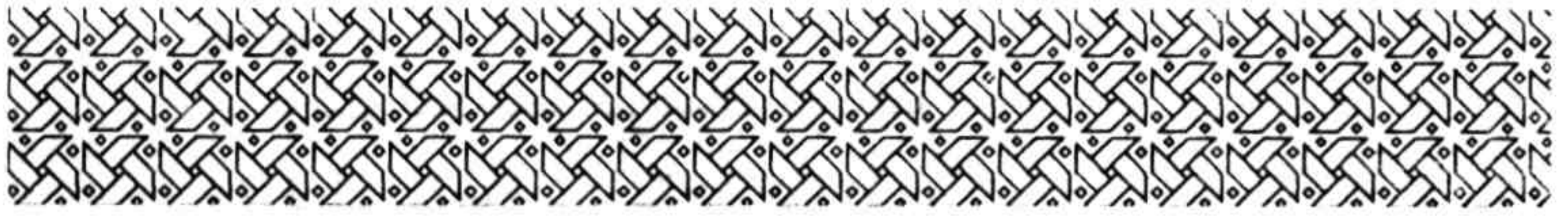
سوۋغا - زەللە ئالماڭلار خەقتىن ،
پاك بولۇڭلار ، يېمەڭلار ھارام .
پىرىنسىپتا تۇرۇڭلار مەھكەم ،
يولدىن ئېزىپ بولماڭلار قارام .

شۇ باشلىقچۇن سويۇلدى ئەمما
ئالتە كۈندە قويدىن ئالتىسى .
كېتەر چاغدا زەللە - سوۋغاتقا
تولدى ئۇنىڭ تاغار - خالتىسى .

زىت ئىكەنغۇ قارساڭ ئۇنىڭ
قىلمىشىغا سۆزلىگەن سۆزى .
تۇرغان بىلەن ئاغزى دۇئادا ،
تىكىلىپتۇ قۇيماققا كۆزى .

1991 - يىل 1 - ئاي

مەنسەپخۇمارنىڭ تەرسى

بۇرۇنقى دوپپىنى تاشلاپ ، يېڭىدىن تاج كىيەي دەپتىم ،
ئۆزۈمنى شاھۇسۇلتاننىڭ قاتارىدا سېزەي دەپتىم ،
بولۇپ باشلىق ھوقۇقۇمنى قىلىپ ئەمچەك ئېمەي دەپتىم ،
خالايقىلار ئېشەك بولسا ئۇنىڭغا مەن مەنەي دەپتىم .
گېپىم ئىشقا ئېشىپ قالسا ، مۇرادىمغا يېتەي دەپتىم ،

ئەزەلدىن بار ئىدى ئىپلاس ئاشۇنداق بىر تەمە مەندە ،
قۇرۇپ بەزمە ئۇسسۇل ئويىناپ راۋاج تاپتى ساما مەندە ،
ھارام يېسەم يەنە مەۋجۇت پەقەت تويىماس كامار مەندە ،
يۇقۇپ مىكروب كېسەل بولدۇم ئاڭا يوقتۇر داۋا مەندە .
ئەمەل - مەنسەپ ئۈچۈن ۋىجدان - غۇرۇرۇمدىن كېچەي دەپتىم .

قېشىمغا كۈندە دەرد ئېيتىپ ، خالايقىلار كېلىپ تۇرسا ،
غادايسام بۇت كەبى ئۇلار ئىشارەتنى بىلىپ تۇرسا ،
ئۆيۈمگە توختىماي سوۋغات يەنە پۇل - مال كىرىپ تۇرسا ،
پەقەتلا تويىمسا نەپسىم ، داۋام قارىنىم ئېچىپ تۇرسا ،
شۇلۇپ نامرات قىلىپ خەقنى ئۆزۈمنىلا بېزەي دەپتىم ،

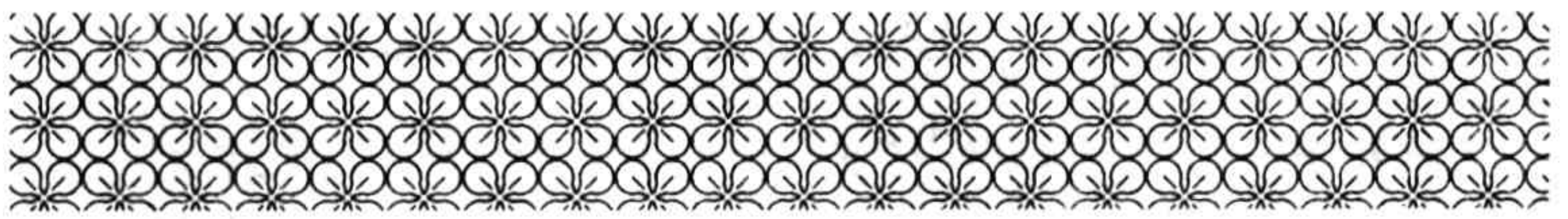
تاماشاغا چىقىپ كەتسەم داۋام پىكاپلىنى خوتلاپ ،
كۈچۈكتەك ئۆمىلەپ يۈرسەم قاۋاقتا مەي - شاراب ئوتلاپ ،
كۈنۈتۈن ئوينىسام تانىسا ئېسىل جانانلىنى پۇتلاپ ،
چىكىت قويسام گۈزەللەرگە ئىچىمدە نەچچىنى چوتلاپ ،
خۇدىنى بىلمىگەن ھايۋان كەبى بوپلا كېتەي دەپتىم .

كۈلۈپ تۇرسام قىلىپ خوش - خوش تۆپەمدە چوڭ ئاتام بولسا ،
سېلىپ يوتقان ، تەككىيە قويسام ئەگەر ئۇمۇ زۇكام بولسا ،
چاپانچى ، تەخسىكەش نانچى يېقىن دوستۇم - ئۇكام بولسا ،
قولۇمنى كەڭ سوزۇپ تۇرسام توقۇشقا تور - موكام بولسا ،
ئاشۇ ئارمان ئۈچۈن ھەتتا جېنىمنى مەن بېرەي دەپتىم .

ئايا دوستلار ، قاراڭ مەندەك زېدەپەس شەرمىسار يوقتۇر ،
قېلىنلىقتا يۈزۈم داپتەك نومۇس ۋە ياكى ئار يوقتۇر ،
جاھاندا مەن ئۈچۈن مەنسەپ كەبى ياخشى تۇمار يوقتۇر ،
تەمەيىم ئاشمىسا ئىشقا مېنىڭدەك خارۇزار يوقتۇر ،
بولۇپ بىر جەندىكەش رەزگى چاپاندىن ماز تېرەي دەپتىم .

1991 - يىل 2 - ئاي

پەندىيات

(قېينانا تىلىدىن)

ئەي كېلىنچەك ، ھىيلە - مىكرىڭ — قالقىنىڭدىن پەندىيات ،
ياخشى ئەخلاقنى - ھايانى ساتقىنىڭدىن پەندىيات ،
خار قىلىپ ياشلىقنى لايغا پاتقىنىڭدىن پەندىيات ،
گىدىيىپ بوينۇڭدا شاپتۇل قاققىنىڭدىن پەندىيات ،
ئاغرىتىپ دىلنى چاياندەك چاققىنىڭدىن پەندىيات .

ئۆيگە كەلگەندىن بۇيان ئوغلۇمغا سەن ياتلىق بولۇپ ،
سەن بىلەن بىر كۈنمۇ بىزگە ئۆتمىدى شادلىق بولۇپ ،
مەن ئۆزۈم ئاچچىق بىلىندىم ئامۇتۇم تاتلىق بولۇپ ،
مەھەللىمىزدە باش كۆتۈردۈڭ ھەم « بېشەم » ئاتلىق بولۇپ ،
شۇنچە زور « ئابروى - ئاتاق » نى تاپقىنىڭدىن پەندىيات .

قىلمىشىڭدىن سەسكىنىپ بەكلا قاتۇردۇم باشنىمۇ ،
ئېرىتەتتى تەربىيەم ئىنسان تۈگۈل بىر تاشنىمۇ ،
ئىچمىدىڭ بۇتئاپ ماڭا ، ئالدىڭغا كەلگەن ئاشنىمۇ ،
ھەر كۈنى پەرداز قىلىپ رەڭدە بويايسەن قاشنىمۇ ،
يۈزگە سۈرتكەن ئۇپا - ئەڭلىك ، تالقىنىڭدىن پەندىيات .

كېيىڭنىڭ پۇزۇر ئېگىن ، ئالتۇن گۇلاپكا ئاسقىنىڭ ،
ۋە لېكىن ھەر گىز يۇيۇلمايدۇ مەلەڭزە - داسقىنىڭ ،
قارسام قاسماققا لىق تولغان قازانۇقاسقىنىڭ ،
ئۇخلىساڭ قات - قات تاۋار يوتقان تېگىڭگە باسقىنىڭ ،
سەمرىگەن ئۇيدەك پۇشۇلداپ ياتقىنىڭدىن پەندىيات .

ئۆز قىزىم دەپ مەن سېنى دىلدىن كۆيۈندۈم ئاي ساڭا ،
بەزىدە يۈرسەممۇ ئاچ ، بەردىم تائام گۆش - ماي ساڭا ،
دەملىدىم ھەر كۈنلۈكى ئىچسەڭ ناۋاتتا چاي ساڭا ،
راسلىدىم ھاردىم دېمەي يۇمشاق چىرايلىق جاي ساڭا ،
مەن كەبى ئاق چاچنى قوشقا قاتقىنىڭدىن پەندىيات .

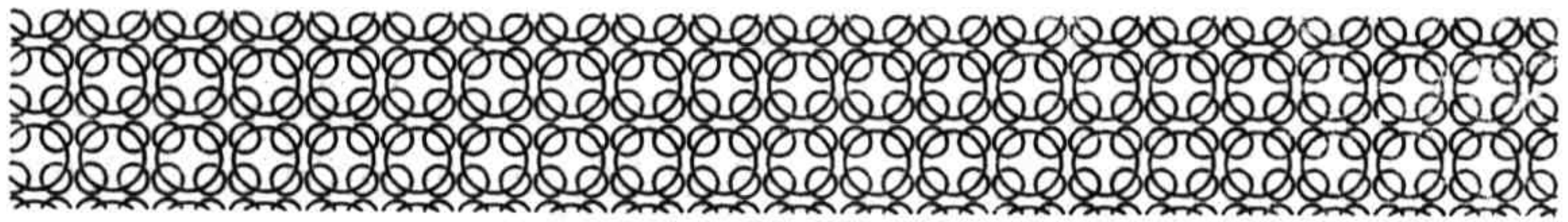
تۇن كەبى كۆڭلۈڭ قاراڭغۇ ، شام - چىراغنىڭ يوق سېنىڭ ،
قاپنىڭ مۇزدەك سوغۇق ، ئادەم سىياقىڭ يوق سېنىڭ .
يا ماڭا ، يا ئۆزىڭگە سەھەت - سالامىڭ يوق سېنىڭ ،
قانچە قىلساممۇ ساڭا ياخشى كالامىڭ يوق سېنىڭ ،
ئادىمىلىكتىن تامامەن تانغىنىڭدىن پەندىيات .

چۆرگىلەپ كۈندە كېلەلمەيسەن بازاردىن - رەستىدىن ،
تويىدى ئوغلۇم تىل - ئاھانەت دەشنىمىڭنىڭ دەستىدىن ،
يا ئۆگەندىڭمۇ جېدەلخورلۇقنى ئىپلاس پەسلىدىن ؟
ئېيتقىنا ، زادى سېنىڭ تەكتىڭ نېمىدى ئەسلىدىن ،
باشقا كۈرمىڭ دەرد - ئەلەمنى سالغىنىڭدىن پەندىيات .

دېمىگىن دۇنيادا مەنلا ئۆتمەن ھاتەم بولۇپ ،
ئاقىۋەت بوغقاي گېلىڭنى قىلمىشنىڭ ماتەم بولۇپ ،
كۆزلىرىڭدىن ياش ئېقىتقاي ئالىمىڭ مالەم بولۇپ ،
تاپ ھوشۇڭنى يېڭىۋاشتىن ۋاقتىدا ئادەم بولۇپ ،
بولمىسا پۇشمانغا مەڭگۈ قالغىنىڭدىن پەندىيات .

1991 - يىل 3 - ئاي

تېلېۋىزوردىكى كۆرۈنۈش

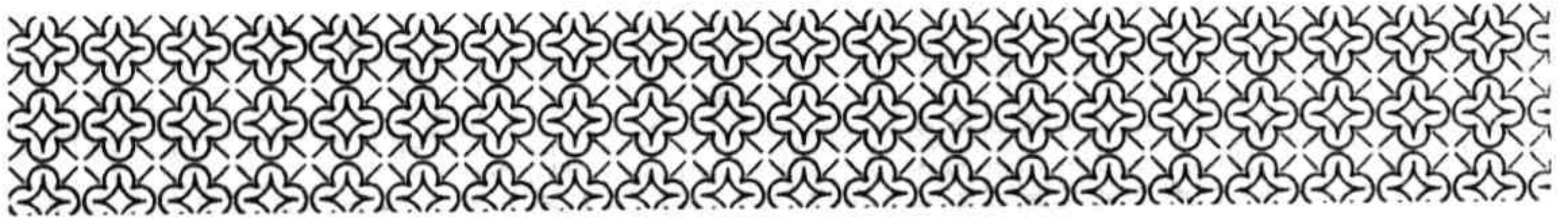
ئاچقانتىم تېلېۋىزورنى كەچقۇرۇندا ،
غەلتە بىر كۆرۈنۈش چىقىپ قالدى .
بىر يىگىت ئېلىپ قىزنى قۇچقىغا ،
لېۋىگە لېۋىنى چىڭ يېقىپ قالدى .

چوڭ ئوغلۇم چىقىپ كەتتى دالان ئۆيگە ،
كىچىكى خوپ قىزاردى قاراپ يەرگە .
ئۆچۈردۈم تېلېۋىزورنى ئاچچىقىمدا ،
ئۇنىڭغا قارىيالماي چۆمۈپ تەرگە .

ئەخلاقمۇ ، گۈزەللىكمۇ شەھۋانىيلىق ،
ئېكراندا ساتىمىزمۇ كۆيۈشكەننى .
ئېغىزدا ئەمدى ئاق سۈت ئېمىپ تۇرۇپ ،
بالىمىز ئۆگىنەمدۇ سۆيۈشكەننى .

1991 - يىل 3 - ئاي

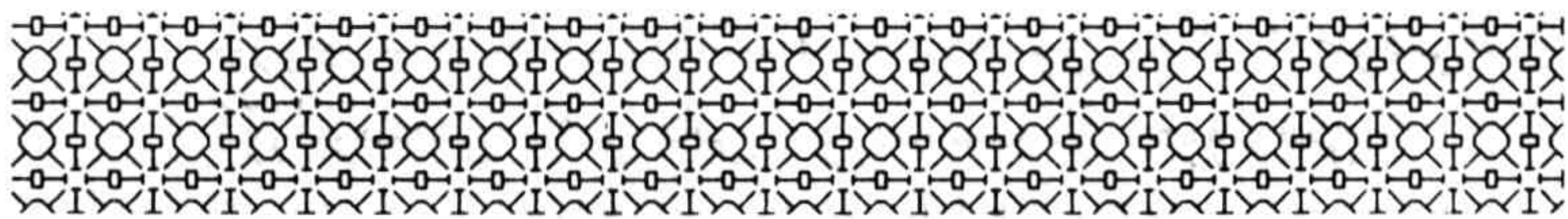

قامچا سالسام

دەيمەن ئەلگە ياقمىغانغا قامچا سالسام ،
ئەتراپىغا باقمىغانغا قامچا سالسام ،
دەيمەن پېتىپ لايغەزەللىك پاتقىقىغا ،
قىلغان ئىشى ئاقمىغانغا قامچا سالسام ،
بولسام دەيمەن سىرداش ، قاياش ياخشىلارغا ،
يامانلىقتىن قاچمىغانغا قامچا سالسام ،
دەيمەن يۇلۇپ تامام ئازغان - تىكەنلەرنى ،
گۈل بوپ پۇراق چاچمىغانغا قامچا سالسام .
ھالال يېمەي ھارامنى يەپ قورساق سېلىپ ،
چاپىنىغا پاتمىغانغا قامچا سالسام ،
ئار - نومۇسنى پۇلغا سېتىپ يولدىن ئېزىپ ،
پەس ھەۋەسكە قانمىغانغا قامچا سالسام .
ئۆمرى ئۆتكەن لاي سۇ كەبى ھېچ مەنسىز ،
ھايات شامى يانمىغانغا قامچا سالسام ،
دەيمەن ئالغا باسسا زامان ، بولۇپ نادان ،
ئۇخلاپ كۆزنى ئاچمىغانغا قامچا سالسام .

1996 - يىل 9 - ئاي

نابۇت قىلما ياشلىقنى

بىزار قىلىپ قاقشىتىپ ماڭا ئازار قىلدىڭغۇ ،
ۋاپا قىلسام مەن ساڭا جانغا جاپا قىلدىڭغۇ ،
مىنىۋېلىپ بوينۇمغا ئۈستەل - ساپا قىلدىڭغۇ ،
بىر بېشىمغا مىڭلىغان كۈلپەت ئاتا قىلدىڭغۇ ،
چىقىپ تاپتىن ، قىنىڭدىن ئەجەب خاپا قىلدىڭغۇ .

سېنى ئوبدان چوڭ قىلىپ ئەتىۋارلاپ باققاننىم ،
خۇشاللىقتىن لېۋىمنى پېشانەڭگە ياققاننىم ،
پەخىرلىنىپ ئوغلۇم دەپ ئىللىق قۇچاق ئاچقاننىم ،
ئۆزۈم يېمەي يېدۈرۈپ بار مېھرىمنى چاچقاننىم ،
ئۇرۇپ يەرگە ئەجرىمنى ئېغىر گۇناھ قىلدىڭغۇ .

قىلسام پەند - نەسەت يوق زەررىچە پەرۋاينىڭ ،
بىرنى دېسەم ئوننى دەپ ئۇچار شۇئان ئەرۋاھنىڭ .
مۇشت كۆتۈردۈڭ نەچچە رەت ئۆرلىگەندە سەپراينىڭ ،
بى نومۇسلۇق ، لۈكچە كىلىك بوپتۇ يېقىن ھەمراھنىڭ ،
قىلىپ ، ئوغلۇم ، تۈز كورلۇق دىلنى يارا قىلدىڭغۇ .

كىم ئۆگەتكەن بولغىيتتى ئاق چېكىشنى - شۇملۇقنى ،
ساتتىڭ ئەرزان ئوغرىلاپ بىساتىمدىن پۇللۇقنى ،

بۇزۇپ - چېچىپ يوقاتتىڭ نەچچە ئون مىڭ كويلۇقنى ،
كۆزلىرىمدىن ئاقتى ياش كۆرسەتمىدىڭ خوۋلۇقنى ،
ئۆي ئىچىنى قۇرۇقداپ جانغا جازا قىلدىڭغۇ .

تىرىلگەندەك قايتىدىن ئىپلاس جەمشىت لەيلەش ،
قىمار ئويناپ ئۇتتۇرۇپ بولۇپ قالدىڭ خۇددى لەش ،
جېدەل قىلىپ خەق بىلەن نوچىلىقنى قىلدىڭ پەش ،
بۇلغاپ ۋىجدان - ئارىڭنى دىلنى ئەجەب قىلدىڭ غەش ،
خارلاپ شۇنچە ئۆزۈڭنى ئۆتمەس ماتا قىلدىڭغۇ ،

مەست يۈرەرسەن ھەر كۈنى يۈزلىرىڭدە قېنىڭ يوق ،
يىقىلىپسەن يۇنىدىغا پۇت - قولۇڭدا جېنىڭ يوق ،
چاپان - چاراڭ كىر - قاسماق پاكىزغىنا يېرىڭ يوق ،
دۈگىدىيىپسەن سوغۇقتا يەيدىغانغا نېنىڭ يوق .
ئاشپوزۇلنىڭ ئالدىدا تىلەپ سازا قىلدىڭغۇ ،

ئەڭ ئاخىرقى سۆزۈم شۇ سال ئۇنىڭغا قۇلاقنى ،
ئابۇت قىلىپ ئۆمرۈڭنى چىقارمىغىن چاتاقنى ،
تىكلەپ ياخشى پەزىلەت ئۆچەر يامان ئاتاقنى ،
يېڭىۋاشتىن ئادەم بول ، ئېلىپ ئىبرەت - ساۋاقنى .
ئويلان ، ئوغلۇم ، يولۇڭدىن ئېزىپ خاتا قىلدىڭغۇ .

1996 - يىل 9 - ئاي

بىزار بولدۇم قوشنامدىن

دوستۇم ، ئازراق شىكايەت قىلاي بايان قوشنامدىن ،
سۆزلەپ كەلسەم ھەممە خەق قالار ھەيران قوشنامدىن ،
بارچە سەتلىك - ئەسكىلىك بولغاچ ئايان قوشنامدىن ،
بىزار بولدۇم جاۋىلداق ، بېشەم ، يامان قوشنامدىن ،
خۇيمۇ تويدى بۇ جېنىم ئاشۇ چايان قوشنامدىن .

ئىتتىپاقلىق ، تىنچلىق ئىدى جاننىڭ ئارامى ،
بىراق قوشنام غادىيىپ ئەسلىتىدۇ « مازار » نى ،
بەكمۇ قوپال ، گېپى توڭ ، يۇمشاق ئەمەس كالامى ،
ھېچ كىشىگە يوق ئۇنىڭ ياكى سەھەت - سالامى ،
يېغىپ تۇرار بىر ئاچچىق جۇت - زېمىستان قوشنامدىن .

كىيسەڭ يېڭى ئۈستۈش ھەسەت قىلىپ قارايدۇ ،
كىيسەڭ ئەگەر كونىراق غەيۋەت قىلىپ غاجايدۇ ،
يېسەڭ ئەگەر ياخشىراق كالىپۇكىنى يالايدۇ ،
توپا ئېلىپ ئىزىڭدىن گاھى ئىشىك مارايدۇ ،
قىلار شۇڭا ئېھتىيات بارچە ئىنسان قوشنامدىن .

ئامراق تەييار ئولجىغا ، ئوۋ ئوۋلىسا قۇشى يوق ،
ئېلىشىنلا بىلىدۇ ، بېرىش بىلەن خوشى يوق ،

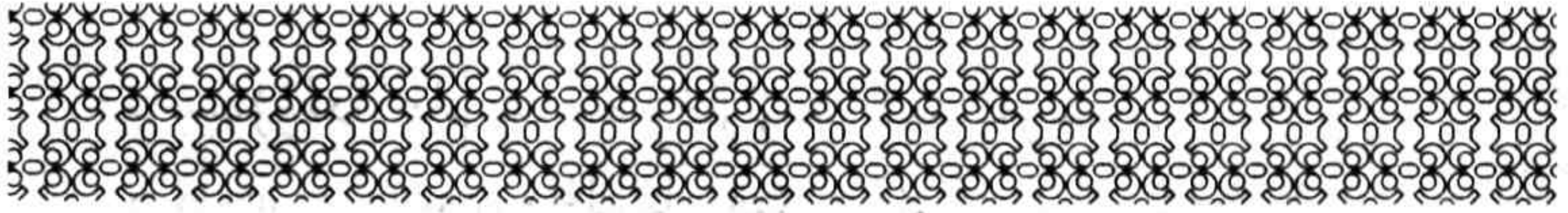
ھەممە ئۆيدىن تىلەيدۇ بولسا پىياز ، گۆشى يوق ،
يېسە ئوشۇق بىر ناننى ئۇخلىيالماس ھوشى يوق ،
ئاچ كۆزلۈكتە يالمسا ئاشماس سامان ، قوشنامدىن .

تۈك ئۈندۈرەر تۇخۇمغا كەلسە پۇرسەت ۋاقتىدا ،
بولۇپ دائىم سۇخەنچى گەپ توشۇيدۇ خالىتىدا ،
سوقۇشتۇرۇپ كاللىنى ئۆزى يۈرەر دالدىدا ،
بولدى نەچچە شەرمەندە خەلقئالەم ئالدىدا ،
رەزىللىكتە ، قۇۋلۇقتا قالماس شەيتان ، قوشنامدىن .

قوشنا - قولۇم ئەپ ئۆتۈش ھاياتلىقنىڭ زىننىتى ،
بىر - بىرىگە كۆيۈنۈش ياخشىلىقنىڭ نېمىتى ،
ياخشىلىقتىن ئۆسكۈسى ئادىمىيلىك قىممىتى ،
قاچان تۈگەر قوشنامنىڭ ئاشۇ يامان ئىللىتى ،
يامان قىلمىش - ئىللەتنى كۈتمەس زامان ، قوشنامدىن .

1996 - يىل 10 - ئاي

قېنى ئىنساپ - دىيانەت

ياخشى خىسلەت يۇقىمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟
ئاق - قارىنى ئۇقىمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

ساختىلىقتا بەسلىشىپ ، قاپقان قۇرۇپ قەستلىشىپ ،
بىر - بىرىنى باپلىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

يۇمۇپ ھەققە كۆزىنى ، سېتىپ پۇلغا ئۆزىنى ،
خەققە تۆھمەت چاپلىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

شەپە بەرسە ئۇقىمىسا ، ئەلنى ئويلاپ قويمىسا ،
ھارام يېسە تالمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

سوۋغا - سالام ئالمىسا گەپ قۇلاققا ياقمىسا ،
ھە دەپ كاناي ياغلىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

جاپا قىلىپ ۋاپاغا ، قويۇپ خەقنى بالاغا ،
يۈرىكىنى داغلىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

ئېيتىپ كۈرمىك يالغاننى ، قايتۇرمىسا ئالغاننى ،
قىلغان ۋەدە ئاقمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

ئاشپۇزۇلدا خام بەرسە ، تارازىدا كەم بەرسە ،
« ناچار » دېمەي ئاقلسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

لاچىن ئالسا سار چىقسا ، كىيىم ئالسا تار چىقسا ،
ساتقان مېلى داتلىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

ئاش - نان بېرىپ چوڭ قىلسا ، ئەقىل بېرىپ ئوڭ قىلسا ،
قېرىغاندا باقمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

كۈپكۈندۈزدە توسۇپ يول ، پىچاق تەڭلەپ ئالسا پۇل ،
ئۆز قىنىغا پاتمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

خارلاپ قەدىر - قىممەتنى ، ساتسا نومۇس - ئىپپەتنى ،
پەسكە شلىكتىن قاچمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ،

ئويلىمىسا مىللەتنى ، تۈگەتمىسە ئىللەتنى ،
قىلچە ھوشىن تاپمىسا ، قېنى ئىنساپ - دىيانەت ؟

1996 - يىل 10 - ئاي

توي قىلىپ

بولدى قوشنام خۇددى خاقان توي قىلىپ ،
تويدا ئاچتى كەڭرى ئالقان توي قىلىپ .
تىكلىمە كىچى بولدى ئابروي قايتىدىن ،
مەقسىتى ئالماقچى « ئۇنۋان » توي قىلىپ .
يازدى باغاق يۇرت - مەھەللە ، ھەممىگە ،
ئۆيمۇئۆي تارقاقچى چاپسان ، توي قىلىپ .
كەلدى تويغا ئالا قالماي ھەممىسى .
بولدى مېر - مېر ھويلا - ئايۋان ، توي قىلىپ .
سېخىلىق كۆرسەتتى قوشنام باشتىلا ،
سويدى قاسساپ ئالتە پاقلان ، توي قىلىپ .
قاينىدى داشتا پورۇقلاپ گۆش - پولۇ ،
قويدى ئاشپەز نەچچە قاسقان ، توي قىلىپ .
توختىماي ئۇستام كاۋاپنى يەلپۈدى .
چاچتى خۇشبۇي ھىد كاۋاپدان ، توي قىلىپ .
قەنت - گېزەك ۋە يەل - يېمىشلەر بولدى مول ،
سالدى قوشنام كاتتا داستىخان ، توي قىلىپ .
كەتتى مەيدىن ، پىۋىدىن ئاتىشى يەشك ،
ئىچكىنىنى قۇستى مېھمان ، توي قىلىپ .

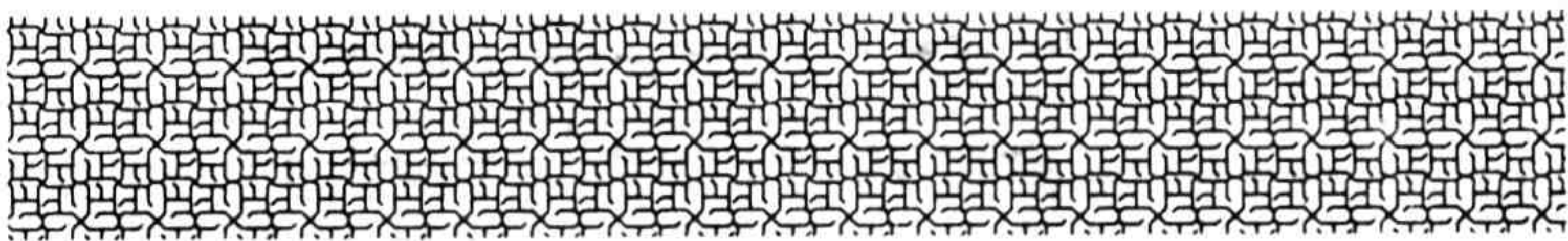

يوق قورساق ئاشقان تائامنى يېگىلى ،
يۇندىغا تاشلاندى ئاش - نان ، توي قىلىپ .
چىقتى ياڭراپ ساز - ناۋامۇ ئەۋجىگە ،
ناخشىنى ئېيتتى غەزەلخان ، توي قىلىپ .
يانچۇقنى كولىشىپ بايۋەچچىلەر ،
ئۆرۈدى جىق پۇلنى شۇئان ، توي قىلىپ .
بولدى خامان زەللە ، سوۋغات بەھىساب ،
ئاچتى قوشنام يېڭىدىن « كان » ، توي قىلىپ .
نەقەدەر كۆپ قىز - يىگىتنىڭ شادلىقى ،
ھەممە خەقنى قىلدى ھەيران ، توي قىلىپ .
ماڭدى پىكاپلار ئۈزۈلمەي كوچىدا ،
كۆتۈرۈلدى كۈلكە - چۇقان ، توي قىلىپ .
گىدىپ قوشنام ھەشەمەت پەيزىدىن ،
دېدى : « ئىشقا ئاشتى ئارمان » ، توي قىلىپ .
توي ۋە چىللاق نەچچە كۈن قىلدى داۋام ،
ئەمما تەندىن كەتتى دەرمان ، توي قىلىپ .
تېشىدا ئويناپ ھېيتنى قوشنىمىز ،
روزا تۇتتى ئەمدى پىنھان ، توي قىلىپ .
قالمدى ھەمياندا ئۇن - ياغقا پۇل ،
ئۆي ئىچىدە ئۇچتى بوران ، توي قىلىپ .
تۈگىتەر بىچارە قانداق قەرزىنى ؟
پۇتقا قىسقا كەلدى يوتقان ، توي قىلىپ .
ئۆتمىگەن گالدىن بۇرۇن لەڭمەن ، پولۇ ،

ئۈچسە ھازىر ئۆتتى يوبدان ، توي قىلىپ .
قىيىنلىپ ئىسراپچىلىقنىڭ دەردىدىن ،
قايتا - قايتا يېدى پۇشمان توي قىلىپ .

1996 - يىل 10 - ئاي

باشلىق بولدۇم

باشلىق بولدۇم ، تەبرىكلىدى ئۇققانلار
(زىياپەتتە ماڭا رومكا تۇتقانلار) .
تۇغقانلىرىم كۆپ ئەمەستى ئەسلىدە ،
ئاۋۋالقىدىن ئاۋۇپ كەتتى تۇغقانلار .

باشلىق بولدۇم ، يولدا ماڭدىم غادىيىپ ،
كۆرسە تەزىم قىلمىغانغا ئالىيىپ .
ئاستا - ئاستا شاياتۇنغا ئايلاندىم ،
چاڭ - توزاندىن كەتتى قەلبىم قارىيىپ .

باشلىق بولدۇم ، تاپتىم ئابروۋى - ئاتاقنى ،
دەرد ئېيتقانغا ئېتىۋالدىم قۇلاقنى .
كېتىۋەردىم ئۆز مەيلىمچە يولۇمغا ،
قوبۇل قىلماي تالاي ئاچچىق ساۋاقنى .

باشلىق بولدۇم ، باستىم ھەدەپ ئاۋامنى ،
ئەدەپلىدىم كىمكى ئاچسا يارامنى .

بارسام خىزمەت تەكشۈرگىلى تۆۋەنگە ،
قايتىپ كەلدىم يەپ زىياپەت - تائامنى .

باشلىق بولدۇم ، ساختىپەزلىك قولىدىشىم ،
قىزىقارلىق يۇقىرىنى گوللىشىم .
ساقلاپ كەلدى مەرتىۋەمنى - ئورنۇمنى ،
كۆزنى بوياپ يالغان دوكلات يوللىشىم .

باشلىق بولدۇم ، بوسۇغلارغا كەپ تۇردۇم ،
زەللە - سوۋغات ئېلىپ كەلدىم دەپ تۇردۇم .
نەمۇنىچى باھالىنىپ ھەر يىلى ،
مۇكاپاتنى يانچۇقۇمغا سەپ تۇردۇم .

باشلىق بولدۇم ، چىقتىم ئېگىز ئورۇنغا ،
گۆش يىغىلدى قورساق ، يوتا ، بويۇنغا .
ئەمەل تۇتماق نېمىدىگەن ياخشى ھە !
ياللىۋالدىم ئۈچ مالاينى خوتۇنغا .

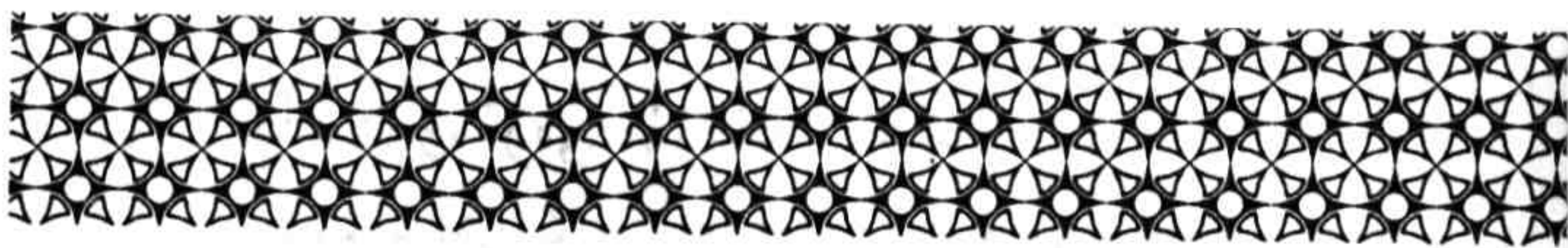
باشلىق بولدۇم ، بەزىلەرگە بولدۇم ئوت ،
بەزىلەرگە گويا نەشتەر ، ئاچچىق جۇت .
تەخسىكەشنى ئالدىم پۈۋلەپ بېشىمغا ،
گەدەنكەشكە پەيتى كەلسە قويدۇم پۈت .

باشلىق بولدۇم ، كىملىكىمنى تونۇتتۇم ،
ئار - نومۇسنى دىيانەتنى ئۇنتۇدۇم .
بىراق يەنە بار بىر ئەنسىز تەشۋىشىم ،
قىلمىشىمدىن يىلتىزمنى قۇرۇتتۇم .

باشلىق بولدۇم ، چايان بولدۇم زەھەرلىك ،
قىلغۇلۇقنى قىلىۋالدىم يېتەرلىك .
تۇرار ئەنە كۈتۈپ مېنى ھالاكەت ،
كېلىپ قالدىم يار لېۋىگە خەتەرلىك .

1996 - يىل 10 - ئاي

قاغىدۇق ۋە ماختىدۇق

ئۇ ھايات چاغدا قاغىدۇق ، سۆكتۇق ،
تەرەپ - تەرەپتىن تۇتقاندەك ئوققا .
« ئىقتىدارى يوق ، يارامسىز » دېدۇق ،
تۆھپىسىنىمۇ چىقاردۇق يوققا .

خارلىدۇق ئۇنى ، سېستىتۇق ئۇنى ،
توقۇپ تۆھمەتنى سالدۇق كۆپ ئازاب .
باستۇق بېشىنى كۆتۈرسە ئېگىز ،
قۇرۇق ئۇستىخان قىلدۇق ھەم غاجاپ .

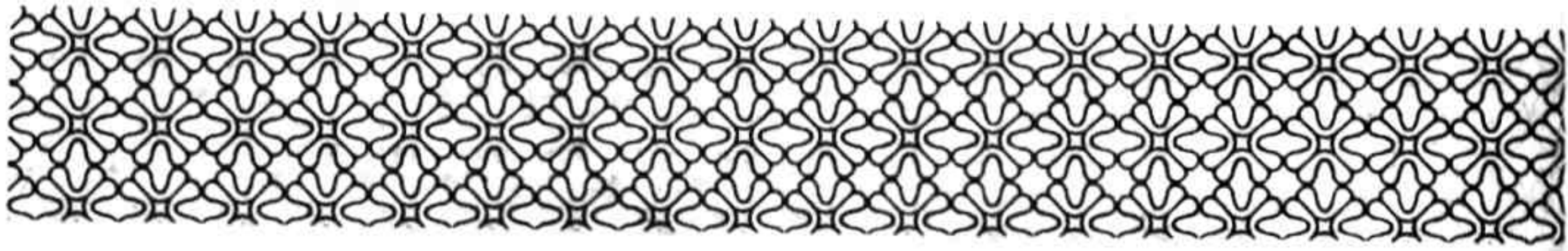
ئۇ قازا قىلدى كەلدۇق ھازىغا ،
يىغلاپ ئۆتكۈزدۇق ماتەم - تەزىيە .
ماختىدۇق راسا كۆتۈرۈپ كۆككە ،
يېزىپ بىر تالاي شېئىر - مەرسىيە .

« بەرگەي تەڭرىمىز جەننەتتىن ئورۇن ،
روھىڭىز تاپقاي ئامانلىق » دېدۇق .
« ساقلىنار دىلدا ئۆچمەس تۆھپىڭىز ،
بولمىز سىزدەك ياراملىق » دېدۇق .

قاغىدۇق ئۇنى تۇرغاندا ھايات ،
ماختىدۇق ئۇنى كەلگەندە مامات .
بىزگە شۇ ئادەت بولغانمۇ ئۇدۇم ،
بۇ ئىشتىن قاچان قىلارمىز ئۇيات !

1996 - يىلى 11 - ئاي

شائىر ئەمەس شېئىر زاۋۇتى

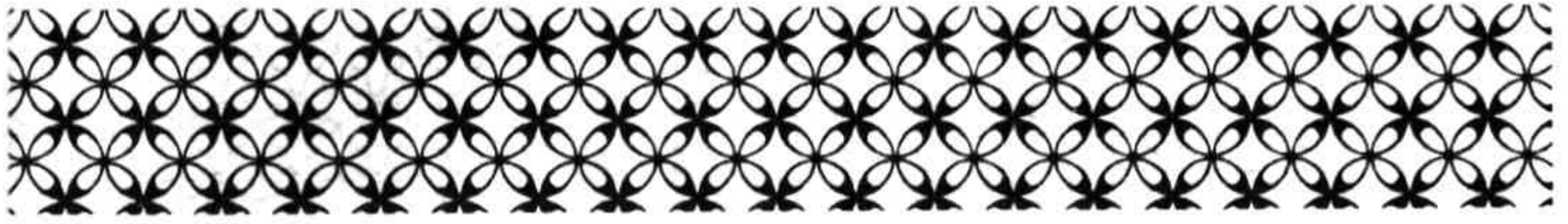
كۈندە تالاي شېئىر يازاي دەپ ،
ئۆز كۆڭلۈمدە تۈزۈمەن پىلان .
يازغىنىمنى ژۇرنال - گېزىتتە ،
ئۈزۈلدۈرمەي قىلىمەن ئېلان .

دەيدۇ خەقلەر شېئىرىمنى ئوقۇپ ،
« بۇ شائىرنى قويايلى ئوقۇپ .
بەتنى بويلاپ نېمە تاپار كىن ،
شېئىر ئەمەس ، شوئارنى ئوقۇپ » ،

نەپ بەرمەسكەن ئەلگە قۇرۇق شاخ ،
گەر بولمىسا مېۋە — ئامۇتى .
شۇڭا مېنى دېسە بولغۇدەك ،
شائىر ئەمەس شېئىر زاۋۇتى .

1996 - يىل 11 - ئاي

سەھنەدە

كۆرسەم دەيتتىم بىر ياخشى ماھارەتنى سەھنەدە ،
دىلغا ئوتنى ياققۇدەك ھارارەتنى سەھنەدە .

رىياسەتچى ماختىسا سېنى « داڭدار چولپان » دەپ ،
دەپتىمەنكى بىر كۆرەي كارامەتنى سەھنەدە .

چىقتىڭ شۇئان غادىيىپ تاماشىبىن ئالدىغا ،
ھېچ كۆرمىدىم بىر ياخشى سالاپەتنى سەھنەدە .

« سۆيىدۈم » بىلەن باشلىدىڭ « كۆيىدۈم » بىلەن تۈگەتتىڭ ،
ناخشا بۇ دەپ بىر لاۋزا كاساپەتنى سەھنەدە .

چىقىپ زالدا غۇلغۇلا ، سالدى چۇقان خەق تولا ،
توۋلاۋەر سەڭ شۇ كونا راپاۋەتنى سەھنەدە .

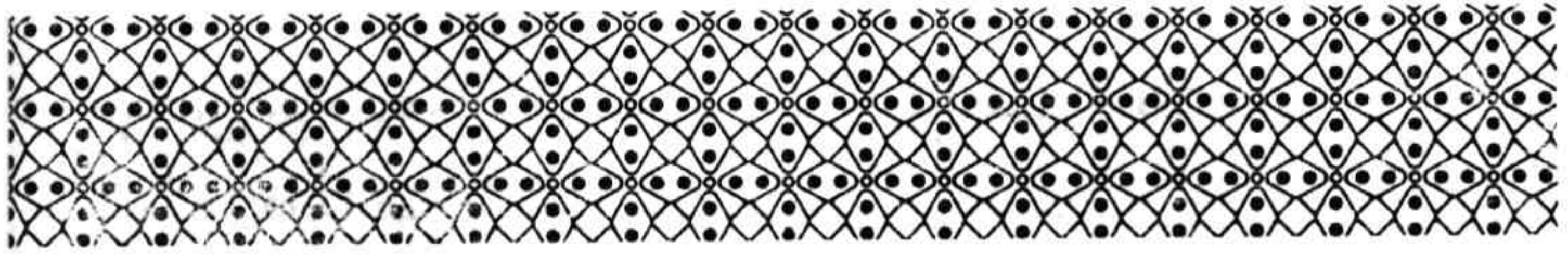
ئاڭلىمىسا ياققۇرۇپ ، كېتەلەمتىڭ ئاقتۇرۇپ ،
« سۆيىدۈم ، كۆيىدۈم » بىلەنلا تاپاۋەتنى سەھنەدە .

چۈشكۈنلۈكنى يامرىتىپ قۇلاقنى بەك ئاغرىتىپ ،
ئۆز - ئۆزۈڭگە قىلمىغىن ھاقارەتنى سەھنەدە .

ئۆگەن - ئىزدەن تىرىشىپ ، بول ياراملىق سەنئەتكار ،
ئەمدى قايتا ئۇرغۇتقىن جاسارەتنى سەھنىدە .

1996 - يىل 11 - ئاي

توپا باستی

(كىتابنىڭ زارى)

گۈزەللىكىم - زىننىتىمنى توپا باستی ،
مۇقاۋامنى ، يۈز - بېتىمنى توپا باستی .
قانچە يىللاپ ياتتىم كىتاب ئىشكاپىدا ،
دانه - دانه زەر خېتىمنى توپا باستی .

ئوتلۇق يۈرەك قېنى بىلەن يېزىلغانتىم ،
تالاي - تالاي ئەجر بىلەن بېسىلغانتىم .
گۆھەرلەرنىڭ قاتارىغا تىزىلغانتىم ،
شۇ بىباھا قىممىتىمنى توپا باستی .

چاڭقىغانغا پۈتمەس دەريا - دېڭىز ئىدىم ،
چۈشەنگەنگە بەك ئەتىۋار ئەزىز ئىدىم .
شاخلىرىمدا مېۋەم تولا لەزىز ئىدىم ،
ئاشۇ شېرىن نېمىتىمنى توپا باستی .

چىراغ ئىدىم دىلنى روشەن يورۇتقىلى ،
نادانلىقنى يىلتىزىدىن قۇرۇتقىلى .

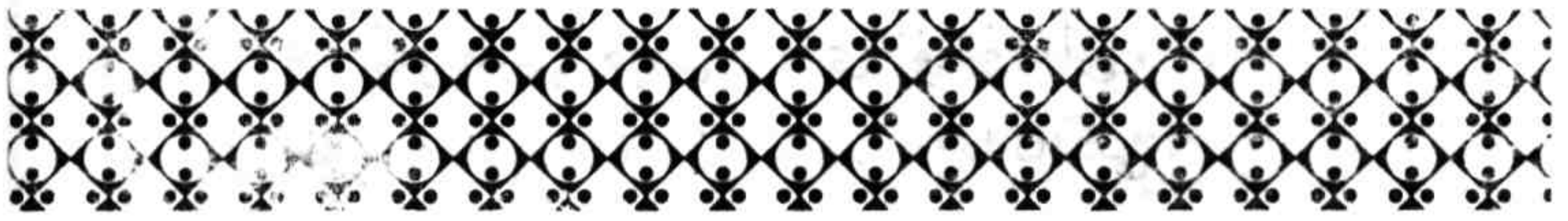
خەقلەر مېنى خېلى بولدى ئۇنتۇغىلى ،
خەزىنەمنى — ھېكمىتىمنى توپا باستى .

بولدىمۇ خەق ئەيش - ئىشرەت پەرۋانىسى ،
نەپسىنى دەپ داۋام بايلىق مەستانىسى .
بولدىمۇ يا ھىيلە - نەيرەڭ دىۋانىسى ،
پۇل ئالدىدا ھىممىتىمنى توپا باستى .

قىممىتىمنى بىلسە خەقلەر خارلانمايتتىم ،
ئوقۇپ مەندىن بىلىم ئالسا زارلانمايتتىم .
روھى نامرات بولمىسلا دادلانمايتتىم ،
تۆكمەس ئىدىم كۆز يېشىمنى ، توپا باستى ،

1996 - يىل 11 - ئاي

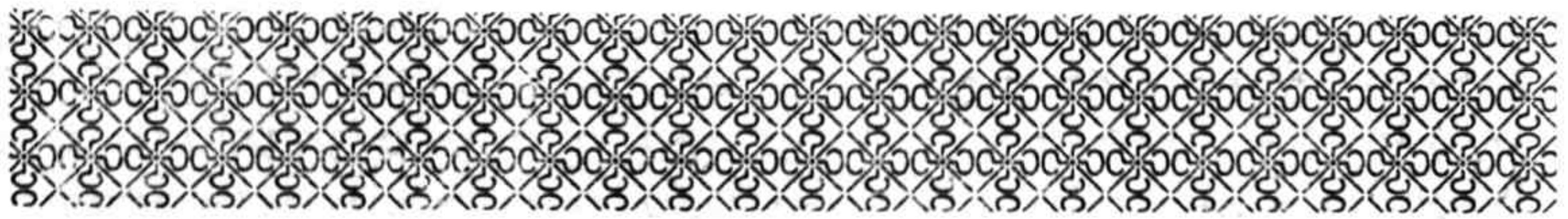
«روھىي گاداىكەنسەن» دېدى

ماختىنىپ ، بولدۇم ئەجەبمۇ باي دېسەم ،
ئىچىشىم ھەر كۈنلۈكى قەنت چاي دېسەم .
پۇل تېپىپ قىلدىم قازاننى ماي دېسەم ،
خەق مېنى : « پۇلغا مالاىكەنسەن » دېدى .

يىتتى نامرانلىق نېرى قاچتى دېسەم ،
تۇرمۇشۇم گۈلدەك چىراي ئاچتى دېسەم .
گۈللىرىم خۇشبوۋى پۇراق قاچتى دېسەم ،
« گۈل ئەمەس ، چوڭ دەشتۇسايكەنسەن » دېدى .

مەن ساۋاتسىز تونۇمايمەن خەت دېسەم ،
ئاچمىدىم كىتاب - گېزىتتىن بەت دېسەم .
يۇقىمىدى جىسمىمغا پەن - ھېكمەت دېسەم ،
« باي ئەمەس ، روھىي گاداىكەنسەن » دېدى .

1996 - يىل 11 - ئاي

تويدىكى پاراڭلار

مەھەللىدىن تويغا كەلگەنلەر ،
توي ھەققىدە قىلىشتى پاراڭ .
دېدى بىرسى : « مۇشۇمۇ ئىشمۇ
نېمىدېگەن داغۋازلىق ، قاراڭ ؟

نەدىن كەلدى ئەلگە بۇ ئاپەت ،
نەدىن كەلدى بۇ تەتۈر قۇيۇن ؟
كەتمەن ، تاغار ، ئۈزۈندە بىلەن
توي قىلغانتۇق نەچچە يىل بۇرۇن . »

بىرسى دېدى : « يېگەن ئىدۇققۇ ،
يارغۇنچاقتا يارمىنى تارتىپ .
نېمە كەپتۇ مەنمەنچىلىكتىن ،
بۇنچە يۈكنى يەلكىگە ئارتىپ ؟

ئۇنتۇدۇقمۇ قىشنى - ئايازنى ،
كۆرگەن چاغدا باھارنى ، يازنى .
بىز ئاشۇنداق ھاماقەت خەقمۇ ؟
بىر نان تاپساق چالىمىز داپنى . »

1996 - يىل 11 - ئاي

ئۆي سالدېم

سىياسەتكە ، قانۇنغا باقماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم ،
پېشانەمدىن زەررە تەر ئاقماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم .

خەق ئۆي سالسا تۆت پۇڭغا ، ئىگىلىدىم بەش مو يەر ،
مېتىرلىماي ، قوزۇقنى قاقماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم .

كەلدى نۇرغۇن سېمونت ، خىش - كېسەكلەر بىكارغا ،
بورا ، ۋاسا ، ياغاچ - تاش ئالماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم .

كارامەتنى كۆرسەتسە ھۈنەر قىلىپ ئۈستىلار ،
قولنى پۇل بار يانچۇققا سالماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم .

نەچچە ئادەم ئاچ يۈرۈپ قىلسا ماڭا ھەقسىز ئىش ،
تويغۇدەك نان ئوچاققا ياقماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم .

قىلدىم كاتتا ئىمارەت نەچچە يەرگە چىرايلىق ،
ئىشنى رۇسلاپ جايدا چانماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم .

شورساممۇ قان ، يىلىك بۇ ئىش ماڭا قانچىلىك ،
ئاچ كۆز نەپسىم ھارامغا قانماي تۇرۇپ ئۆي سالدېم .

قىلچە پەرۋا قىلمىدىم بولسا خەقلەر نارازى ،
ئىپلاس يامان پەيلىمدىن يانماي تۇرۇپ ئۆي سالدىم .

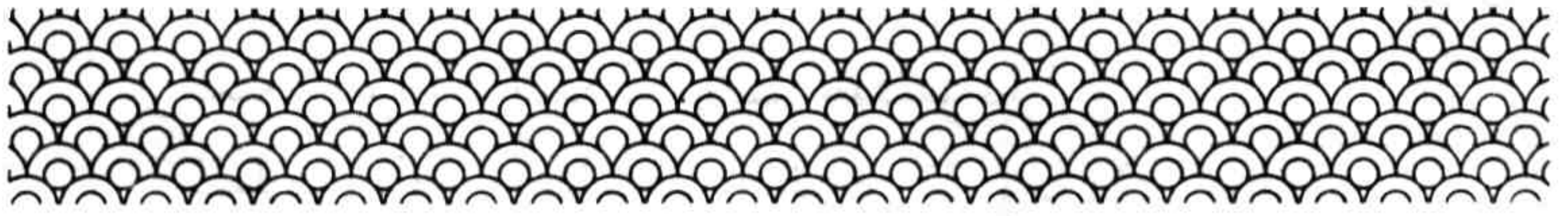
دىيانەتنى بويلىماي ، ئاقىۋەتنى ئويلىماي ،
باشلىق مەن دەپ تېرەمگە پاتماي تۇرۇپ ئۆي سالدىم .

ۋاراقلىسا كىتابنى ، ئالسا بىر كۈن ھېسابنى ،
شۇ ھېسابقا جاۋابنى تاپماي تۇرۇپ ئۆي سالدىم .

1996 - يىل 12 - ئاي

پۇل بولسا

ئاقساق - چولاق بولساممۇ چاپالايىمەن پۇل بولسا ،
دېڭىزغىمۇ تۇۋاقنى ياپالايىمەن پۇل بولسا .

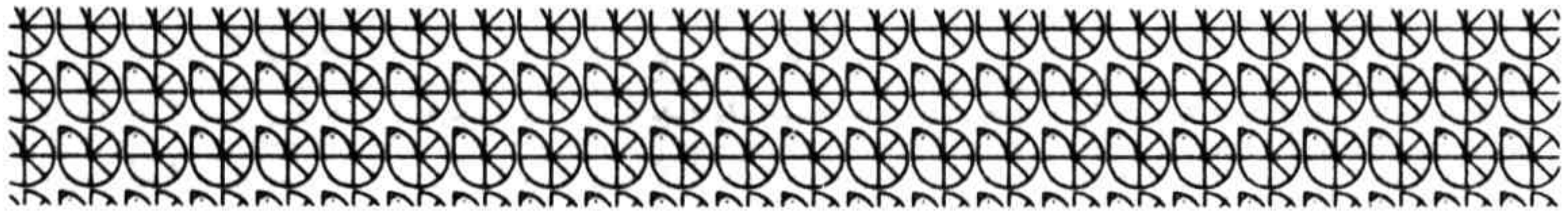
ھېچنېمىنى پوش دېمەي كۆزۈم ئەما بولسىمۇ ،
قاراڭغۇدا يىڭىنى تاپالايىمەن پۇل بولسا .

چىقىرىمەن ئېڭىزگە بەزىلەرنى ئۇچۇرۇپ ،
بەزىلەرنى چاياندەك چاقالايىمەن پۇل بولسا .

ئاللىقاننى كەڭ ئېچىپ قىلالايىمەن « خوش - خوش » نى ،
باشلىقىمنىڭ كۆڭلىگە ياقالايىمەن پۇل بولسا .

ئاقنى قارا ، قارىنى قىلالايىمەن يەنە ئاق ،
رەزىللىككە ، پەسلىككە پاتالايىمەن پۇل بولسا .

ھاياتلىقىم - جېنىممۇ ئەمەس پۇلدىن ئەتىۋار ،
ۋىجدانىمنى - ئارىمنى ساتالايىمەن پۇل بولسا .

ھەقنى ھەق دېسەم

بەتئىيەتلەر چاياندىك چاقتى ھەقنى ھەق دېسەم ،
كۆزلىرىمدىن قانۇياش ئاقتى ھەقنى ھەق دېسەم .

تۇرغۇزۇلدۇم رەتكە مەن ھەم قېقىلدىم چەتكە مەن ،
گۇپياڭچىلار چالما - تاش ئاتتى ھەقنى ھەق دېسەم .

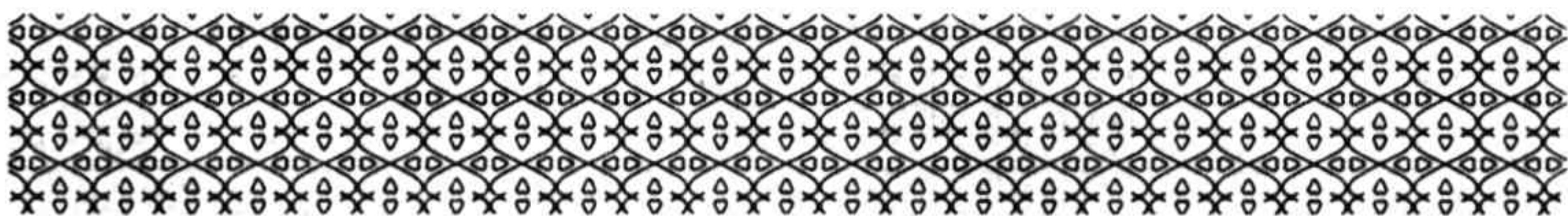
چېكىپ كۇرمىڭ رىيازەت ، بولدى ماڭا قىيامەت ،
تىكەن - شوخا تاپانغا پاتتى ھەقنى ھەق دېسەم .

تەرنى تۆكۈپ ئىشلىسەم ، يوق ھېچنىدەم چىشلىسەم ،
ھوسۇلۇمنى ھايانكەش ساتتى ھەقنى ھەق دېسەم .

ئېشىپ ئارقان پۇختىلاپ ، تۇمشۇقۇمنى نوختىلاپ ،
كالا قىلىپ ساپانغا قاتتى ھەقنى ھەق دېسەم .

مەيلى ئوتتا كۆيگىنىم ، ئادالەتتۇر سۆيگىنىم ،
ئىرادەممۇ تاۋلىنىپ قاتتى ھەقنى ھەق دېسەم .

1996 - يىل 12 - ئاي

كارم يوق

باغدا بۇلبۇل سايرماي چەكسە پىغان كارم يوق ،
قانات قېقىپ زاغ - قۇزغۇن قىلسا خەندان كارم يوق .

ئۈچ ۋاخ قورساق توقلسام ، بەخىرامان ئۇخلىسام ،
ھەتتا غۇلاپ بېشىمغا چۈشسە ئاسمان كارم يوق .

ئۈستىرامنى كاپلىسام ، خەقنى شۇلسام ، بابلىسام ،
نامراتلىشىپ باشقىلار بولسا ۋەيران كارم يوق .

بايۋەچچىمەن باغرى تاش ، ئىشىك تاقاپ يەيمەن ئاش ،
تالاي ئاچنىڭ كۆزىدىن ئاقسا ياش ، قان كارم يوق .

قۇرۇپ نوتا - كۆچەتلەر ، بولۇپ نابۇت چېچەكلەر ،
خۇشبۇي لالە ئورنىغا ئۈنسە ئازغان كارم يوق .

تۆكمەي زەررە تەرىمنى ، ئۇپراتمايمەن جېنىمنى ،
پاخال بولۇپ خامنىم چىقىمىسا دان كارم يوق .

قوللىمايمەن توغرىنى ، ئۈر كۈتمەيمەن ئوغرىنى ،
نقابلىنىپ بۆرىلەر بولسا پاقلان كارم يوق .

چېكىپ ئاقل نادامەت كۆمۈلۈپ ھەق - دىيانەت ،
ئۆز - ئۆزىنى ھاماقەت دېسە خاقان كارىم يوق .

سېلىپ دىلغا جاراهەت تېرىپ غوۋغا ئاداۋەت ،
كەتسە يامراپ ئارىغا پىتنە - يالغان كارىم يوق .

كەلسەم خەتەر ئالدىغا مۆكۈنمەن دالدىغا ،
باشقا كىيسە كوچىنى توڭگۇز - قاۋان كارىم يوق .

دوراپ قېرى تۈلكىنى ، ساختا سىرلىق كۈلكىنى
لەببەيچىلەر ئۆزىگە قىلسا قالقان كارىم يوق .

ئورۇن ساقلاپ لىڭشىماي ياشاپ كەلدىم غىڭشىماي ،
مۈشۈكۈمنىڭ بوينىغا مىنسە چاشقان كارىم يوق .

يۇتسام ئوغا - زەھەرنى ، يېدىم دەيمەن شېكەرنى ،
جان ئاغرىتىپ تېنىمنى چاقسا چايان كارىم يوق .

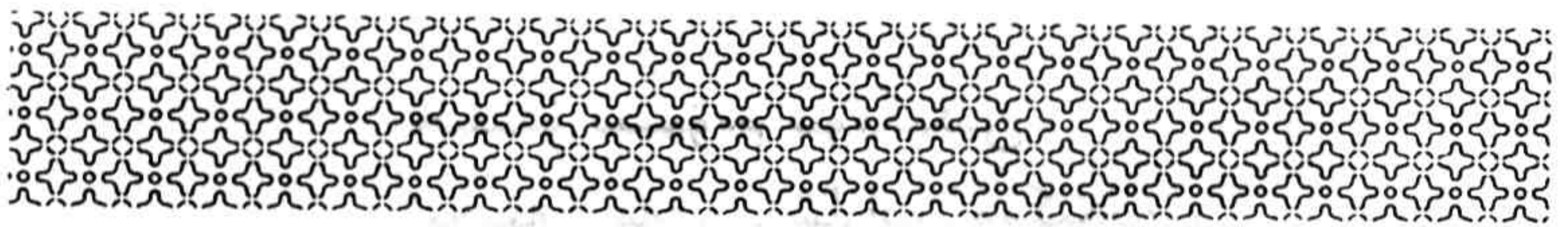
تىلەپ شۇملۇق بالانى ، بۇلغاپ سۈزۈك ھاۋانى ،
بەتنىيەتلەر سورۇسا ئەخلەت - سامان كارىم يوق .

يوق مېنىڭدە نومۇس - ئار مەيلى بولسام شەرمىسار ،
رەزىللىككە ، پەسلىككە پاتسا ۋىجدان كارىم يوق .

بىلسەڭ شۇنداق ئادەممەن ، ئۆز - ئۆزۈمگە ھاتەممەن ،
مەيلى تەتۈر ، مەيلى ئوڭ بولسا جاھان كارىم يوق .

1996 - يىل 12 - ئاي

تىلدا دىيانەت ، دىلدا خىيانەت

تىلىمنىڭ ئۇچىدا دىيانەت ،

دىلىمدا بار ئاڭغا خىيانەت .

چىل بۆرە ھوۋلايدۇ ئىچىمدە ،

تېشىمدا ئادىمى قىياپەت .

توۋلايمەن چىرىكىلىك يامان دەپ ،

ياپمايمەن ئۇنىڭغا چاپان دەپ ،

قالمايدۇ چىرىكلەر ئامان دەپ ،

ئەمەسمەن ئۇنچىلا ھاماقەت .

قىلساممۇ سۆزۈمگە خىلاپلىق ،

ئىشلىرىم يۈرۈشەر پىلانلىق ،

ۋىجدانىم يۇنىدىغا چىلاقلىق ،

جاھاندا يوق مەندەك نىجاسەت .

زەن سالىساڭ ئاجايىپ گۇمپام بار ،

بېشىمدا خان تاجىم پوسمام بار ،

قېشىمدا چىرايلىق ئوسمام بار ،

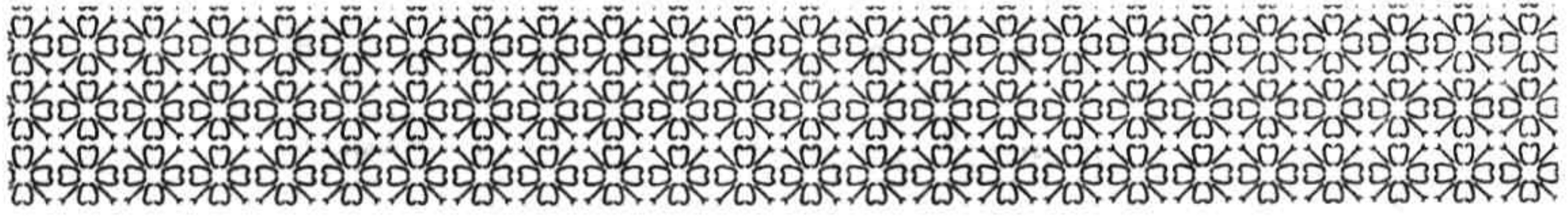
بار مەندە رەڭگۈزلىق ماھارەت .

چىقىدۇ نېسىۋەم سومكىدىن ،
ئىچىمەن مەي - شاراب رومكىدىن ،
چىقمايمەن رېستوران - بوتكىدىن ،
مەن ئۈچۈن تەيياردۇر زىياپەت .

سوۋغاتنى ، پارنىنى ئەپ تۇرۇپ ،
ھە دېسە چۆنتەككە سەپ تۇرۇپ ،
ھارامنى تويغۇچە يەپ تۇرۇپ ،
چوشقىدەك سەمىردىم نىھايەت .

پاش بولۇپ ئاقىۋەت قىلمىشىم ،
ئايلاندى زەھەرگە نان - ئېشىم ،
تاراملاپ ئاقتىغۇ كۆز يېشىم ،
قوينىغا ئالغاندا ھالاكەت .

1996 - يىل 12 - ئاي

بۇزۇق

دوپيا كىيىدىم قۇلاققىچە بېشىم بۇزۇق ،
خوخا سىقىپ ئوسما قويدۇم قېشىم بۇزۇق ،
رەڭگۈزلىقنى قىلدى نىقاب قىياپىتىم ،
چاچ تارسام چۆچىكىمدە يېلىم بۇزۇق ،
دىيانەتتىن كىيىدىم چاپان پارقىرتىپ ،
قىلدىم ئاڭا خىيانەتنى ئىشىم بۇزۇق .
داۋراڭ سالىدىم پونى ئېتىپ ھالاللىقتىن ،
ھارام كەلسە ، پوش ! دېمىدىم گېلىم بۇزۇق ،
چانغىنىم يوق گۆش كۆرسىتىپ ئۆپكە سېتىپ ،
پاختا بۇ دەپ يېپنى ئەشسەم مېزىم بۇزۇق .
ئەلگە تەڭلەپ ھىيلە - مىكر شارابىنى ،
زاكوسكىغا سەي قورۇسام يېغىم بۇزۇق ،
دەيمەن تېخى قامىتىم زور ، سايەم يوغان ،
پورتېرە كمەن قاقشال غولۇم - شېخىم بۇزۇق ،
كۈندۈز ئادەم ، ئاخشىمى جىن بولالايمەن ،
ماڭغان يولۇم قاپقاراڭغۇ ، ئىزىم بۇزۇق .
كۆرۈنمەن خامان سورۇپ ئىشلىگەندەك ،
تاغرىمغا يىغسام پۇچەك دېنىم بۇزۇق .

قازدىم ئەجەل ئورسىنى ئۆز - ئۆزۈمگە ،
مېنىڭ شۇنداق كېسىلىم بار قېنىم بۇزۇق .

1996 - يىل 12 - ئاي

ئۆسە

« ئەمەت شەرەپ قوچۇپتۇ » دېسە ،
قاتار مېنىڭ قايىقىمدا مۇز .
« سەمەت كۆكتە ئۇچۇپتۇ » دېسە ،
ئېچىشتۇرار يۈرىكىمنى تۇز .

« مامۇت خېلى باي بوپتۇ » دېسە ،
دەيمەن : « قۇرۇپ كەتسۇن بايلىقى .
بىر يىل بۇرۇن تىلەمچى ئىدى ،
يېڭىلاندى ئەمدى قالپىقى » .

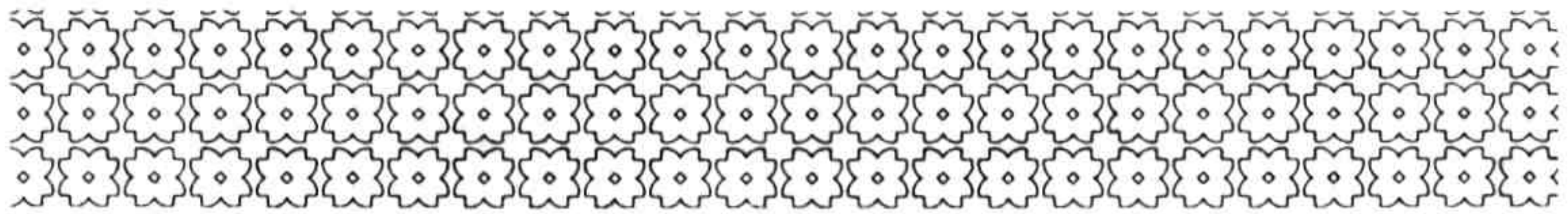
« داۋۇت باشلىق بولۇپتۇ » دېسە ،
پۇت - قولۇمدىن چىقىدۇ جېنىم .
« ساۋۇت خۇشال بولۇپتۇ » دېسە ،
ئاچچىقىمدا قاينايدۇ قېنىم .

ئازابلايدۇ ئەجەبمۇ مېنى ،
خۇشال - خۇرام يۈرەلمەسلىكىم .
يا ئىچىمدە قۇترامدۇ چايان ،
نېمىدىندۇر كۆرەلمەسلىكىم ؟

ھە دېسلا كۈتمەن پۇرسەت ،
باشقىلارنى بېسىۋەتكىلى .
شۇ خەتەرلىك ئۆسمەنى مېنىڭ
ئامال يوقمۇ كېسىۋەتكىلى ؟

1997 - يىل 1 - ئاي

قويمىچىغا

قىلمىشىڭدىن باشلىدىم شىكايەتنى ، قويمىچى ،
يەرگە ئۇردۇڭ ئىنساپنى - دىيانەتنى ، قويمىچى ،
ئۆگەنگەنتىڭ سەن نەدىن « تىجارەت » نى ، قويمىچى ،
يۈكلىۋالدىڭ مۇرەڭگە جىنايەتنى ، قويمىچى ،
كۆرمىگەنتىم سەن كەبى نىجاسەتنى ، قويمىچى .

ئالداپ ئېلىش كەسپىڭمۇ خەقنىڭ پۇلى - مۈلكىنى ،
ھىيلە - مىكر ئىشلەتتىڭ ئالماشتۇرۇپ بۆكىنى ،
يېقىنلاشساڭ ئۇقماستىن كۈلۈپ يالغان كۈلكىنى ،
كاچاتلىساڭ مۇرەمگە دوست دەپتىمەن تۈلكىنى ،
سەزمەپتىمەن سەندىكى قىياپەتنى ، قويمىچى .

ماختاپ مېنى بىرھازا « سەن جىگەرلىك ئەر » دېدىڭ ،
« ئاچ قولۇڭنى مەن ئۈچۈن قورسىقىڭنى كەر » دېدىڭ ،
« قەرز ئالاي سېنىڭدىن ئون مىڭ يۈەن بەر » دېدىڭ ،
« بېرەلمىسەم ۋاقتىدا بۇرۇتۇمنى تەر » دېدىڭ ،
بەردىڭ ماڭا مۆھلەتنى - كاپالەتنى ، قويمىچى .

« پۇل يوق » دېسەم ، كەچلىكى رېستورانغا باشلىدىڭ ،
زىياپەتچۈن يۈز كوپىنى خوجايىنىغا تاشلىدىڭ ،

تۇتۇپ ماڭا رومكىنى گەدىنىڭنى قاشلىدىڭ ،
تولا كاپشىپ يالۋۇرۇپ كۆزلىرىڭنى ياشلىدىڭ ،
ئىشقا سالدىڭ چاندۇرماي « ماھارەت » نى ، قويمىچى .

مەستلىكىمدە ئىشىنىپ يۇمشاق گېپىڭ - پاختاڭغا ،
دەسسەپ قاپقان - تۇزاققا كېتىپتىمەن ساختاڭغا ،
بېرىپتىمەن بىردىنلا چۈشۈپ ئالدام خالتاڭغا ،
بېرىپتىمەن ئون مىڭ يۈەن سەندەك قۇرۇق سالتاڭغا ،
دېدىم : ئازراق قىپ قويماي شاپائەتنى ، قويمىچى .

پۈتۈپ مۆھلەت ئاخىرى سېنى نەچچە ئىزدېدىم ،
تالاي قېتىم ئۇچرىشىپ ، پۇلنى قايتۇر تېز دېدىم ،
گېپىڭ گەپمۇ ئەمەسمۇ ۋەدىلەشكەن بىز دېدىم ،
جاڭجاللاشساق دىللاردا قالمسۇن داغ - ئىز دېدىم ،
قىلدىڭ بىراق لەۋزىڭگە خىيانەتنى ، قويمىچى .

پۇلنى مەندىن ئالاردا ئىدىڭ ئۆتكۈر بېگىزدەك ،
بولۇپ قالدىڭ بېرەردە خۇددى لاتا ، كىگىزدەك ،
خوپ تاتاردى چىرايىڭ قانسىز چالما - سېغىزدەك ،
دېدىڭ: « بەش ئاي سەۋر قىل » ، سۆزۈڭ تاتلىق مېغىزدەك ،
كۆرسەتكىلى باشلىدىڭ كارامەتنى ، قويمىچى .

ئۆتۈپ كېتىپ بەش ئايمۇ يەنە بەش يىل سۆرىدىڭ ،
« پۇل يوق ساڭا بەرگىلى جاننى ئال » دەپ مۆرىدىڭ ،
« ئىشەنمىسەڭ قاراپ باق » دەپ يانچۇقنى ئۆرىدىڭ ،
تاكاللاشسام ھۈرىپىپ چاپنىڭنى چۆرىدىڭ ،
تۆكۈۋەتتىڭ بېشىمغا مالا مەتنى ، قويمىچى .

ئون مىڭ كويچۇن پايپاسلاپ يۈز مىڭ كويلۇق ماڭدىم يول ،
كەشم ئاجراپ پاشنىدىن جەبىر - جاپا كۆردۈم غول ،
بويۇن بەرمەي مۆكۆشمەك ئويىناپ مېنى قىلدىڭ گول ،
دېدىم : ئىست ! نېمىشقا قويمىچىغا بەردىم پۇل ،
ھېچكىم مەندەك چەكمىگەي رىيازەتنى ، قويمىچى .

ئۆتتى يەنە نەچچە يىل ھېچ كۆرمىدىم قاراڭنى ،
ياقا يۇرتقا قېچىپسەن تاشلاپ ئاتا - ئاناڭنى ،
سەن توغرۇلۇق جامائەت قىلدى ھەر خىل پاراڭنى ،
پۇلنى شۇنداق يەپ كەتتىڭ خۇدا بەرگەي جاجاڭنى ،
يۈرىكىمدە قالدۇردۇڭ جاراھەتنى ، قويمىچى .

دەپ باققىنا ، ئەي نامەرد ، قېنى سېنىڭ ۋىجدانىڭ ؟
چىقتىڭ تاپتىن ، قىنىڭدىن ، غالب كېلىپ شەيتانىڭ ،
كۈندە ئامەت يوق ساڭا كېلىۋەرمەس دەۋرانىڭ ،
نېمە دەرسەن ئاقىۋەت توشقان چاغدا پەيمانىڭ ،
ئۆز - ئۆزۈڭگە چىللىدىڭ ھالاكەتنى ، قويمىچى .

بولسۇن ئىبرەت ، خالايق ، سىزگە ئۇشبۇ يازغىنىم ،
ئوچۇق تۇرۇپ ئىككى كۆز چاڭ - توزاندا ئازغىنىم ،
ساۋاق بولسۇن ئالدىنىپ دەرد - ئەلەمگە پاتقىنىم ،
پەخەس بولماي مەككاردىن باشقا بالا تاپقىنىم ،
بابلايدىكەن مەن كەبى ھاماقەتنى قويمىچى .

1997 - يىل 2 - ئاي

بىزنىڭ ئىشخانا

ۋېۋىسكىدا ھەممىنىڭ شاھى بىزنىڭ ئىشخانا ،
خورەك تارتىپ ئۇخلاشنىڭ جايى بىزنىڭ ئىشخانا .

بىرسى ناخشا ئوقۇيدۇ ، بىرسى ياغلىق توقۇيدۇ ،
پىتنە - پاسات غەيۋەتنىڭ كانى بىزنىڭ ئىشخانا .

ئىشلەپ ئىككى - ئۈچ سائەت چىقىپ كەتسەك رەستىگە ،
چۈشتىن كېيىن ئېچىلماس گاھى بىزنىڭ ئىشخانا .

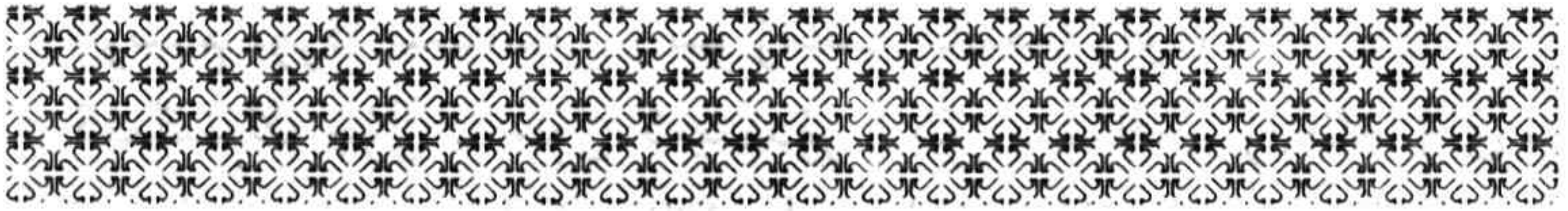
ئىشك چىكىپ قاقشايدۇ ھاجەت ئۈچۈن كەلگەنلەر ،
قىلالمايدۇ ئاممىنى رازى بىزنىڭ ئىشخانا .

توشۇپ كەتكەن ئىچىگە قەغەز ، شۆپۈك ، چاڭ - توزان ،
بولماس پاكىز ھەم رەتلىك زادى بىزنىڭ ئىشخانا .

يوق خىزمەتكە كۆيۈنۈش ، ئۆز كەسپىدىن سۆيۈنۈش ،
بولدى شۇڭا ئورۇقلاپ داقى بىزنىڭ ئىشخانا .

كۈن ئۆتكۈزۈپ باقتۇق جان ، تەرنى تۆكمەي يېدۇق نان ،
بولار قاچان ئىللەتتىن خالىي بىزنىڭ ئىشخانا .

1997 - يىل 2 - ئاي

چەكمىگىن

نەسەھەت قىلدىم ساڭا مەن ، ئەي ھاماقەت ، چەكمىگىن ،
چەكمىگىن دەپ نەچچە رەت قىلدىم دالالەت ، چەكمىگىن ،
سالدى باشىڭغا بالا ئىپلاس قاباھەت ، چەكمىگىن ،
سېنى ۋەيران ئەيلدى ۋەھشىي كاساپەت ، چەكمىگىن ،
ئۆرتىدى قەلبىڭنى ، ئۇ قىلدى جاراهەت ، چەكمىگىن .

پاك غۇرۇر ، ۋىجدان بىلەن ئۆتكەن ئىدى ئەسلىڭ سېنىڭ ،
شوخ ئىدىڭ ، خۇشخۇي ئىدىڭ ، ئاتەش ئىدى تەپتىڭ سېنىڭ ،
ئاي ئىدى چېھرىڭ سېنىڭ ، گۈلدەك ئىدى ئەپتىڭ سېنىڭ ،
تاغ ئىدى ، مەزمۇت ئىدى ، قاۋۇل ئىدى بەستىڭ سېنىڭ ،
نەگە كەتتى شۇ چىرايلىق قەددى - قامەت ، چەكمىگىن .

ئازدۇرۇپ توغرا يولۇڭدىن « ئاق » دېگەن شەيتان سېنى ،
قىلدى نابۇت ياشلىقىڭنى ، ئەيلدى پاىخان سېنى ،
كۈنسېرى پاتقاققا پاتتىڭ ، كىم دېگەي ئىنسان سېنى ،
باغ ئىدىڭ گۈللەرگە تولغان قاپلىدى ئازغان سېنى ،
مەيلىمۇ چاڭگالغا ئالسا سېنى ئاپەت ، چەكمىگىن .

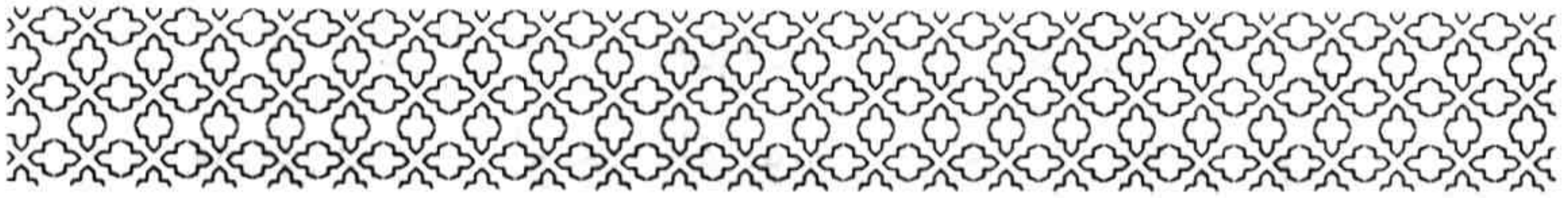

قارسام مۇردا سىياقسەن ، شۇ زەئىپ ھالىڭغا ۋاي ،
كىيگىنىڭ جۇل - جۇل كىيىمدۇر ، كۆز يېشىڭ - زارىڭغا ۋاي ،
قىيىنلىپ غۇربەتچىلىكتە قاقشىغان جانىڭغا ۋاي ،
گەر خۇمار بولساڭ ئېغىزدىن يامرىغان شالىڭغا ۋاي ،
يىرگىنىپ سەندىن بۈگۈن قاچتى جامائەت ، چەكمىگىن .

كىم سۈكۈت قىلغاي نىجاسەت ئارىغا كەتسە تاراپ ،
كىم چىدايدۇ سەن كەبى ئەۋلاد بۈگۈن بولسا خاراب ،
كىم ئېچىنماس ئاشۇ قىسمەتتىن يۈرەك چەكسە ئازاب ،
بۇلغىساق ۋىجداننى - ئارنى مەيلىمۇ شۇنداق ياشاپ ،
قالمدى دىللاردا ئەمدى سەۋر - تاقەت ، چەكمىگىن .

نېمە تاپتىڭ كور كەبى دەسسەپ تۇزاققا ئاقىۋەت ،
نېمە تاپتىڭ ئايلىنىپ بەتبۇي پۇراققا ئاقىۋەت ،
نېمە تاپتىڭ بەر جاۋاب ئۇشبۇ سوراققا ئاقىۋەت ،
كۈل بولار جىسمىڭ سېنىڭ كىرسەڭ دوزاخقا ئاقىۋەت ،
سېنى گۇمران قىلمىسۇن ئەمدى ھالاكەت ، چەكمىگىن .

1997 - يىل 3 - ئاي

ئادەممۇ ؟

- ئەل - ۋەتەننى قەلبىدىن سۆيىمگەنلەر ئادەممۇ ؟
كېلەچەكنى - يىراقنى كۆرمىگەنلەر ئادەممۇ ؟
سەپەرلەردە مەردانە يۈرمىگەنلەر ئادەممۇ ؟
شان - زەپەردىن زەر قامۇس پۈتمىگەنلەر ئادەممۇ ؟
بۇ جاھاندىن ئادەمدەك ئۆتمىگەنلەر ئادەممۇ ؟
- قىلىپ شۈكۈر - قانائەت ، كۈنۈم ئوبدان ئۆتسە دەپ ،
چۆمۈپ شېرىن خىيالغا ھەممە نېمەم پۈتسە دەپ ،
لايغەزەللىك لېيىغا مەيلى جىسىم چۆكسە دەپ ،
ئىگەم ھەلەپ - ساماننى ئوقۇرۇمغا تۆكسە دەپ ،
تەييارنى يەپ كالىدەك مۆرىگەنلەر ئادەممۇ ؟
- تۇزاق قۇرۇپ ئاۋامغا بەرمەي تىنچلىق - ئاراملىق ،
جاپا قىلىپ ۋاپاغا تىلەپ شۇملۇق - يامانلىق ،
ئوقۇماي يۈرۈپ كۆزىنى قىلسا ئەما نادانلىق ،
قىلىپ كۈندە خۇشامەت بولۇپ مالاي ياراملىق ،
شىپپاڭلىتىپ قۇيرۇقنى سۆرىگەنلەر ئادەممۇ ؟
- پەخەس بولماي ئۆزىگە ، ئېزىقتۇرسا قىڭغىر يول ،
پۇرسەت تاپسا كوچىدا يانچۇقلارغا سېلىپ قول ،

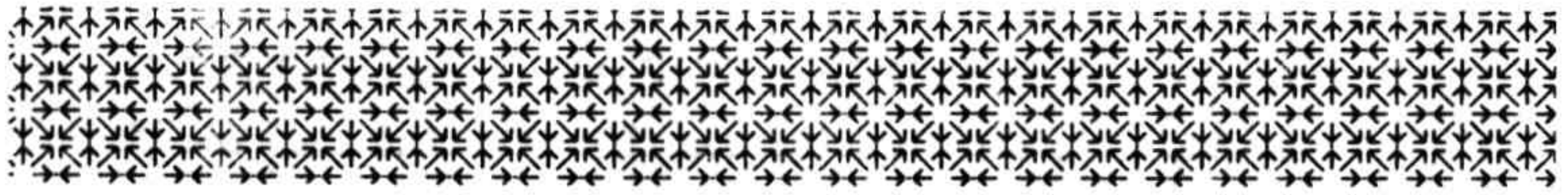
چېكىپ « ئاق » نى ، ھارامدىن چۆنتكىگە تولسا پۇل ،
مەينى ئىچىپ ئۆلگۈدەك بولۇپ ئىپلاس روھى قۇل ،
رەزىل نامى - ئاتىقى ئۆچمىگەنلەر ئادەممۇ ؟

بىر - بىرىنى كۆرەلمەي ھەسەت بىلەن قارشىپ ،
تۇخۇمدىن تۈك ئۈندۈرۈپ ئىزلىرىنى مارتىپ ،
پىتنە - ئىغۋا تارتىپ ، غەيۋەت قىلىپ غاجىشىپ ،
بولۇپ يۇرتتۇز ، گۈرۈھۋاز ، ئېغىز - بۇرۇن يالىشىپ ،
ئۆزىدىكى ئىللەتنى بىلمىگەنلەر ئادەممۇ ؟

ئۇنتۇپ راستىن ئەسلىنى ، مەنسىپنى پەش قىلىپ ،
ئەجىر قىلماي زەررىچە تەييار خامان چەش قىلىپ ،
قىلمىشىدىن ئاۋامنىڭ يۈرىكىنى غەش قىلىپ ،
سېلىپ قورساق ھارام يەپ ۋىجدانىنى خەس قىلىپ ،
تىلى ئوتنى يالمىسا كۆيمىگەنلەر ئادەممۇ ؟

نۇرلاندۇرۇپ قۇياشتەك ھاياتلىقنىڭ شامىنى ،
لىق تولدۇرۇپ كەۋسەرگە شىجائەتنىڭ جامىنى ،
ئۆچمەس ئىزدىن تارتىپ ئەلنىڭ شوھرەت - شانىنى ،
چوڭقۇر پۈكۈپ قەلبىگە ئېتىقادنى - غايىنى ،
ماڭلىيدىن كۈمۈش تەر تۆكمىگەنلەر ئادەممۇ ؟

1997 - يىلى 3 - ئاي

خارلما

ئى ئانا ، قىلما ئازار ، ئوبدان كېلىنى خارلما ،
چىن - ۋاپادار ، قەلبى ئوت - گۈلخان كېلىنى خارلما ،
بەك مۇلايىم كۆزلىرى چولپان كېلىنى خارلما ،
قامتى گۈلدەك ، چىۋەر ، چاققان كېلىنى خارلما ،
قولى گۈل ، مېھنەت سۆيەر ئىشچان كېلىنى خارلما .

ئۆتتى ئون يىل شۇ كېلىنىمۇ سەن ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ ،
بولدى پەرۋانە يېنىڭدا ھەر كۈنى ئىززەت قىلىپ ،
كىيدى ئاددىي ئۈستۈشنى ، كەتمىدى سۆلەت قىلىپ ،
ئاتىدى كۈچ - قۇدرىتىنى سەن ئۈچۈن ھىممەت قىلىپ ،
مېھرىدىن ئىللىق چىراي ئاچقان كېلىنى خارلما .

تازىلاپ پاكىز سەھەردە ئۆيىنى ، ئايۋان - ھويلىنى ،
ھەم يۇيۇپ رەت - رەت بىلەن چىنە - چەينەك ، چويلىنى ،
سۇ تۇتۇپ كەتمەن چېپىپ گۈل قىپ ئېتىزنىڭ قوينىنى ،
پىشۇرۇپ ئۆز ۋاقتىدا ئۆيدە تاماقنى - شويلىنى ،
ئايىماي قان - تەرىنى تۆككەن كېلىنى خارلما .

ئاخشىمى راسلايدۇ جاي ، كىر - قاتلىرىڭنى ھەم يۇيۇپ ،
تېخى بۇتئايىسەن ئۆزۈڭچە بەرسە تاتلىق چاي قويۇپ ،

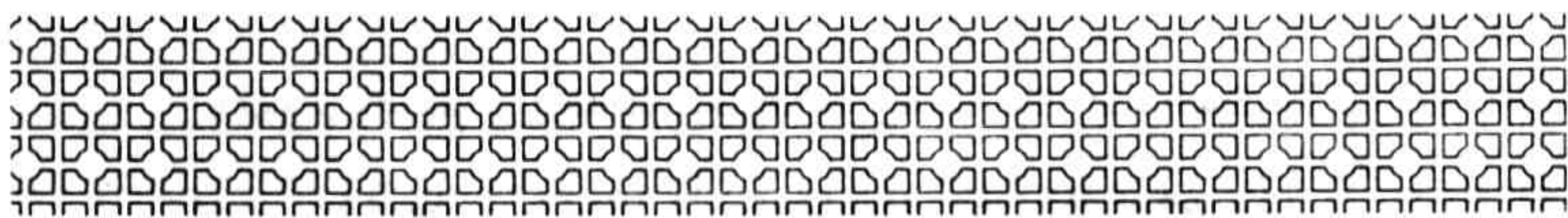
بەتخۇيۇڭدىن كەتتى ئۇنىڭ كۆزلىرى ياشقا تولۇپ ،
قانچە رەت قىلدىڭ ھاقارەت بەزىدە چاچنى يۇلۇپ ،
قىلمىشىڭدىن دەرد - ئەلەم تارتقان كېلىنى خارلىما .

ياخشى ئۆتتى ئۇ داۋام بولۇپ ئىناق ئوغلۇڭ بىلەن ،
قىلمىدىڭ ھېچبىر شاپائەت ئادىمى تۇيغۇڭ بىلەن ،
چەكسە ئۇ دائىم مۇشەققەت ، سەن ھامان ئۇيقۇڭ بىلەن ،
كۆزگە ئىلمايسەن پەقەت شاپتۇل قېقىپ بوينۇڭ بىلەن ،
سارغىيىپ ياپراق كەبى سولغان كېلىنى خارلىما .

نەچچە رەت سانجىقنى بەرسەڭ ئۇ پەقەت چاندۇرمىدى ،
تىللىساڭ ، دۆشكەلسەڭ ساڭا گەپ ياندۇرمىدى ،
قىلمىشىڭغا قىلمىشىدىن ھەم جاۋاب قايتۇرمىدى ،
تەڭ تۇرۇپ جاڭجاللىشىشنى زادىلا ياقتۇرمىدى ،
كۆڭلى - كۆكسى سەن ئۈچۈن ئاسمان كېلىنى خارلىما .

ئېھ ئانا ، ئاتمىشقا كىردىڭ ، بىل ھاياتنىڭ قەدرىنى ،
ئايرىغىن ئاق ۋە قارا ، ياخشى - ياماننىڭ پەرقىنى ،
شۇ بىچارە كىمگە يىغلاپ ، كىمگە دەيدۇ دەردىنى ،
ئاتىۋان ئاجىزغا سالما بۇنچە كۈلپەت - جەبرىنى ،
چىدىيالىماي تاقىتى تاشقان كېلىنى خارلىما !

1997 - يىل 3 - ئاي

بىر تۈزگۈرغا

ياڭاق چېقىپ بېشىمدا ، يايىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟
قۇزغۇن بولۇپ بېغىمدا سايرىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟

ياتار ئىدىڭ قوتاندا ئورۇقلۇقتىن قوپالماي ،
ئەمدى سەمرىپ تۈلۈمدەك ھاڭرىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟

ئېلىپ تەلىم تۈلكىدىن ، قاپقان قۇرۇپ كۈلكىدىن ،
ئورا كولاپ يولۇمغا بايلىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟

چەيلەپ نوتا - شېخىمنى ، كېسىپ غولۇم - تېنىمنى ،
ياغچىمدا پالتاڭنى ساپلىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟

پىتنە - غەيۋەت تارتىپ ، ئاداۋەتنى يامرىتىپ ،
توقۇپ يالغان تۆھمەتنى چاپلىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟

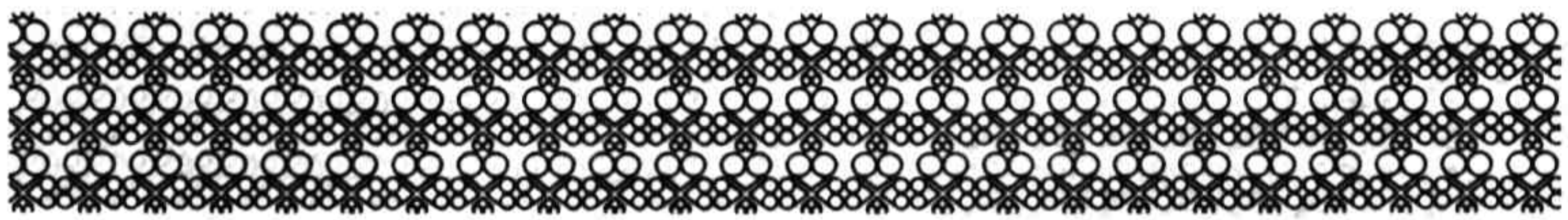
سېزەلمىگەچ ئەپتىڭنى ، نەدىن بىلەي قەستىڭنى ،
سېلىپ ئوتقا گۆشۈمنى قاقلىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟

قىلسام ساڭا ۋاپانى ، سالىدىڭ جەبىر - جاپانى ،
قىلمىشىڭدىن كۆزۈمنى ياشلىدىڭمۇ تۈز بەرسەم ؟

يۇتتۇم ئەلەم نىھايەت ، يوقكەن مەندەك ھاماقەت ،
مېنى پۇشمان ئوتىغا تاشلىدىڭمۇ تۇز بەرسەم !؟

1997 - يىل 3 - ئاي

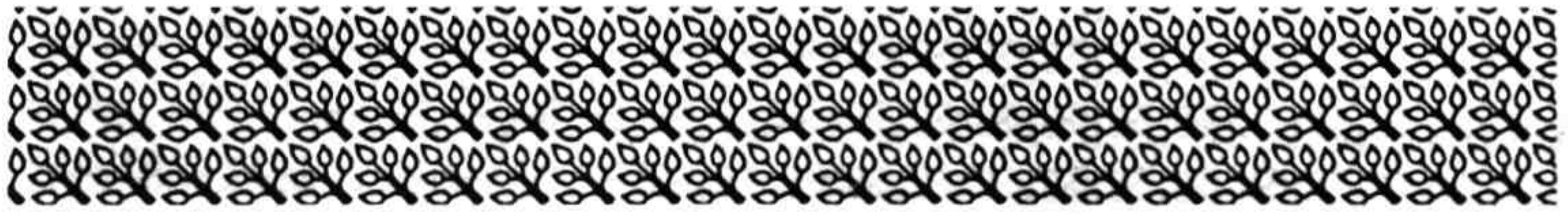

تويىمىدىم

تويىمىدىم ، ئاھ ، تويىمىدىم ، ئوت يالمساممۇ تويىمىدىم ،
چىشلىرىم ئالماس مېنىڭ ، تاش چاينساممۇ تويىمىدىم .
شورسام قان ۋە يىلىك ، نەپسىم بېسىقماس قىلچىلىك ،
پۈتتى دەپ جىسىمىم ھارامدىن يايىرساممۇ تويىمىدىم .
بۇلغىدى ئەقلىم دالاسىنى رەزىل نەپسانىيەت ،
يۈنىدەك ئازگال - ئېرىققا يامرساممۇ تويىمىدىم .
قىلمىشىمدىن بولدى قاقشال سارغىيىپ ئۆمرۈم شېخى ،
لالىنى چەيلەپ تىكەندەك ئاينساممۇ تويىمىدىم .
ياشىدىم ئالا كۆڭۈل ، ئىنساپ - دىيانەتتىن چىقىپ ،
نوختا - ئارقانغا ئىلىنماي ھاڭرىساممۇ تويىمىدىم .
بولدى دەسمايە ماڭا بايلىق ئۈچۈن ھىيلە - مېكر ،
كېرىلىپ شاھتەك جاھانغا پاتمىساممۇ تويىمىدىم .

1997 - يىلى 3 - ئاي

ئالدامچى تېۋىقا

بىلىمەن دەيسەن تېبابەتنى يوغان پاختاڭ تېۋىپ ،
يوق پەقەت سەندە بىلىم ، راستىن ئۆزۈڭ سالتاڭ تېۋىپ .

ئاچسەن پىنھان دۇكان تار يەرنى ئىزدەپ دالدىدا ،
خىلمۇ خىل جا دورىغا تولغان قۇرۇق خالتاڭ تېۋىپ .

ساقنىمۇ دەيسەن كېسەل تۇتساڭ تومۇر باش ئاغرىتىپ ،
كەلسە پۇرسەت خەقنى بابلايدۇ يەنە نوختاڭ تېۋىپ .

« بەك شىپالىق دورا » دەپ ، « كۆپرەك ئېلىڭلار بۇنى » دەپ ،
سەن ئۈچۈن پۈۋلەيدۇ يەل يانىڭدا بار غالچاڭ ، تېۋىپ .

چۆمگەن چىرايىڭ كۈلكىگە ، ئوخشار سىياقىڭ تۈلكىگە ،
ھىجىيىپ جاۋغايلىرىڭمۇ بولىدۇ كالچاڭ ، تېۋىپ .

دەيدىكەنسەن « مەن داۋا قىلسام شىپا تاپقاي كېسەل » ،
تەلتۆكۈس كېسەلنى ھەيدەرمىش تېخى قامچاڭ ، تېۋىپ .

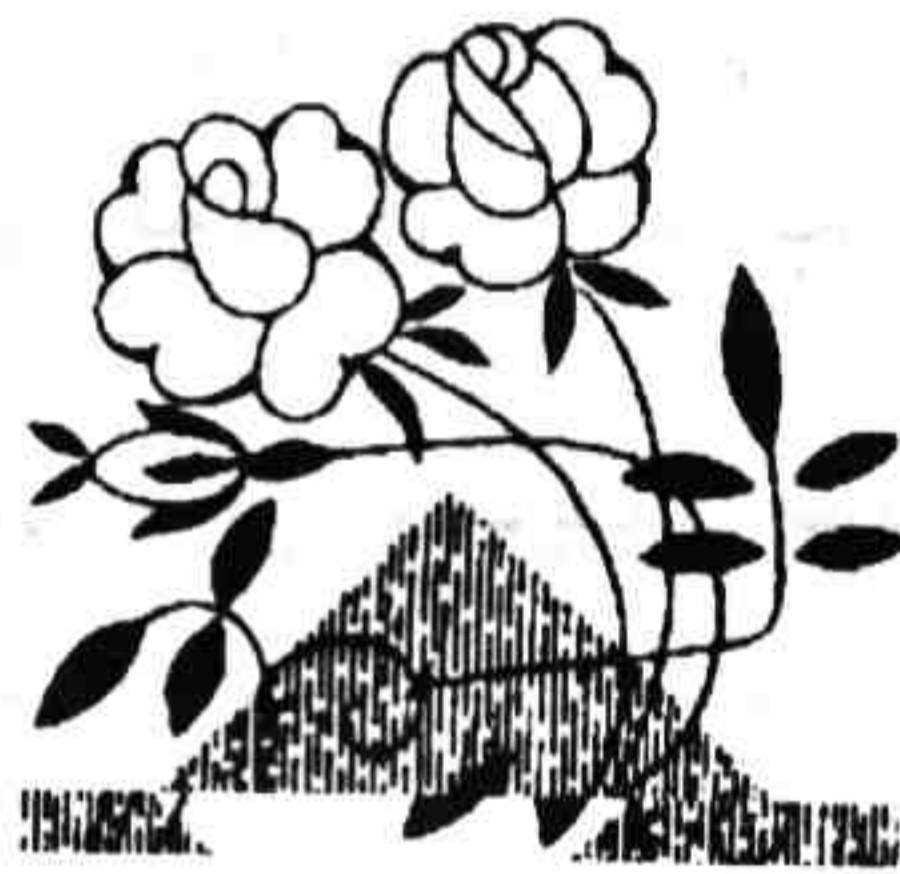
تاپمىغاي ئاغرىق شىپا ، يۇقماس سېنىڭدىن قىلچە نەپ ،
ساقنىمۇ قىلغاي كېسەل بەرگەن ئاشۇ دوراڭ ، تېۋىپ .

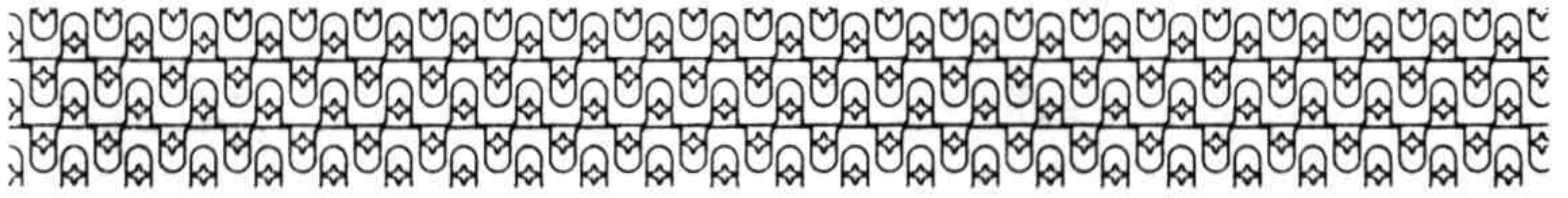
تويمغۇر نەپسنىڭ ئۈچۈن ئوت بولسىمۇ يالماپ - يۇتۇپ ،
يۇيۇپ - تارامسەن خەقنى شۇنچە سەن قىلىپ گالۋاڭ تېۋىپ ؟

ئۆزىنى قىلغاي ئوسال ئالدامچىلارنىڭ ھىيلىسى ،
بىل شۇنى باشىڭغا چىققاي شۇ ھارام ئاقچاڭ تېۋىپ .

ئاجرئاس سىرتماق بولۇپ بوينۇڭنى سىققاي قىلمىشىڭ ،
ئاقئۋەت چاپقاي پۈتۈڭنى راسلىغان پالتاڭ ، تېۋىپ !

1997 - يىل 4 - ئاي

قاچ نېرى

يالغان كالامدىن قاچ نېرى ، سۈنئىي سالامدىن قاچ نېرى ،
ھىجىيىپ نامەرد ساڭا بەرگەن تائامدىن قاچ نېرى .

يۇقمسۇن ئىللەت ساڭا ، بولسۇن ترەك خىسلەت ساڭا ،
بۇلغىما جىسمىڭنى ھېچ ، چاڭدىن - توزاندىن قاچ نېرى ،

ياشساڭ غەپلەت بىلەن ، ئۆتكەي كۈنۈڭ كۈلپەت بىلەن ،
قارىنى ئاق دەيدىغان ئەخمەق - ناداندىن قاچ نېرى .

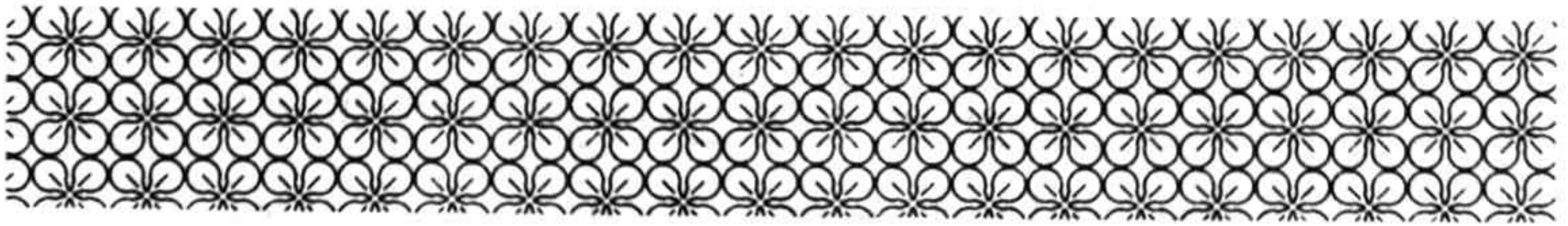
بىر قاراپلا پوستىغا ، ئايلانما ناكەس دوستىغا ،
سۈرىتى ئادەمىسىياق توڭگۇز - قاۋاندىن قاچ نېرى .

تۆك ئايانماي تەرنى سەن ، تاپقىن ئۇنىڭدىن زەرنى سەن ،
ئۆزىچە كەلگەن ھارام پايدا - ھاياندىن قاچ نېرى .

ئەلگە بەر نېمەتنى كۆپ ، قىلغىن ئاڭا ھىممەتنى كۆپ ،
ياخشى يولدا ماڭ ھامان ، پەيلى ياماندىن قاچ نېرى .

بولمىساڭ ھوشيار - پەخەس ، قۇرغاي تۇزاق - قاپقان ساڭا ،
تىلى بال ، دىلى زەھەر ، ۋەھشى چاياندىن قاچ نېرى !

1997 - يىل 4 - ئاي

ماختما مېنى

ئەي بۇرادەر ، قىلما سىرلىق ياخشىلىقنى ،
ياخشىلىققا يوشۇردۇڭمۇ ساختىلىقنى ؟
ماختاپ كەتتىڭ مېنى ئەجەب يۈز تۇرانە ،
زەھەر قوشۇپ يېگەنمىدىڭ ناشتىلىقنى ؟

« سەن شېئىرنى يېزىشقا بەك ماھىر » دېدىڭ ،
« يازغانلىرىڭ شۇنچە ئېسىل - نادر » دېدىڭ ،
« ئىقتىداردا يېتەلمەيدۇ ھېچكىم ساڭا ،
بولۇپ قالدىڭ يۈكسەك - داڭلىق شائىر » دېدىڭ .

ياخشىچاق بوپ تۇتساڭمۇ كۆپ ياغلىق ماڭا ،
تۇيۇلىدۇ ئىقتىدارىم چاغلىق ماڭا .
بولدۇم خىجىل كاچاتلىساڭ مۇرەمگە سەن ،
ياراشمايدۇ سەن ئېيتقان شۇ « داڭلىق » ماڭا .

ياخشى ئىشىمۇ خەقنى ئوشۇق ماختاۋېرىش ،
نېمە تاپتىڭ بىرنى قەستەن قىرىق قىلىپ ؟
بىلىۋالدىم كۆڭلۈڭدىكى نەيرىڭنى ،
مەقسىتىڭنى دېمىسەڭمۇ ئېنىق قىلىپ .

شاماللاردا تا ئەزەلدىن ئۇچقىنىم يوق ،
مەيدە كېرىپ راھەت - ھۇزۇر قۇچقىنىم يوق ،
ئۆستۈرگەنغۇ كۆچەت قىلىپ خەلقىم مېنى ،
تېخى تاتلىق مېۋىلەرگە تولغىنىم يوق .

ئىشلەتمىگىن شۇڭا مېكىر - گۇمپاڭنى سەن ،
يالغان ماختاپ قويما قاشقا ئوسماڭنى سەن ،
كېيەي دوپپا ئۆز بېشىمغا لايىقىدا ،
كىدۈرمىگىن يوغان قالپاق - پوسماڭنى سەن !

1997 - يىل 4 - ئاي

بىزنىڭ كەنتتە

كەلگەندە ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكى ،
كەنتىمىز زالىدا قويۇشقا ئويۇن ،
ئۇلارنى كۆرۈپلا كەنت باشلىقى ،
قاياقنى تۈرۈپلا تولغىدى بويۇن .

دېدى ئۇ ئۆمەككە : « ئويۇن كۆرمەيمىز ،
قايتىڭلار ناھىيىگە كېتىڭلار ئۇدۇل ،
ئويۇننى قويساڭلار بېلەت ئېلىشقا ،
چىقمايدۇ كەنتتىن بىرەر سىنتا پۇل » ،

ئاخىرى ناھىيىگە قايتتى ئۆمەك ،
يېزىنىڭ باشلىقى كەلدى ئەتسى ،
كەنتنىڭ باشلىقى بولدى پايپتەك ،
باشلاندى يەپ - ئىچش ، قىزىش بەزمىسى .

ئىشخانا ئىچىدە تۈزۈلدى سورۇن ،
تىزىلدى جوزىغا ئەڭ ئالىي شاراب ،
سويۇلدى پاقلامۇ قاينىدى شورپا ،
باشلىقنىڭ ئالدىغا تارتىلدى كاۋاپ .

خەجلەندى شۇ كەچكى سورۇنغا مىڭ سوم ،
قانغۇچە يەپ - ئىچىپ چېچىشتى پۇلنى ،
چىقىمنى دېھقاندىن ئالىدۇ شۇلۇپ ،
مەنئى ئىشلارغا ئاچمايدۇ قولى .

1997 - يىل 4 - ئاي

ھەسەتخورلۇق يوقىلار قاچان ؟

قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
تارالدى كەڭ شۆھرىتىم - شانم .
تەتۈر كېلىپ قىسمىتىم بىراق ،
قالدى بوران ئىچىدە شامم .

قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
ساپال كەبى تاتاردى يۈزلەر .
يۈرىكىمگە سېلىپ تەشۋىشنى ،
ئەجەب سوغۇق قارىدى كۆزلەر .

قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
جۇدۇن خىرىس قىلدى گۈلۈمگە .
جان ئاغرىتىپ پېتىپ تاپانغا ،
ئوغرىتىكەن ئۈندى يولۇمغا .

قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
پىتنە - غەيۋەت چىقتى ئۇچىغا .
غاچاق غاجاپ تالاي ناكەسلەر ،
گەپ تېپىشتى ئۇرۇپ يوتىغا .

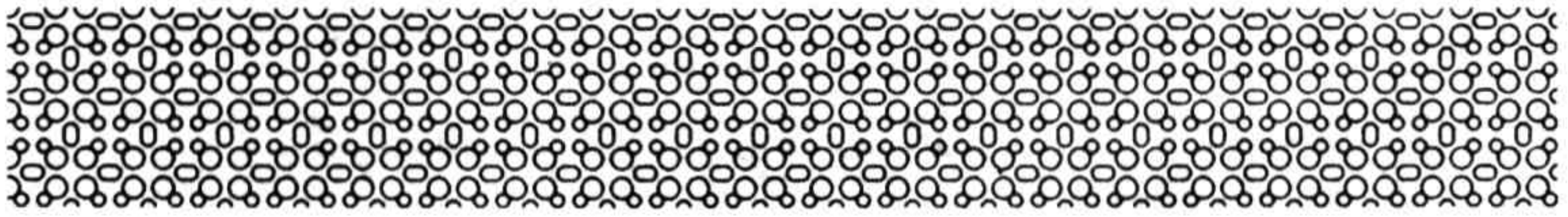
قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
بىرسى مېنى « تەخسىكەش » دېدى .
« تارالدىغۇ نامى - شوهرىتى ،
كۆتۈرگەچكە دائىم كەش » دېدى .

قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
كۆردۈم تالاي جاپا - جەبرىنى .
ماڭا زاۋال تىلەپ بەزىلەر ،
قازدى چوڭقۇر لەھەت - قەبرىنى .

قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
زەھەر يۇتتى كۆرەلمىگەنلەر .
ئولتۇرالمى كەتتى تىپىرلاپ ،
ئۆلەي دېسە ئۆلەلمىگەنلەر .

قازانغانتىم ئۇتۇق - نەتىجە ،
ماڭا نەشتە تەڭلىدى چايان .
دوستلار ، شۇڭا قىلدىم ئىلتىجا ،
ھەسەتخورلۇق يوقىلار قاچان ؟

1997 - يىلى 4 - ئاي

ناھق ئىشقا گېپىم بار

ئەمەس ھەرگىز ئىچىم تار مېنىڭ ،
ئەمەس ئەپتىم سوغۇق قار مېنىڭ ،
بىراق ، شۇنى ئېيتىمەن تەھقىق ،
ناھق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

بال دېمەيمەن زەھەرنى ئوتلاپ ،
ئاق دېمەيمەن قارنى قوللاپ ،
ياشمايمەن ئۆزۈمنى گوللاپ ،
ناھق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

مەيلى كۈندۈز قارايسۇن ماڭا ،
مەيلى كىمبەر ئالايسۇن ماڭا ،
مەيلى يوللار تارايسۇن ماڭا ،
ناھق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

مەيلى قانچە بېسىلسا بېشىم ،
تاۋىقىمدىن تۆكۈلسە ئېشىم ،
كۆزلىرىمدىن ئاقسىمۇ يېشىم ،
ناھق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

كىرگۈزەلمەي بەزىلەر گەپكە ،
ئېرىشەلمەي ئاز - تولا نەپكە ،
مەيلى مېنى قاقسىمۇ چەتكە ،
ناھەق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

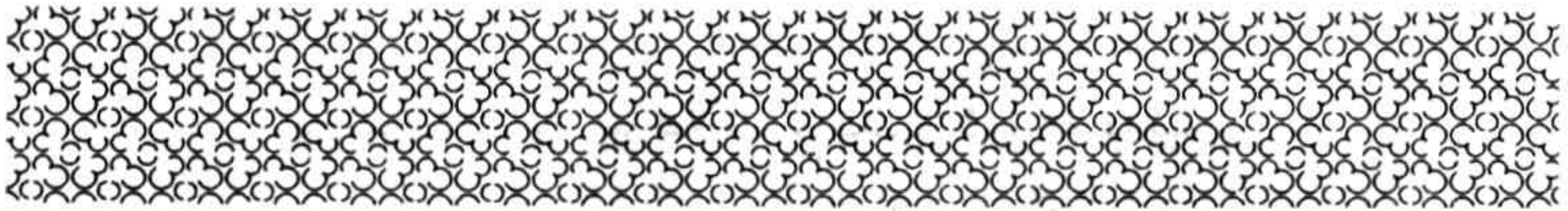
مەيلى ھەقچۈن سۆرسەم ساپان ،
يۆگمەيمەن ناھەققە چاپان ،
تىللاپ مېنى دېسىمۇ يامان ،
ناھەق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

ياخشىلارغا مېھرىمنى تۆكۈپ ،
رەزىللەرنى تۇرىمەن سۆكۈپ ،
دەرد - ئەلەمگە كەتسەممۇ چۆكۈپ ،
ناھەق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

خوش - خوش قىلىپ قىلمايمەن تەزىم ،
ئەمەس ماڭا قۇلچىلىق لازىم ،
يۆتكەلسىمۇ پەگاھقا جايىم ،
ناھەق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

مەن ياشايمەن خىسلىتىم بىلەن ،
ئادىمىيلىك ئىززىتىم بىلەن ،
ۋىجدان ، غۇرۇر ، قىممىتىم بىلەن ،
ناھەق ئىشقا گېپىم بار مېنىڭ .

1997 - يىل 4 - ئاي

سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات

بۇرۇن ئىدى ھويلا - ئايۋان ، بېغىڭ يوق ،
ئاش - تاماققا ئۇنۇڭ بولسا يېغىڭ يوق .
قىيىنلا تىڭ خۇشال - خۇرام چېغىڭ يوق ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات .

قوتىنىڭدا يوقتى ئېشەك ، كالاڭمۇ ،
كېيەر ئىدى يىرتىق كەشنى داداڭمۇ .
يېلىڭ - يوپۇڭ يۈرەر ئىدى بالاڭمۇ ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات ،

جان سانىڭ كۆپ مائاشىڭمۇ يەتمەيتتى ،
جۇل كەپەڭدىن غۇربەتچىلىك كەتمەيتتى .
ئەھۋال سوراپ ھېچكىم يوقلاپ كەلمەيتتى ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات ،

ئۇزاق ئۆتمەي بولۇپ قالدىڭ باشلىقىم ،
بىراق ئۈستۈن سەندىن مائاش - ئايلىقىم .
ئەمما ساڭا يەتمەس ۋەجىم - بايلىقىم ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات ،

پۇشۇلدىساڭ ئۇ خلاپ يېتىپ گىردە يەپ ،
مەن ئىشلىمەن تىنىم تاپماي جىگدە يەپ ،
ئۇزاق ئۆتمەي ساڭا نەدىن كەلدى نەپ .
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات ،

ئاجىزلارنىڭ ئۆتسە كۈنى ئازابلىق ،
ئىزدىمەيسەن ياكى بىرەر ساۋابلىق .
كۈندە بىر قوي بولار ساڭا كاۋاپلىق ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات .

غادىبار سەن گويا مۈڭگۈز چىققاندەك ،
بويۇ بويۇڭ ھارام گۆشنى يىغقاندەك .
قورساق ساپسەن خۇددى سامان تىققاندەك ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات .

سىغدۇرالمى قوتىنىڭغا چارۋاڭنى ،
مىنبۇسقا ئالماشتۇردۇڭ ھارۋاڭنى .
ئالتە يەرگە سالدىڭ ساراي - ئايۋاننى ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات ،

ئۆيلۈك يەرنى ئالدىڭ يەنە نەۋرەڭگە ،
بۇ دۇنياغا كۆز ئاچمىغان چەۋرەڭگە .
ئاتاپ قويدۇڭ بىر قىسمىنى قەبرەڭگە ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات .

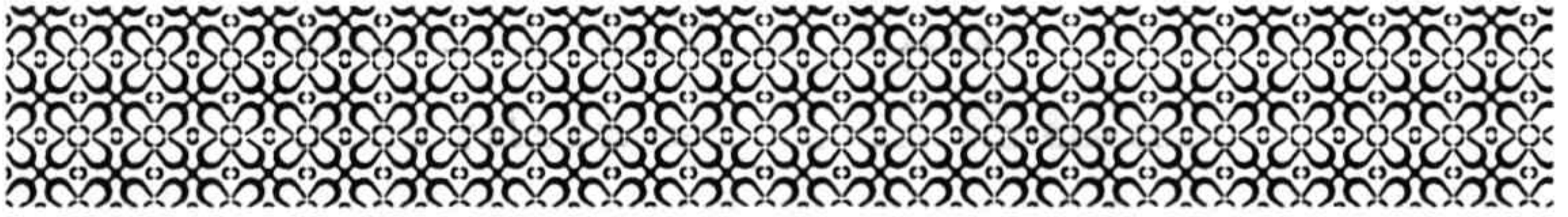
ھەممە ئىشنى قىلالايسەن ئېپىدە ،
ياشاپ كەلدىڭ ئەيش - ئىشرەت ئىچىدە .
بىلەلمىدىم تام تېشەمسەن كېچىدە ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات .

ئەمەل تۇتسا تۇغامدۇيا ئايلىقى ،
چۈشەمدىكىن ئاسماندىن پۇل - بايلىقى .
بولامدىكەن جاھان ئۇنىڭ يايلىقى ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات .

بۈر كۈت كەبى كۆزى ئۆتكۈر ئاۋامنىڭ ،
قىلمىشىنى بىلەر سەندەك قارامنىڭ .
ئاخىر بىر كۈن ھېسابى بار ھارامنىڭ ،
ئېيتقىن ، بۈگۈن سەن نېچۈن باي ، مەن نامرات .

1997 - يىل 4 - ئاي

چىقسا

بىر قازاندىن ئېشىمىز چىقسا ،
بىر چاناقىتىن يېشىمىز چىقسا ،
يۈرمەس ئىدۇق ، قۇمدەك چىچىلىپ ،
بىر ياقىدىن بېشىمىز چىقسا ،

ئىناقلىقتىن سۆيۈنەتتۇققۇ ،
ھەم ئۆزئارا كۆيۈنەتتۇققۇ ،
خۇشاللىققا كۆمۈلەتتۇققۇ ،
بىر زۇۋاندىن گېپىمىز چىقسا ،

ھەيران قىلار ئىدۇق ھەممىنى ،
قىزىتاتتۇق تويىنى - بەزمىنى ،
ياڭرىتاتتۇق كۈيىنى - نەزمىنى ،
ئۇنى بىر خىل دېپىمىز چىقسا .

تولۇپ چەكسىز كۈچكە - دەرمانغا ،
يېتەتتۇققۇ يەنە ئارمانغا ،
گەر ئات سېلىپ كىرسەك مەيدانغا ،
چىڭ ئۇيۇشقان سېپىمىز چىقسا .

بېشىمىزغا ياغدۇرۇپ بالا ،
قوزغالمامدۇ ئاداۋەت - نىزا ،
بىرىمىزنى بىرىمىز راسا
غا جايدىغان چىشىمىز چىقسا .

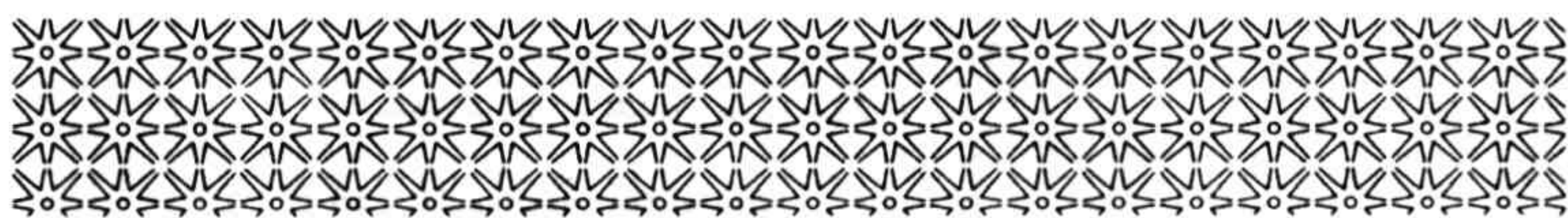
بىلسەك ئەلا تىنچلىق - ئىناقلىق ،
ئارىمىزدىن كەتسۇن يىراقلىق ،
دەيمىز تېخى بەكمۇ چىرايلىق
ئوسما قويغان قېشىمىز چىقسا .

قۇچايلى دەپ تېخىمۇ زەپەر ،
ئىللەتلەردىن قىلايلى ھەزەر ،
نادانلارچە سالمايمىز نەزەر ،
خام قاپاقتىن بېشىمىز چىقسا .

1997 - يىل 5 - ئاي

سەنمۇ لەم مەنمۇ

ئىشەنمەيمەن ساڭا ھېچ مەنمۇ ،
ئىشەنمەيسەن ماڭا ھەم سەنمۇ .
توۋا دەيمەن ئەزەلدىن بىزدە
بىر - بىرىگە ئىشىنىش كەممۇ .

قىلىشقاندا ئۆزئارا سالام ،
كۈلكىمىزمۇ بولىدۇ ئايان .
يەڭ ئىچىدە ساقلايمىز پىچاق ،
ئىچىمىزدە قۇترايدۇ چايان .

سەن ئېيتسەن ، كۈلگىنىڭ يالغان ،
مەن ئېيتىمەن ، سالامىڭ قالغان .
سەن ئالدىمغا كولىساڭ ئورا ،
مەن يولۇڭغا چاچىمەن ئازغان .

سىرىمىزنى يوشۇرۇپ پىنھان ،
يوچۇقلاردىن مارايمىز تېخى ،
چاۋا تېرىپ يەنە ئۆزئارا ،
ئىزىمىزغا قارايمىز تېخى .

بىراق يىلتىز ، غولمىزمۇ بىر ،
بىر - بىرىدىن يىراق شاخمۇ بىز .
نەدىن يۇقتى بىزگە بۇ ئىللەت ،
زادى كىرسىز ، پاكىز - ئاقمۇ بىز .

1997 - يىلى 5 - ئاي

ئۆكۈنمە ، دوستۇم

دېدى بىرسى : بىر پارىخورنىڭ
قىلمىشىنى قىلغان ئىدىم پاش .
توۋا دەيمەن ، تەگدى بېشىمغا
ئاشۇ ئەرزىم بولۇپ چالما - تاش .

ئەھۋال ئېيتسام مەسئۇل باشلىققا ،
چالۋاقدى شالىنى چېچىپ .
تۇرسا ئەينەن پاكىتىم تولۇق ،
تەكشۈرمىدى قويدى ئۇ بېسىپ .

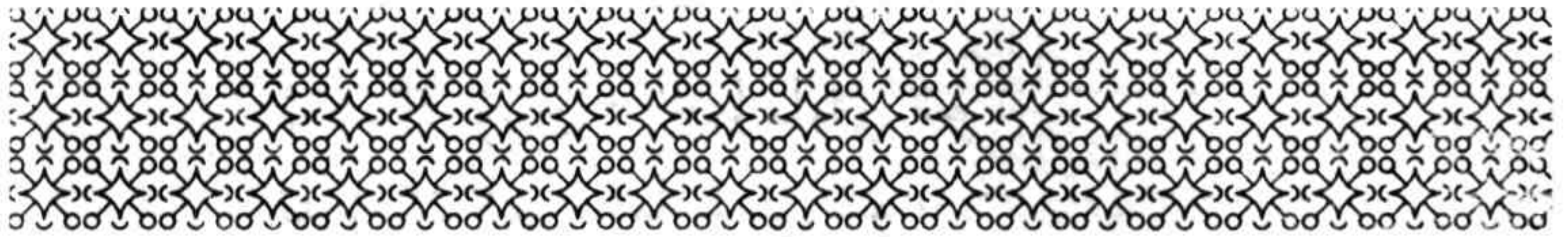
مەن ئېيتتىم : ئۆكۈنمە ، دوستۇم ،
قۇلاق سالماس ئۇلار توغرىغا ،
كىم ئاڭلايدۇ ئوغرى ئۈستىدىن
ئەرز سۇنساڭ يەنە ئوغرىغا ؟

بولغاچ قارا قاغىلار تامام ،
ئۇ ئۆزئارا چوقۇشقان قاچان ،
قاياش بولۇپ ئوغرى ئوغرىغا ،
بىر - بىرىگە ياپىدۇ چاپان .

ئىشنىڭ ۋۇجۇد تاپماسلىقى شۇ ،
ئەرزىڭنىڭمۇ ئاقماسلىقى شۇ ،
تارتىپ چىقساڭ كىچىك ئوغرىنى ،
چوڭ ئوغرىغا ياقماسلىقى شۇ .

1997 - يىل 6 - ئاي

پۇل تاپساڭ

يوغان سۆزلەپ مەيدەڭنى قېقىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ ،
مەنمەنچىلىك تەختىگە چىقىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ ،
ئۆز - ئۆزۈڭنى خاقاندەك بىلىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ ،
نومۇسۇڭنى - ئارىڭنى سېتىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ ،
رەزىللىككە - پەسلىككە پېتىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

ماڭا - ساڭا ، ھەممىگە ھەر ۋاقىتتا لازىم پۇل ،
يوقىتىپ ئەس - ھوشۇڭنى پۇل ئۈچۈنلا بولما قۇل ،
ھاياتىڭنىڭ باغىدا پورەكلىسۇن قىزىل گۈل ،
ئەجر قىلىپ تەر تۆكۈپ ھالال بېيىش توغرا يول ،
توغرا يولدىن ھەرقاچان ئېزىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

ھاياتلىقتا ھەممىنى پۇل قىلىدۇ ھەل دېمە ،
پۇلۇم بولغاچ بايلىقىم - ۋەجىم مېنىڭ تەل دېمە ،
پۇل ئالدىدا ھەرقاچان قىلغان گېپىڭ يەل دېمە ،
پۇلۇم كۆپ دەپ ماختىنىپ ماڭا كەلدى سەل دېمە ،
تاراڭلىتىپ دېيىڭنى چېلىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

ھەشەمەتنىڭ قوينىدا ئۆستۈم دېمە بوي تارتىپ ،
داۋراڭ سېلىپ كوچىدا غادايمىغىن توي تارتىپ ،
سویدۇم دېمە مېھمانغا ھەر كۈنلۈكى قوي تارتىپ ،
ۋەيران بولۇپ ئاقىۋەت بوينۇڭغا كۆپ كوي ئارتىپ ،
بولۇپ بەتخەج تاپقانى چىچىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

چىقىپ تاپتىن - قىنىڭدىن ، بولدۇم لۈكچەك ھايۋان دەپ ،
قىلىپ خەقكە ئەسكىلىك توشتى مەندە پەيمان دەپ ،
پۇت - قولۇمدا قالمىدى ئەمدى قىلچە دەرمان دەپ ،
كوچىلاردا نان تىلەپ بولسام مەيلى ۋەيران دەپ ،
ئۇياتماستىن خروئىن چىكىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

سو كۈلدىما قوغلىشىپ قۇرۇق ئابروى ، ئىناۋەت ،
ئۆرلەش ئۈچۈن ئېگىزگە تاپاي دېمە ھىمايەت ،
بولۇپ خەقكە گۇپپاڭچى بېرىپ كۈندە زىياپەت ،
يالاپ ئىتتەك تاپاننى قىلىپ راسا خۇشامەت ،
تەزىم قىلىپ بېشىڭنى ئېگىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

ئۆز نەپسىڭگە چوغ تارتىپ دېمە ، بىرنى مىڭ قىلاي ،
كەلسە شەپە ھارامدىن قۇلىقىمنى دىڭ قىلاي .
ئەلگە بەرمەي زەررە نەپ ئالىقانى چىڭ قىلاي ،
كۆزۈم پۇلغا تويمىدى ئاچ نەپسىمنى چىڭ قىلاي .
تاپساڭ پۇرسەت ئاۋامنى شۇلۇپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

بولۇپ نادان كۆزى كور ، بۇغداي دېمە ساماننى ،
ناھەق نېمە ، ھەق نېمە ، پەرق ئەت ياخشى - ياماننى .

چەيلەپ تامام يوقاتقىن ئىللەت ئاتلىق چاياننى ،
تۆھپە قوشۇپ گۈللەتكىن ، بۇ بەختىيار زاماننى .
لاي سۇ كەبى مەنسىز ئېقىپ يۈرمە پۇل تاپساڭ .

1997 - يىل 6 - ئاي

ھەر ئۈچ كۈندە كىيەمدۇق بىرنى

ئاچقان ئىكەن ۋاپۇرۇش دۇكان ،
يول بويىغا چەتكە — دالدىغا .
سېتىۋالاي يېڭى ئاياغ دەپ ،
كەپقايتىمەن ئۇنىڭ ئالدىغا .

قىلدى ماڭا ۋاپۇرۇش سالام ،
ئىلىك ئالدىم مەنمۇ ھەم كۈلۈپ .
دېدى : « مېھمان مۇنۇ ئاياغنى ،
يارامدىكەن باقسىلا كۆرۈپ .

دۇكاندىكى مالنىڭ ئىچىدە
بۇ ھەممىدىن ئوبدان - ياخشىسى .
ناچار مالنى ساتسىمۇ خەقلەر ،
ئەمما بىزدە يوقتۇر ساختىسى .

يوققۇ بۇنداق سۈپەتلىك ئاياغ ،
بىراق ئۈستۈن ئەمەس باھاسى .
ئۈستىمىزدە تۇرۇپتۇ كۈنمۇ ،
يوق گېپىمنىڭ يالغان ، خاتاسى .

يىرتىلمايدۇ كىيسمۇ ئۈچ يىل ،
كەچسە پاتقاق ھەم ئۆتمەيدۇ سۇ .
تىكىلگەن ئۇ چەت ئەلدە ئەسلىي ،
يېقىندىلا كەلتۈرۈلگەن بۇ ... »

دەسسەمەي دەپ تۇزاققا ، خىشقا ،
كەتمەك بولدۇم ئارقامغا قايتىپ .
« ئەرزان بېرەي » دېدى ۋاپۇرۇش ،
قويۇپ بەرمەي پېشىمنى تارتىپ .

باھاسىنى سورىسام ، دېدى :
« ساتقان بايا بىرنى يۈز سومغا ،
تالاشمايمەن خېرىدار بىلەن ،
ئانچە ئاچكۆز ئەمەسمەن پۇلغا » ،

سېتىۋالدىم ئاياغنى ئاخىر ،
ۋاپۇرۇشقا سەكسەن سوم بېرىپ .
خەيرلىشىپ قايتتىم ئۆيۈمگە ،
ئۇنى دەرھال سومكامغا سېلىپ .

كىيسەم پۇتقا ، ئۈچ كۈندىن كېيىن
يولدا ئاجراپ قالدى پاشنىسى .
چىقتى يالغان ئاشۇ مېلىنى
ۋاپۇرۇشنىڭ داڭلاپ ماختىشى .

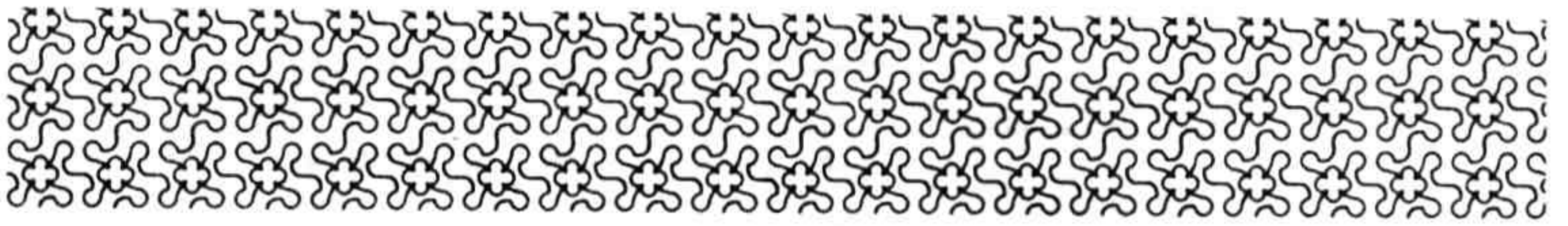
زېرىكىمدى ياماقچى ئۇستام ،
نەچچە نۆۋەت پاشىنىنى قېقىپ .
يېرىم ئايدا تەرەت كەشىگە
ئايلاندى ئۇ ئەبجىقى چىقىپ .

قىممەت ئالغان ئاشۇ ئاياغنى ،
كىيەلمىدىم بىر ھەپتە قورقماي .
چۈشۈپتىمەن قىلتاققا راستلا ،
توپا چاچسا كۆزۈمگە ئوقماي .

خەقنى ئالداپ خۇرۇم ئاياغ دەپ ،
ساتسا بېرىپ لاتىغا سىرنى .
قاچانغۇچە شۇنداق ئاياغتىن ،
ھەر ئۈچ كۈندە كىيەرمىز بىرنى ؟

1997 - يىلى 6 - ئاي

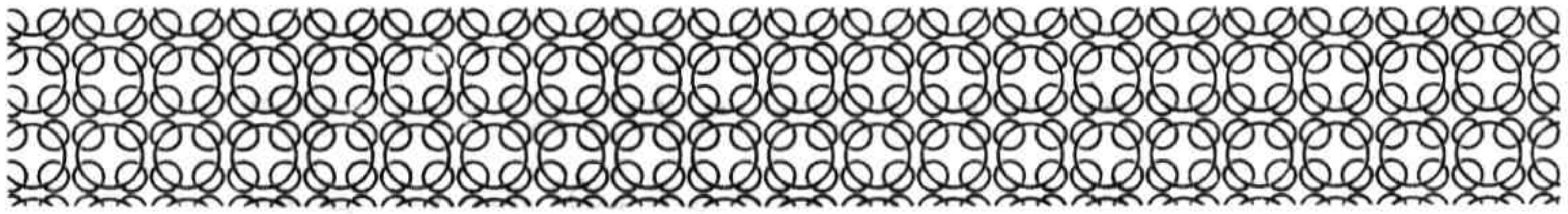
مېنىڭ سوۋغام

خوشلىشىش چېيىغا قىچقاردىم خەقنى ،
كەلدى دوست - يارەنلەر، كەلدى بىر يۇرتلۇق .
يىغلىشىپ دۇئا قىپ ئۇزاتتى ھەجگە ،
ھېسابسىز پۇل - پۇچەك تۇتۇشتى يوللۇق .

« ھاجى » دەپ تاج كىيىپ كەلدىم ھەرەمدىن ،
ئە كەلدىم مەنمۇ ھەم ئۇلارغا سوۋغا .
بەش يۈز كوي تۇتقانغا بىر قوشۇق زەمزمە ،
مىڭ كويىنى تۇتقانغا بىر تاللا خورما .

1997 - يىلى 7 - ئاي

مەنسەپ تۇتۇپ

ئۆزۈم ئۈچۈن ياقتىم چىراغ مەنسەپ تۇتۇپ ،
دىيانەتتىن قاچتىم يىراق ، مەنسەپ تۇتۇپ .
خازان قىلدىم ۋىجدانىمنىڭ باغلىرىنى ،
ئۇندى ئاڭا خوخا - يانتاق مەنسەپ تۇتۇپ .

« چاكار » ئىدى ئەسلى ئىسىم - ئېتىم مېنىڭ ،
ئىشلىمدى ئەمدى ئەقلىم ، دىتىم مېنىڭ ،
ئۆزۈم ئۈچۈن تاراڭلىدى دېيىم مېنىڭ ،
يا بولدىمۇ بېشىم قاپاق مەنسەپ تۇتۇپ .

خەقنى تەتۈر ، ئۆزۈمنى بەك ئوڭ چاغلىدىم ،
ئۆزۈم پىششىق ، ئۆزگىنى ھەم توڭ چاغلىدىم .
مەيدە قېقىپ ، باشلىق مەن دەپ چوڭ چاغلىدىم ،
چىقتى ماڭا مۈڭگۈز ، پۇتاق مەنسەپ تۇتۇپ .

پەرق ئەتمىدىم توغرا قايسى ، خاتا قايسى ؟
ھېچ كۆرمىدىم زادى ئاق ۋە قارا قايسى ؟
ئايىرىمىدىم كىمخاب ، تاۋا ، ماتا قايسى ؟
كۆزلىرىمنى باستى چاپاق مەنسەپ تۇتۇپ !

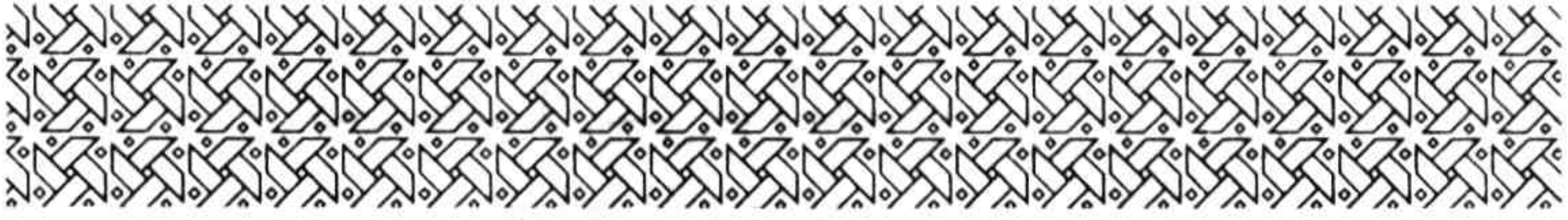
ھەر كۈنلۈكى بېرىپ كەچتە زىياپەتكە ،
پەيتى كەلسە كىردىم جىندەك قىياپەتكە .
خۇشتار بولدۇم يەپ - ئىچشكە ، ھەشەمەتكە ،
يېدىم دائىم ھارام تاماق مەنسەپ تۇتۇپ .

قىپ بەرمىدىم ھېچ ياخشى ئىش ئاۋامغىمۇ ،
ئوخشاپ قالدىم يوغان چوشقا - قاۋانغىمۇ .
قاراپ باقساڭ پاتماي قالدىم چاپانغىمۇ ،
كۈندىن - كۈنگە سالدىم قورساق مەنسەپ تۇتۇپ .

باشقىلارنى بىر ماڭىلا قۇل دەپ بىلىپ ،
ھوقۇقۇمنى تۈگىمەس كان - پۇل دەپ بىلىپ .
خازان بولدۇم ئۆز - ئۆزۈمنى گۈل دەپ بىلىپ ،
قىلمىشىمدىن ئالماي ساۋاق ، مەنسەپ تۇتۇپ .

نۇر ئالمىغاچ قەلبىم پاكلىق يورۇقىدىن ،
زەئىپلەشتىم نىجاسەتنىڭ پۇرىقىدىن .
قۇتۇلماي ئادالەتنىڭ سورىقىدىن ،
ئۆز - ئۆزۈمگە قۇردۇم تۇزاق ، مەنسەپ تۇتۇپ .

1997 - يىلى 7 - ئاي

قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق

ئاچقانتىڭىز مەجلىس تۈنۈگۈن ،
يەنە مەجلىس ئاچتىڭىز بۈگۈن .
تۈگمەيدۇ مەجلىسلەر نېچۈن ؟
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

ئېلىپ كۈندە مۇنبەردىن ئورۇن ،
چالۋاقايسىز چىقىرىپ قويۇن .
پايتىمدەك سۆزىڭىز ئۇزۇن ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

ئاۋازىڭىز ئوخشىغاچ داڭغا ،
ئايلىنىدىغۇ قۇلاقلار پاڭغا .
ھالۋا دېگەن ئوخشىماس زاڭغا ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

ۋالاقىتە گكۈر دوستىڭىزمدى ؟
ياكى ماھىر ئۇستىڭىزمدى ؟
تېتىقسىزلىق پوستىڭىزمدى ؟
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

گەپ بىلەنلا ئىش بولامدۇ ھەل ،
سېسىق پۇراپ زالغا تولدى يەل .
بەك ئاغرىدى ئورۇندۇقتا بەل ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

ۋاقىت ئۆتەر يوق پەقەت توختاش ،
تەكرارلىنار گېپىڭىز ئوخشاش ،
خەقتىن ئۇيات قىلمامسىز يولداش ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

گويا تاغنى قىلىسىز تالقان ،
پوچىلىقنى قىلىسىز قالقان .
گېپىڭىزنىڭ تولسى يالغان ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

يېڭىدىن ئىش باشلايلى دەيسىز ،
ئەزمىلىكنى تاشلايلى دەيسىز .
ئالغا دادىل چامدايلى دەيسىز ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

مۇنبەردىلا قالىدۇ بۇيرۇق ،
ئۈزۈلمەيدۇ ئەمەلدە قۇيرۇق .
پۈرۈشمەيدۇ ھېچبىر ئىش تولۇق ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

تاراقلىتىپ تېرىنى ئەيلەپ ،
سىز ياشامسىز مۇنبەردە لەيلەپ .
تارتىمىزمۇ خورەكنى ئەسنەپ ،
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

كىمگە كېرەك دېنى يوق سامان ،
كۆزنى ئېچىڭ بۇ قانداق زامان ،
بۇنداق ئىللەت تۈگەيدۇ قاچان ؟
قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىڭ ، باشلىق .

1997 - 7 - ئاي

يالغاننى يازماڭ

قۇرۇق پونى ئاتقانى يازماڭ ،
تەكشۈرمەيلا تاپقانى يازماڭ ،
گۈلنى يېزىڭ ، ئازغاننى يازماڭ ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ ،

بولسۇن يۈكسەك جاسارەت سىزدە ،
كەسپىڭىزگە ھارارەت سىزدە ،
ھەم يېتىلسۇن ماھارەت سىزدە ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

پەزىلەتنى تاشلىماڭ چۆرۈپ ،
قارىنى ئاق قىلماڭ سىز ئۆرۈپ ،
يۈرمەڭ ناچار ئىللەتنى يۈدۈپ ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

خىياللارغا پېتىپ ئولتۇرۇپ ،
ۋاراقلارغا قۇرنى تولدۇرۇپ ،
كەلسە - كەلمەس پاكىت ئويدۇرۇپ ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ ،

سىزگە يامان ئاتاق ياخشىمۇ ؟
ياكى شاڭخو - مازاق ياخشىمۇ ؟
كۆزىڭىزگە چاپاق ياخشىمۇ ؟
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

بۇر كۈت دېمەڭ تەسۋىرلەپ سارنى ،
ياكى قەستەن كەڭ دېمەڭ تارنى ،
ھېچقاچان سىز جىڭ دېمەڭ جانى ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

سۇ كەلمسە كەلكۈن تاشتى دەپ ،
قۇرغاقچىلىق نېرى قاچتى دەپ ،
ئاشمىغاننى ئۇدا ئاشتى دەپ ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

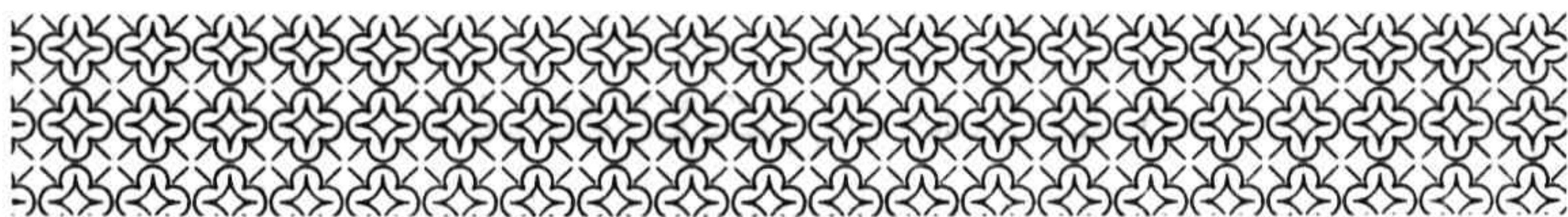
ئايلىنىدۇرۇپ نامراتنى بايغا ،
قازان - چۆمۈچ تولدى دەپ مايغا ،
ئېشەك مىنسى مىندى دەپ تايغا ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

قۇرۇق شۆھرەت ئابروىنى كۆزلەپ ،
يالغان خەۋەر يازسىڭىز يۈزلەپ ،
پاش قىلمامدۇ كىشىلەر سۆزلەپ ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

يالغانچىلىق لەت قىلۇر سىزنى ،
ئەل ئالدىدا سەت قىلۇر سىزنى ،
ئاقىۋەتتە دەرد قىلۇر سىزنى ،
مۇخبىر دوستۇم يالغاننى يازماڭ .

1998 - يىل 1 - ئاي

ئۆزۈڭ جايان ، يازغنىڭ ھەسرەت

يازغانلىرىڭ قىلغاچقا مايىل ،
تالانتىڭغا بولدۇم مەن قايىل ،
دېدىم : ئەجەب ياخشى يېزىپتۇ ،
ئىللەتلەرنى قامچىلاپ دادىل .

غەيۋەتخورنى تىتىپسەن مازدەك ،
چىقىمخورغا ئېچىپسەن ئوتنى ،
تەخسكەشنى سۆكۈپسەن راسا ،
ھەسەتخورغا ئېتىپسەن ئوقنى .

سەرداش بولۇپ ساڭا بىرمەھەل ،
بىراق بەكمۇ سەسكەندىم سەندىن ،
قەلبىمدىكى ھۆرمەت تۇيغۇسى ،
تېزلا ئۆچۈپ يوقالدى مەندىن .

پەزىلەتتىن تۇرغاچقا نېرى ،
سەندە كۆپكەن ئىللەتنىڭ كىرى ،
يۈرەكەنسەن غاجىلاپ خەقنى ،
غەيۋەتخورنىڭ ئىكەنسەن پىرى .

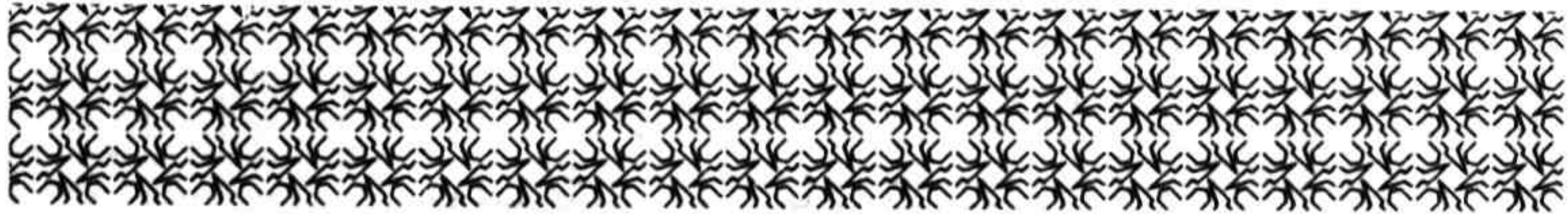
مىكرىڭ كۆپكەن تەخسىكەشلىكتە ،
« چاپانچى » دەپ نامىڭمۇ بار كەن ،
يۇتار كەنسەن قانىنى - زەرداپنى ،
راستىن ئېيتسام ئىچىڭ بەك تار كەن .

باشقىلاردىن يېسەڭمۇ دەككە ،
ھار كەلمەپتۇ ساڭا ئانچىلىك ،
دائىم خەقتىن تاپسەن ئېۋەن ،
دېمەيسەنكى ئۆزۈم قانچىلىك ؟

بولسۇن قانداق پەزىلەت سەندە ،
يازغىنىڭغا قىلمىساڭ ئەمەل ،
شائىر دوستۇم ، دەپ باققىن نېچۈن ،
ئۆزۈڭ چايان ، يازغىنىڭ ھەسەل ؟

1998 - يىل 1 - ئاي

ئوبزور يېزىپ قوي

تىكەن يازسام ئوخشىتىپ گۈلگە ،
چىرايمغا يۈگۈرتۈپ كۈلكە ،
راسا پۈۋلەپ ئۇچۇرۇپ كۆككە ،
مېنى ماختاپ ئوبزور يېزىپ قوي .

كادات مالنى سېلىپ بازارغا ،
ئەمدى مەنمۇ كىرەي قاتارغا ،
ھەم ئايلىناي كاتتا مازارغا ،
مېنى ماختاپ ئوبزور يېزىپ قوي .

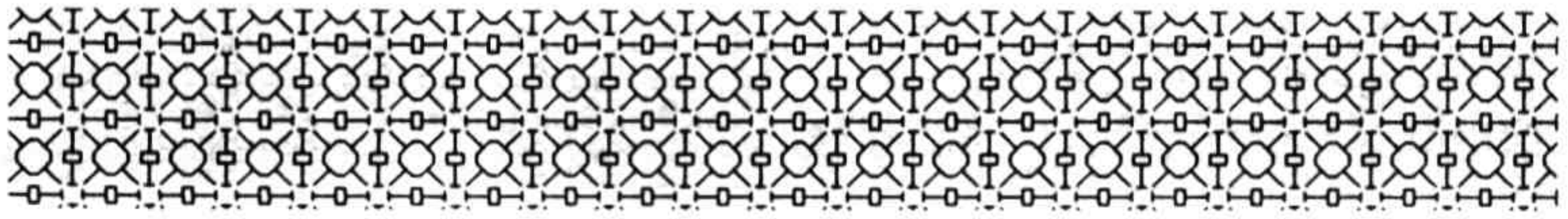
قانچە قىلسام يانمىدى شامم ،
سەن چۈشەنسەڭ زەئىپتۇر ھالىم ،
ئەل ئىچىدە چىقىمىدى نامم ،
مېنى ماختاپ ئوبزور يېزىپ قوي .

ئۆپكە ساتسام ساتتى پەش دېگىن ،
چورۇقۇمنى ئالتۇن كەش دېگىن ،
مەشھۇر ، كاتتا قەلەمكەش دېگىن ،
مېنى ماختاپ ئوبزور يېزىپ قوي .

سەندە كۆپقۇ ماھارەت - گۇمپا ،
قەلىمىڭنى قىل ماڭا ئوسما ،
كىيدۈر يەنە چىرايلىق پوسما ،
مېنى ماختاپ ئوبزور يېزىپ قوي ،
ھىممىتىڭدىن ئۆرگىلەي مەنمۇ ،
ئەتراپىڭدا چۆرگىلەي مەنمۇ ،
چاپىنىڭنى كۆتۈرەي مەنمۇ ،
مېنى ماختاپ ئوبزور يېزىپ قوي ،

1998 - يىل 1 - ئاي

ياخشلىق قىلما

ئۇقمىغاي كۆڭلى قارا ھايۋانغا قىلما ياخشىلىق ،
تىكىنى پاتقاي ساڭا ، ئازغانغا قىلما ياخشىلىق .

كۆيۈنۈپ قىلساڭ ۋاپا كۈرمىڭ جاپانى ياندۇرار .
ساختا - نامەرد ئادىمى شەيتانغا قىلما ياخشىلىق .

يۇقتۇرۇپ كىرنى ساڭا ، قىلغاي يۈزۈڭنى قاپقارا ،
ئىزىدىن لاي - يۈندىنى چاچقانغا قىلما ياخشىلىق .

ئاققۇزار قان - ياش كۆزۈڭدىن تويىمغۇر نەپسىنى دەپ ،
پۇل ئۈچۈن ۋىجدانىنى ساتقانغا قىلما ياخشىلىق .

تاپسا پۇرسەت چىشلىگەي پىنھاندا قەستلەپ ئاقىۋەت ،
نەسلى بۆرە ، ئەپتى قوي - پاقلانغا قىلما ياخشىلىق .

1998 - يىل 3 - ئاي

قاشتىپ

نېمە تاپتىڭ ، ئى ئوغۇل ، باققان ئاناڭنى قاشتىپ ،
چاڭقىساڭ شەربەت بولۇپ ئاققان ئاناڭنى قاشتىپ .

نەسەت قىلسا - كۆيۈنسە سالمىدىڭ زادى قۇلاق ،
« جان بالام » دەپ كۆكسىگە ياققان ئاناڭنى قاشتىپ ،

ھە دېسە دەشنام بېرىپ قىلدىڭ ھاقارەت نەچچە رەت ،
ئەجرىدىن ئۆمرۈڭگە تۇل سالغان ئاناڭنى قاشتىپ ،

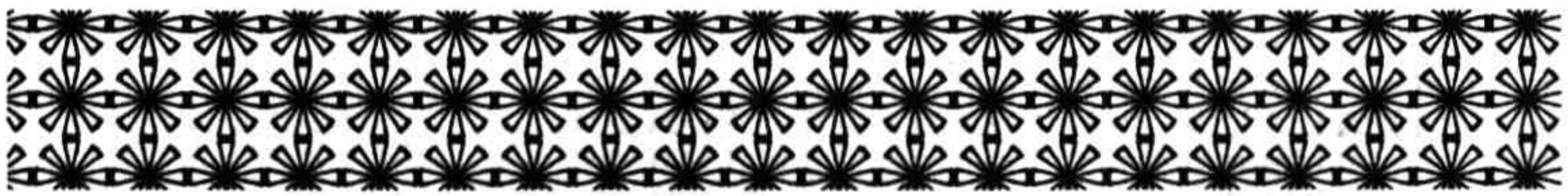
مەي ئىچىپ ئويناپ قىمار بەردىڭ ئۇنىڭغا زەپ ئازار ،
كۆزلىرىدىن قانۇياش تامغان ئاناڭنى قاشتىپ ،

ئۇ ۋاپا قىلسا ھېسابسىز سەن ئاڭا سالىدىڭ جاپا ،
قېرى - ئاق باش ، ئۆيدە تۇل قالغان ئاناڭنى قاشتىپ ،

قىلمىدىڭ پەرۋامۇ قىلچە ئالمىدىڭ زەررە خەۋەر ،
ئۆيدە دەردتە تولغىنىپ ياتقان ئاناڭنى قاشتىپ ،

ئەستە تۇت كۈنلەر ئۇزۇن ، يانغاي ئۆزۈڭگە قىلمىشىڭ ،
ئېيتقىنا ، بولدۇڭمۇ سەن ھايۋان ، ئاناڭنى قاشتىپ ،

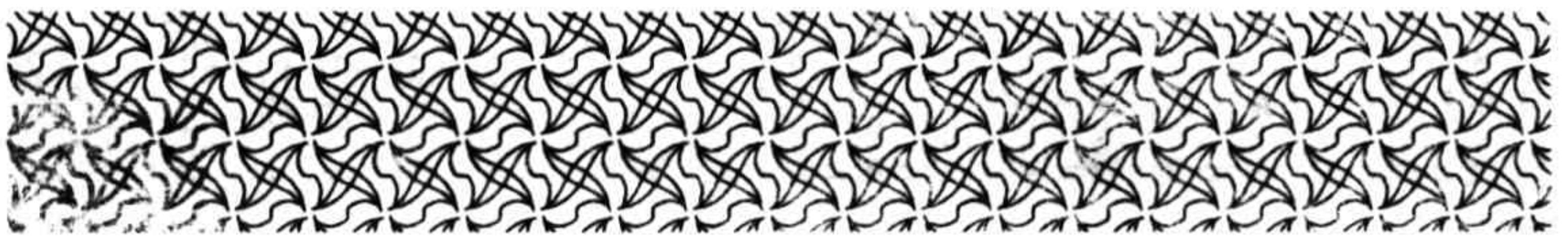
1998 - يىل 3 - ئاي

ساختىلىق - يالغانچىلىق

- بىل شۇنى بۇلغايدۇ ۋىجدان ساختىلىق - يالغانچىلىق ،
قىلغۇسى لەۋزىڭنى پايخان ساختىلىق - يالغانچىلىق ،
ئازدۇرۇپ يولدىن چىقارغاي ئاقىۋەت ئادەمنى ئۇ ،
ئەيلىگەي ئىنساننى ھايۋان ساختىلىق - يالغانچىلىق ،
تارقىتىپ ئىللەت ۋاباسىنى قىلار ئەلنى خاراب ،
تەكتىدىن ئاپەت - زېمىستان ساختىلىق - يالغانچىلىق ،
سەممىيلىك ، ئاق كۆڭۈللۈكتىن ھايات ياشىناپ كۈلەر ،
قىلمىغاي دىلنى گۈلىستان ساختىلىق - يالغانچىلىق ،
رەڭ - بويلاق بولغاي يۈزىگە ئۇ رەزىل ئىپلاسلىنىڭ ،
ھەم ئاڭا چۈمپەردە - قالقان ساختىلىق - يالغانچىلىق ،
ھەق - ئادالەتنى توراپ ، گويا سېسىق بۇستەك پۇراپ ،
كۆرسىتەر بۆرىنى پاققان ساختىلىق - يالغانچىلىق ،
قۇرۇتۇپ يىلتىز - غولىنى كۈل قىلايلى بىز ئۇنىڭ ،
بىر زەھەرلىك خوئا - ئازغان ساختىلىق - يالغانچىلىق .

1998 - يىل 3 - ئاي

پۇل بەرسەڭ

(ۋىجدانسىزنىڭ تىلىدىن)

نېمە دېسەڭ مەن شۇنى قىلىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ ،
مىنسەڭ ئەگەر بوينۇمغا ئېگىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

ساڭا ھەدەپ دوست تارتىپ خوش - خوش قىلىپ ھەم كايىپ ،
دۇمبىقىڭنى - ناغراڭنى چېلىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

يوق جاھاندا مەن كەبى نەپسانىيەت خۇشتارى ،
رەزىللىككە - پەسلىككە پېتىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

بولغاچ پايخان خىسلىتىم ھېچ قالمىدى قىممىتىم ،
گويا يامراپ يۇنىدەك ئېقىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

بولسام مالاي سەن ئۈچۈن زور خۇشاللىق مەن ئۈچۈن ،
تاپىنىڭغا تىلىمنى يېقىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

بولسام مەيلى مارقىچى ، سەنچۈن ئوغرى - قارقىچى ،
تۇيدۇرماستىن كەچتە تام تېشىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

خەقنى قەستلەپ ناۋادا تىقاي دېسەڭ ئورغا ،
ئاڭا ئازگال - ئورنى قېزىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

نەشتەر سانجىپ ئاغرىتىپ ، بىزار قىلىپ قاقشىتىپ ،
ياخشىلارنى چاياندەك چېقىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

نىقابلىنىپ شەيتاندەك ، ياشاپ ئىتتەك - ھايۋاندەك ،
ئەل يولىغا تىكەننى چېچىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

ئالغىن دېسەڭ جان يەنە ، تۆككىن دېسەڭ قان يەنە ،
گۇناھسىزنىڭ بېشىنى كېسىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

پەرۋايم يوق زەررىچە كۆمۈلسەممۇ لەنەتكە ،
ۋىجدانىمنى - ئارىمنى سېتىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

مەيلى ھەتتا ئۆلسەممۇ ، كاۋاپ بولۇپ كۆيسەممۇ ،
نەپسىم ئۈچۈن دوزاخقا كىرىپ بېرەي پۇل بەرسەڭ .

1998 - يىل 3 - ئاي

ماختاش ئالدىدا

پۈۋىلىسە گويىكى پەيدەك ئۇچما ماختاش ئالدىدا ،
كېرىلىپ مىننەت - تەمەننا قۇچما ماختاش ئالدىدا .

غادىيىپ ئەل ئالدىدا ئىلماي كۆزۈڭگە ئۆزگىنى ،
سەن ئۆزۈڭنى ھەممىدىن چوڭ تۇتما ماختاش ئالدىدا .

سال نەزەر ، كەينىڭدە جىن ، ئالدىڭدا ئىنسان بەزىلەر ،
بەتئىيەت بىرگەن زەھەرنى يۇتما ماختاش ئالدىدا .

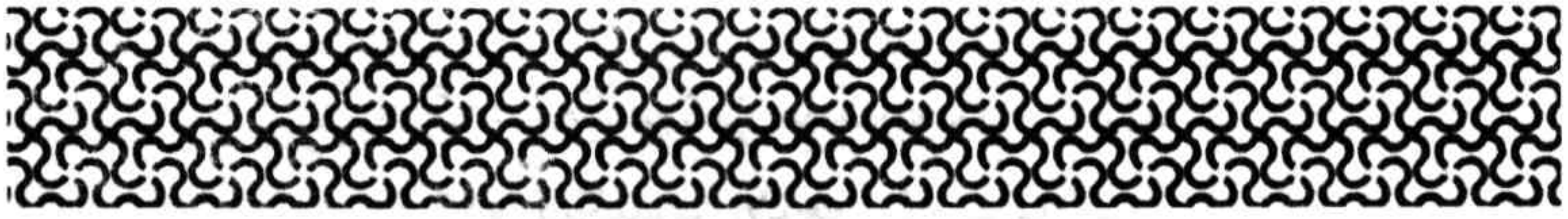
بولسىمۇ تۆھپەڭ ئۇلۇغ ، بولغىن ھامان كەمتەر ، ئوچۇق ،
لاپ ئۇرۇپ گەپدان ، ھاكاۋۇر بولما ماختاش ئالدىدا .

بول پەخەس ، ئارتۇقچە ماختاشنىڭ ئۆزى قاپقان - تۇزاق ،
ئالدىنىپ قۇش بوپ تۇزاققا قونما ماختاش ئالدىدا .

يۈكسىلىپ جەڭلەر ئارا بولغىن قانائەتتىن يىراق ،
لايغەزەللىك پاتقىقىغا پاتما ماختاش ئالدىدا .

كەزمىسۇن ئۆمرۈڭ بېغىنى ئاقىۋەت قار ۋە جۇدۇن ،
سارغىيىپ كۈز ياپرىقىدەك سولما ماختاش ئالدىدا .

1998 - يىل 3 - ئاي

قشتا تېگىپ ، يازدا ئاجرىشىپ

باردۇر كىبىر - ھالىڭىز خېلى ،
قاملاشقاندۇر نازىڭىز خېلى .
بۇ كوچىدا « ئايىم قونچاق » دەپ ،
تارالغاندۇر نامىڭىز خېلى .

بوپ قالدىڭىز قىرىق بەش ياشلىق ،
ئوسما قويۇپ ئېتىسىز قاشلىق ،
رەستىلەرنى كېزىسىز تىنماي ،
تۈگىمەيدۇ سىزدىكى شاشلىق .

قارىماي ھېچ يۈزىڭىز يەرگە ،
ئون بەش قېتىم تەگدىڭىز ئەرگە ،
تولدۇردىڭىز بوقچا - ساندۇقنى ،
كىيىم - كېچەك ئالتۇنغا - زەرگە .

دەيسىز مېنى ئايىمقىز دەڭلار ،
ھۈرپىيسىز كىم دېسە « چوكان » .
قىش پەيتىدە ئەرگە تەگسىڭىز ،
ياز كەلگەندە ئايرىيسىز دۇكان .

گاھ تەگسىڭىز مۈكچەيگەن چالغا ،
گاھ تېگسىز كىچىككە - ياشقا .

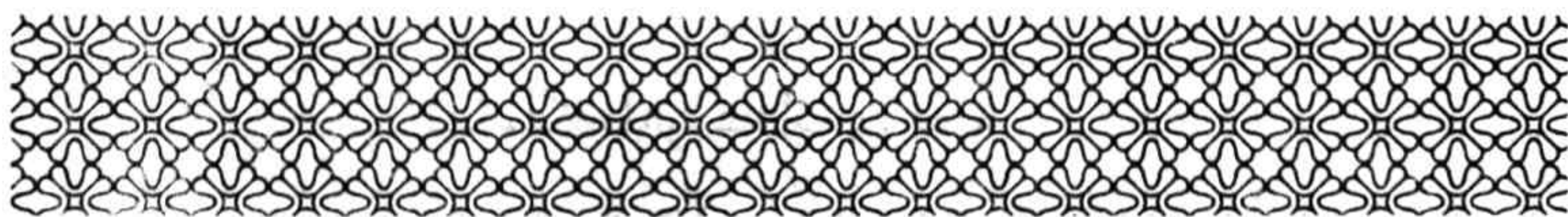
بەش بالىنى قىلدىڭىز يېتىم ،
ھەر بىرىنىڭ دادىسى باشقا ،

بىرنى « لۈكچەك - تاياقچى » دەيسىز ،
بىرنى « كۈنداش - مارقىچى » دەيسىز .
بىرنى دەيسىز : « بېخىل ۋە قاتتىق » ،
بىرنى « ئوغرى - قارقىچى » دەيسىز .

ياتلىق بولۇش ، ئاجرىشىش ئۈچۈن
تولا قاتراپ تېشىلەر پۈتمۈ .
غەلۋىڭىزنى ئاڭلاپ كۆپ قېتىم ،
دەۋا سوراپ ھاردىغۇ سوتمۇ .

نەچچە ئەرگە تېگەرسىز يەنە ،
نەچچە ئۆيگە بولارسىز كېلىن .
بۇ قىلىقنى تاشلاڭ ، ئەي خوتۇن ،
خەق دېمەمدۇ « ئۇياتسىز قېلىن » .

1998 - يىل 3 - ئاي

ئېڭىگە نىلەر غادايدى يەنە

تارقىلىپتۇ مۇنداق گەپ ، مېنى —
« ھاكىملىققا سايلىنارمىش » دەپ .
« مەرتىۋىسى ، ئابروۋى ئۆسۈپ ،
مەنسەپدارغا ئايلىنارمىش » دەپ .

كۆزگە ئىلماي يۈرگەنلەر بۇرۇن ،
ماڭا ئەمدى ئېچىشتى قويۇن .
زىياپەتكە چىللاپ ھەر كۈنى ،
تۆر بېشىدىن بېرىشتى ئورۇن .

كەلدى ئۆيگە قىلىشىپ تەزىم ،
شۇ خەۋەرنى ئالدىن ئۇققانلار .
تونۇشتۇردى ئۆزىنى ماڭا ،
مەن كۆرمىگەن ئۇرۇق - تۇغقانلار .

چۈشۈپ قالدىم سايلامدا بىراق ،
ماڭا ئاۋاز چۈشمىگەچ تولۇق .
بولدى كۆپۈك تارقالغان خەۋەر ،
ھاكىملىقتىن قالدىم ھەم قۇرۇق .

ئېگىلگەنلەر غادايدى يەنە ،
ئەمدى ھېچكىم كەلمىدى يوقلاپ .
قىچقارمىدى زىياپەتكىمۇ ،
يالغۇز يۈردۈم قاۋاقتا ئوتلاپ .

نەچچە كۈنلەپ چۆكتۈم ھەسرەتكە ،
ھار كەلمىگەن ھېچ ئىش مۇنچىلىك .
بەزىلەر گە مەنسەپدار دېگەن ،
ئىكەنمىدۇ ئۇلۇغ شۇنچىلىك .

1998 - يىل 3 - ئاي

ئۆگەي ئانىغا

ئۆگەي ئانا ، تەلەتنىڭ سوغۇق ،
يا ياغامدۇ قاپقىڭدىن مۇز .
رەھىم قىلماي سەبىي گۆدەككە ،
سەن چاچامسەن يارىسىغا تۇز .

ئۇ ئۆتكۈزسە قىلچە سەۋەنلىك ،
تۆگە قىلىپ قويسەن ئارتىپ .
تىنىم تاپماي بېرىسەن ئازار ،
گاھى چاغدا قۇلاقنى تارتىپ .

ئۈستۈشنى كىيسەن پۈزۈر ،
قاشلىرىڭغا قويسەن ئوسما .
كىيگىنىگە قاراپ باق ئۇنىڭ ،
بېشىدا بار بىر قۇراق پوسما .

ئۇچىسىدا بار جۇل - جۇل چاپان ،
يالاڭغىداق يېرىلغان تاپان .
ئىسكىلىتتەك كەتكەن ئورۇقلاپ ،
يۈزى قانسىز ساپسېرىق سامان .

تارالمىغان چاچلىرى يەنە ،
كۆزلىرىدىن تامچىلايدۇ ياش .
ئۆگەي ئانا ، نېمە دەي ساڭا ،
ئىكەنمىدۇ باغرىڭ شۇنچە تاش .

« يېتىم ئوغلاق ، دۆت » دەيسەن ئۇنى ،
دەيسەن يەنە : « گەپ ئوقماس ساراڭ » .
دەيسەن : « شورلۇق بولغاچ پېشانەڭ ،
ياش تۇرۇپلا ئۆلگەنغۇ ئاناڭ » .

ئۇ يېپەلمەس تويغۇدەك تائام ،
كۈنى ھەرگىز ئۆتمەيدۇ بوشقا .
ھېلى ئۇنى سۆرمەگە سالساڭ ،
ھېلى ئۇنى قاتسەن قوشقا .

ھېرىپ قالسا كارىڭ يوق پەقەت ،
جاۋىلدىشىڭ ھەممىدىن يامان .
سەنمۇ ئادەم ، ئاشۇمۇ ئادەم ،
ئۆگەي ئانا بولمىغىن چايان .

ئادەم تۈگۈل بېقىپ پەپىلەپ ،
بالىسىغا كۆيەر ھايۋانمۇ .
سەندە زەررە يوقمىدۇ شەپقەت ،
ئۆگەي ئانا ، سەنمۇ ئىنسانمۇ ؟

1998 - يىل 3 - ئاي

« كەسمەس » نىڭ ئېيتقانلىرى

بولسا ئەگەر قايسى ئىش قىيىن ،
يولمايمەن ئۇنىڭغا يېقىن .

چۈشسە سوئال خىزمەت ھەققىدە
دەيمەن ، بېرەي جاۋابنى كېيىن .

گەر ئۇچراتسام ئاقنى - قارىنى ،

ئىككى كۆزۈم ئايلىنار كورغا .

ئۇن چىقارماي باقمەن جاننى ،

قاتناشقاندا ئومۇمىي خورغا .

ئوتتۇرىدا ياشايمەن ئامان ،

ياخشى يول يوق ئۇنىڭدىن باشقا .

خەقكە ھەر گىز بولمايمەن يامان ،

پىچىقىمۇ تەگمەيدۇ تاشقا .

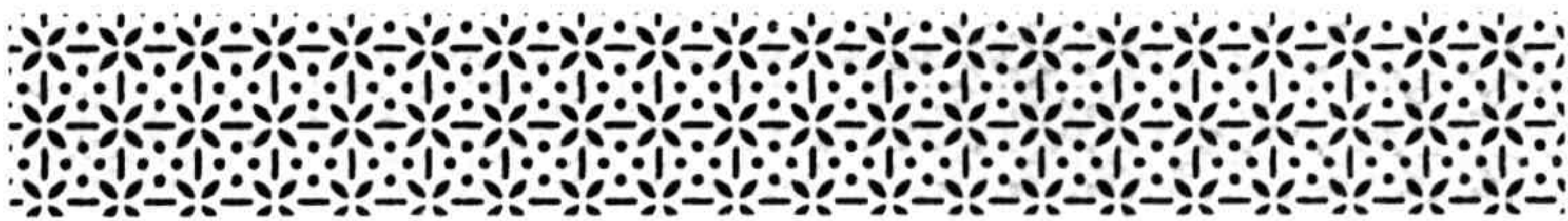
سەۋەنلىكىم ، نەتىجەمۇ يوق ،

ماڭا پەقەت جۈت - بوران تەگمەس .

ئۆز - ئۆزۈمدىن پەخىرلىنىمەن ،

خەقلەر مېنى دېسىمۇ « كەسمەس »

1998 - يىلى 4 - ئاي

قىچىشتۇر ماسا ، يا بېچىشتۇر ماسا

بىر سورۇندا ئوقۇسام شېئىر ،
بىر مەخلۇققا كېتىپتۇ ئېغىر .
دەپتۇ قىلىپ ئۈستۈمدىن غەيۋەت ،
« تاتلامدۇ ھە دېسە يېغىر .

تەپ تارتماستىن سورۇندا تېخى ،
(پارىخور) نى ئوقۇپ چىقىپتۇ .
بارمۇ بىزدە ئاشۇنداق ئىللەت ،
قۇرۇق گەپنى توقۇپ چىقىپتۇ .

پارا بەرسە يەپتىمەن نەدە ؟
ئۇنى ھارام دەپتىمەن نەدە ؟
دىيانەتتىن سۆزلەيمەن بەلەن ،
پۇل - ۋەج يىغىپ كەپتىمەن نەدە ؟

قۇرۇپ كەتسۇن تۆھمەتچى شائىر ،
تاش ئاتامدۇ بىزدەك باشلىققا .
ھەيدەش كېرەك بۇنداق ئادەمنى ،
سۈرگۈن قىلىپ چۆلگە — تاشلىققا ... »

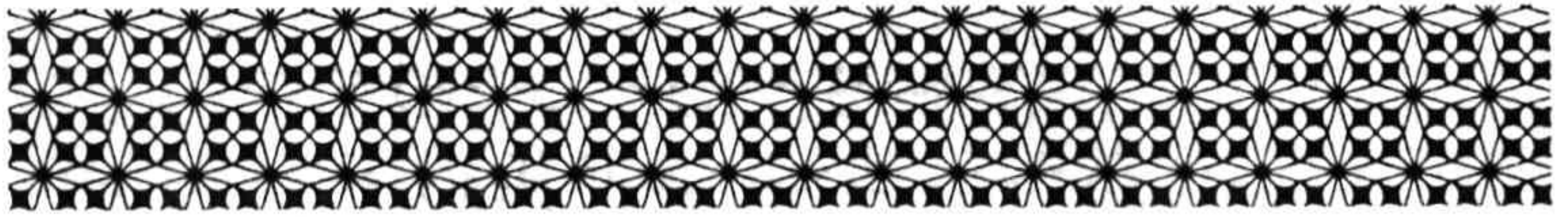
غەزىپىدىن ئاشۇ مەخلۇقنىڭ ،
تۈرۈلۈپتۇ قايىقى مۇزدەك .
چىچاڭلاپتۇ شېئىرىم دەلمۇدەل ،
يارىسىغا قۇيۇلغاچ تۈزدەك .

كۈلۈپ كېتەر ئىكەن قاققلاپ ،
توخۇلارنى ئۆردەك - غاز دېسە .
باركەن ماقال « ئوغرى خۇدۇكچى » ،
« ئۆلەر ئىكەن تازنى تاز دېسە » .

ھەيۋە ، دوقتىن پەرۋايم پەلەك ،
مەيلى چاچسۇن شالىنى پۇرقۇپ .
قورسىقىدا ئاغرىق بولمىسا ،
تاۋۇز يېيىشتىن كېتەمدۇ قورقۇپ .

بولامدىكەن يازغىنىم شېئىر ،
نوقۇپ شۇنداق قىچىشتۇرمىسا .
بولۇپ گويا ئاچچىق لازىدەك ،
بەزىلەرنى ئېچىشتۇرمىسا .

1998 - يىل 6 - ئاي

ۋاقتىدا قۇتۇلايلى جاراھەتتىن

سەن مېنى كۆرەلمىدىڭ ، مەن سېنى ھەم ،
ھەسەتتىن ئاچچىق سوغۇق - جۇت بولۇشتۇق .
ئۇچراشساق كېتىۋەردۇق سالاملاشماي ،
غادىيىپ ئېگىلىمدۇق ، بۇت بولۇشتۇق .
بىر قەدەم ئىلگىرىلىسەم قۇردۇڭ تۇزاق ،
يولۇڭغا قازدىم مەنمۇ ئازگال - ئورا .
ھە دېسە چاي سۈتلىدۇق تىلىمىزدا ،
دىلىمىز بولدى بىراق مايماق ، ئالا .
تۇتۇشتۇق ئوغىلارنى شاراب قىلىپ ،
يېيىشتۇق باغرىمىزنى كاۋاپ قىلىپ .
لالىلەر بولسا پايخان كارمىز يوق ،
ئازغاننى قەدىرلىدۇق تاۋاپ قىلىپ .
تەلۋىلىك قىزىتقاندا كاللىمىزنى ،
زەھەرلىك چاياندىنمۇ يامان بولدى .
پۈۋلىسە خۇددى پەيدەك ئۇچتۇق كۆككە ،
گاھىدا ئادەم ئەمەس قاۋان بولدى .

كىمكى كەسسە يىلتىز - غولمىزنى ،
شېخىمىز بولدى ھەم ساپ پالتىلارغا .
تاپمىدۇق ھوشىمىزنى - ئەقلىمىزنى ،
چۈشسە كمۇ تالاي ئالدام خالتىلارغا .

شۈكۈر دەپ ياشاش بىزگە كېلەر باب دەپ ،
چاغلىدۇق ئۆزىمىزنى پاكىز ساپ دەپ .
ھېرىسمەن بولدۇق ئابروى - ھەشەمەتكە ،
قوللاردا تاراڭلاتتۇق ناننى داپ دەپ .

بەرسە كمۇ رەڭ - بويىقنى يۈزىمىزگە ،
غاپىللىق تورنى يايىدى كۆزىمىزگە .
ھەممىنى كۆرۈپ خەقتىن يامانلىدۇق ،
سېنچىلاپ قاراپ باقماي ئۆزىمىزگە .

مەيلىمۇ شۇنداق ياشاپ كېتىۋەرسەك ،
نادانلىق پاتقىقىغا يېتىۋەرسەك .
مەيلىمۇ مەھكەم يۈمۈپ كۆزىمىزنى ،
غاپىللىق ئۇيقۇسىدا يېتىۋەرسەك .

مەيلىمۇ پەخىرلەنسەك بويىمىزدىن ،
مەيلىمۇ يىرگەنمىسەك خۇيىمىزدىن .
مەيلىمۇ زەينى سالماي ئاتساق پاختا ،
مەيلىمۇ ئىش كەلمىسە قولىمىزدىن .

مەيلىمۇ يۇيالمساق دېغىمىزنى ،
مەيلىمۇ بوش ئۆتكۈزسەك چېغىمىزنى .
مەيلىمۇ ئەجر قىلىپ تۆكمسەك تەر ،
مەيلىمۇ كۆكەرتىمىسەك بېغىمىزنى .

مەيلىمۇ ياقالمساق چىراغنى بىز ،
مەيلىمۇ تارتساق دەردنى - پىراقنى بىز .
مەيلىمۇ زەئىپلىشىپ - چۈشكۈنلىشىپ ،
مەيلىمۇ كۆرەلمىسەك پىراقنى بىز .

مەيلىمۇ جېدەل قىلىپ پىتىشمساق ،
مەيلىمۇ تۇغقان تۇرۇپ يېپىشمساق .
مەيلىمۇ بۆلۈنگەننى بۆرە يېسە ،
مەيلىمۇ دىلنى مەھكەم چېتىشمساق .

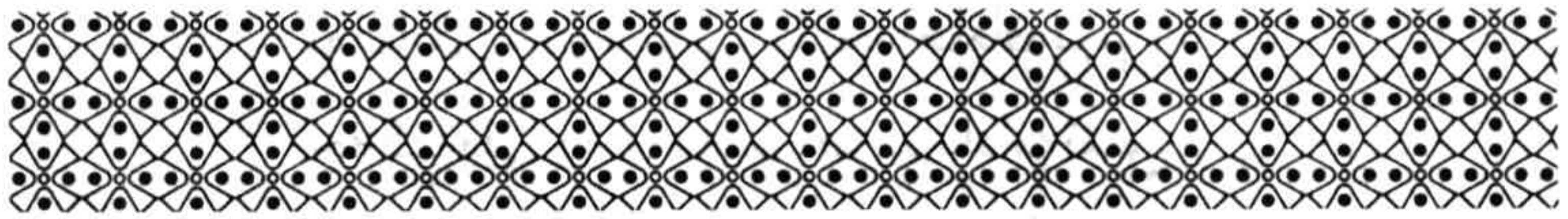
يېرىلدى باش - كۆزىمىز تالاي قېتىم ،
چاناقتا ياشلىرىمىز تېشىپ قالدى .
چۈشەنسەك بىزگە ئاشۇ نادانلىقتىن
ئاقىۋەت « نېمە تاپتۇق » ئېشىپ قالدى .

قاچانمۇ ئۆزىمىزنى تونۇتارىمىز ،
قاچانمۇ دىلىمىزنى يورۇتارىمىز .
قاچانمۇ كەچمىشلەردىن ئېلىپ ئىبرەت ،
ئىللەتنىڭ يىلتىزىنى قۇرۇتارىمىز .

بولمايلى ، دوستۇم ، بۇنچە ھاماقەتتىن ،
چەكمەيلى يەنە ھەسرەت - نادامەتتىن .
پاك - پاكىز كۆيدۈرۈپ بىز ئىللەتلەرنى ،
ۋاقتىدا قۇتۇلايلى جاراھەتتىن .

1998 - يىل 6 - ئاي

رۇبائىيلار ۋە پارچىلار

ۋىجدان بىلەن ياشاي كۈل بولۇپ ،
ۋىجدان سېتىپ گۈلخان بولغۇچە .
ۋىجدان بىلەن ياشاي قۇل بولۇپ ،
تاپان يالاپ سۇلتان بولغۇچە .

× ×

ئەتراپىمغا توپلىدىم نەچچە مۇرىت - پوداقچىنى ،
كېچىلەردە يول توسۇپ بۇلىۋالدىم ئاقچىنى .
ئەتىگەندە تۇتۇلدۇم ، كەچقۇرۇندا قۇتۇلدۇم ،
رېستوراندا پۇل خەجلەپ مېھمان قىلسام ساقچىنى .

× ×

قۇلاقنىڭ دىققىتى راۋابقا يەتتى ،
سورۇندا قولىمىز كاۋابقا يەتتى .
دېھقاندىن ئالغان جەرىمانە پۇل ،
نەچچە كۈن بىز ئىچكەن شارابقا يەتتى .

× ×

ئېشەك پاتقاقىتىن ، لايدىن قورقىدۇ ،
كارۋان سۇسىز چۆل - سايدىن قورقىدۇ .

قىلمىشىم ئەلگە ئايان بولار دەپ ،
ئوغرى ئاخشىمى ئايدىن قورقىدۇ .

× ×

دان قەدىرسىز ، پاخال ئەتىۋار ،
مېغىز خاراب ، شاكال ئەتىۋار .
دۇلدۇل مالاي ، ئېشەك پادىشاھ ،
ئالتۇن خاراب ، ساپال ئەتىۋار .

× ×

ساختىلىقتىن تاشنى يېدىم ئاقىۋەت ،
توپا سالغان ئاشنى يېدىم ئاقىۋەت .
ياخشىلارنى قەستلەپ قۇرسام تۇزاقنى ،
قىلمىشىمدىن باشنى يېدىم ئاقىۋەت .

× ×

ئەل خۇشالدۇر گۈل كەبى پۇراق بەرگەن شائىردىن ،
چاڭقىغانغا بىر تاتلىق بۇلاق بەرگەن شائىردىن .
ئەل بىزاردۇر نەپ ئۈچۈن بولۇپ رەزىل گۇپپاڭچى ،
ناكەسلەرنى پەردازلاپ بويلاق بەرگەن شائىردىن .

× ×

نامەردنىڭ يۇمشاق سۆز - كالام قىلغىنى ،
ياخشىغا زەھەردىن تائام قىلغىنى .

چۈشەنسەڭ شۇملۇقتىن بېرەر بېشارەت ،
تۈلكىنىڭ ئېگىلىپ سالام قىلغىنى .

× ×

سۆزلىرىڭدە شېكەر باردەك سېزىمەن ،
بىراق سەندە زەھەر باردەك سېزىمەن .
ماختاپ قويۇپ كاپاتلىساڭ مۇرەمگە ،
بىر شۇملۇقتىن خەۋەر باردەك سېزىمەن .

× ×

بۇ ھايات شامىنى ساتتىم پۇلنى دەپ ،
ئېتىقاد - ئارىمنى ساتتىم پۇلنى دەپ .
نەدە قالدى ئادىمىلىك قىممىتىم ،
ئىززىتىم - نامىمنى ساتتىم پۇلنى دەپ .

× ×

يېڭىسىنى بىلىپ ئەتىۋار ،
كونىسىنى غۇلاتتۇق ھامان .
كونىسىنى بالادۇر دېسەڭ ،
چىقتى ئۇندىن يېڭىسى يامان .

× ×

سۈزۈلدۈرگىن سۇنى قانچە ،
سۇ تېگىدە دۇغ قالار .

ئۆچۈرسەڭمۇ ئوتنى قانچە ،
كۈل تېگىدە چوغ قالار .

× ×

ئىچتى كىم مېنىڭ شېئىرىمدىن زەزمەم ،
يازغىنىمدا كۆپ ئېزىلدى ئەزمەم .
ئۆزۈمنى شائىر سانايىمەن بىراق ،
ئەل دىلىدا يوق بىر مىسرا نەزمەم .

× ×

خامنىمدا پاخلىم چوڭ ، دېنىم كىچىك ،
گەپنى يوغان قىلغان بىلەن جېنىم كىچىك .
مەيدە قېقىپ ئاللايىمەن گەپتە شەھەر ،
دۇكىنىمدا بەك توۋلايىمەن نېنىم كىچىك .

× ×

گاھ ئاقىل بېسىلار نادان ئاستىدا ،
گاھ ياخشى بېسىلار يامان ئاستىدا .
بەزىدە كۆمۈلەر زەرمۇ ئەخلەتكە ،
گاھى دان سېسىيدۇ سامان ئاستىدا .

× ×

نامەردلەرنى يولاتمىغىن قېشىڭغا ،
توپا سالۇر ئىچىۋاتقان ئېشىڭغا .

قارا يۇقار كەلسەڭ قازان يېنىغا ،
پەيتى كەلسە چىقۇر نامەرد بېشىڭغا .

× ×

بۇيرۇق بەرسەڭ بۇيرۇقۇڭدىن چىقتىم دەل ،
نېمە دېسەڭ دېگىنىڭنى قىلدىم تەل .
مالاي بولۇپ چاپىنىڭنىڭ پېشىنى
كۆتۈرگەچكە نۇرغۇن ئىشنى قىلدىم ھەل .

× ×

پاقلاننىڭ سېمىزى پىچاققا يېقىن ،
ئوتۇننىڭ قۇرۇقى ئوچاققا يېقىن .
ھەق ئۈچۈن سۆزلىگەن تۇزاققا يېقىن ،
بالاخور ئاچ كۆزلەر دوزاخقا يېقىن .

× ×

تېشىمغا قاراپلا دېمىگىن تۈزۈك ،
ھەر كىمنىڭ بۇرنىغا سالمەن چۈلۈك .
بولغاچقا ساختىپەز ، نىيىتىم يامان ،
قارساڭ ھەر ۋاقىت قازنىم تۆشۈك .

× ×

قېلىنلىق ، داپ يۈزلۈك نامەردكە بېزەك ،
بولمايدۇ ئار - نومۇس ئۇنىڭغا كېرەك .

بەزىدە مىڭ قامچا ئۇرغىنىڭ بىلەن ،
سۈيدۈكتىن بېشىنى كۆتۈرمەس ئېشەك .

× ×

تولدۇرۇپ نۇرغا ئۆمرۈم دەپتىرىنى ،
ئۇچۇرسام شان - ئۇتۇقنىڭ كەپتىرىنى .
چۆرەمدە ئاۋۇپ كەتتى ھەسەتخورلار ،
چاياندەك تەڭلەپ ماڭا نەشتىرىنى .

× ×

كۆرەڭلەپ ئۆزۈڭنى ھاتەم چاغلىما ،
ئەقىللىق ، بەك ھوشيار ئادەم چاغلىما .
دوستۇڭ مىڭ بولسا دېگىن ئۇنى ئاز ،
دۈشمىنىڭ بىر بولسا ئاز - كەم چاغلىما .

× ×

زىرائەت ئۈنمەس يەرمۇ تاشلىق بولسا ،
تۇپرىقى زەي - شور تاڭلىق ئاچچىق بولسا .
يېتەلمەس ئەل مۇرادقا روناق تېپىپ ،
بىلىمسىز قارا قورساق باشلىق بولسا .

× ×

يۈز دۈشمەن قىلسا كۆپ ھاقارەت ماڭا ،
بىلىنمەس ھېچقانچە مالا مەت ماڭا .

بىر دوستنىڭ ئالدىدا ساختا ماختىشى
تۇيۇلار بەئەينى قىيامەت ماڭا.

× ×

يولاتمىسام بىر دوستۇمنى قېشىمغا ،
يۆلەك بولدى كۈن چۈشكەندە بېشىمغا .
ئىشەنگەنتىم يەنە بىر گە ئەزەلدىن ،
يۈز ئۆرۈپلا توپا سالدى ئېشىمغا .

× ×

ئەۋلاد ئۈچۈن مېھىر قالدۇردۇم ،
ئېسىل ھېكمەت - پىكىر قالدۇردۇم .
ئەجرىم بولدى روھىي خەزىنە ،
پۇل - ۋەج ئەمەس ، شېئىر قالدۇردۇم .

1990 — 1999 - يىللار

本集了选录作者近九年来所创作的一批优秀的讽刺诗。

جاۋابكار مۇھەررىرى : چىمەنگۈل ئاۋۇت
جاۋابكار كوررېكتورى : ئايشەم ئابدۇۋەلى
تېخنىكىلىق تەھرىرى : غولام ئەبەيدۇللا

تىلدا دىيانەت ، دىلدا خىيانەت
(ساتىرىك شېئىرلار)
ئاپتورى : ئابدۇللا ياقۇپ

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(قەشقەر شەھىرى تار بوغۇز يولى 14 - قورۇ ، پوچتا نومۇرى : 844000)
جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى ساتىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى : 1092 × 787 م 32 / 1
باسما تاۋىقى : 4.3125 قىستۇرما ۋارىقى : 1
2000 - يىل 5 - ئاي 1 - نەشرى
2000 - يىل 5 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تىراژى : 3110 — 1

ISBN7 — 5373 — 0769 — 5/I.216

باھاسى : 6.50 يۈەن

مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى : غەيرەت خالىق

ISBN 7-5373-0769-5

9 787537 307697 >

ISBN7 — 5373 — 0769 — 5

باھاسى: 6.50 يۈەن (民文) I. 216